

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

Onga Város Önkormányzata

2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	55
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	59
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	67
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	74
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	75
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	77
1. A HEP IT részletei.....	77
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	77
A beavatkozások megvalósítói.....	78
Jövőképünk.....	79
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	80
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	91
3. Megvalósítás.....	97
A megvalósítás előkészítése	97
A megvalósítás folyamata.....	97
Monitoring és visszacsatolás	99
Nyilvánosság	99
Érvényesülés, módosítás.....	100
4. Elfogadás módja és dátuma.....	101

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az esélyegyenlőség a társadalom számára fontos érték. Segíti elérni azt a célt, hogy megkülönböztetés nélkül mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatások elérésére, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy anyagi helyzete, illetve a kora. Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása.

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Onga Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait (Integrált Településfejlesztési Stratégia, gazdasági program, költségvetési koncepció stb.), valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Onga város Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolctól 8 km-re keletre, a régi Abaúj megye legdélibb csücskében található. A település a Bükk és a Zempléni hegység, illetve a Sajó és a Hernád folyók közé ékelődik, kettészeli a Bársonyos-patak, északi határainál a Vadász-patak ömlik a Hernádba.

Ongán található a város közigazgatási területén belül Ócsanáros és Ongaújfalu településrész, mint önálló külterületi egységek, külterületi lakott helyek. Ócsanarost a Hernád árvizei évről évre veszélyes helyzetbe hozzák, komoly kihívás elé állítva ezzel a város önkormányzatát, mely mindezidáig a szakhatósági szervekkel és a helyi lakossággal példaértékűen összefogva, a nagyobb katasztrófát meg tudta akadályozni.

A KEOP - 2.1.2./2F/09 - 11 - 2011 - 0002 azonosítószámú projekt keretében 2014. márciusára megépített körgát végérvényes megoldást jelentett, mellyel megszűnt az elmúlt évtizedekben oly gyakori árvízveszélyes helyzet Ócsanároson.

Onga lakóinak számát tekintve az 5000 fő alatti települések közé tartozik, mely lélekszámban jelentős, 20,1% a cigány etnikum aránya (a 2011-es népszámlálás adatai szerint.) Onga a 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet alapján az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott település, magas a tartós munkanélküliek aránya, többgenerációs munkanélküliség kezd kialakulni. A település fejlett intézményhálózattal rendelkezik, melynek működtetése az egyre romló gazdasági helyzet ellenére az önkormányzat legfontosabb feladata.

Rövid történeti áttekintés

Onga az őskortól lakott település, jelentősek az itt talált bronzkori régészeti leletek. A település első név szerinti említése 1222-ből ered, ekkor Hunga néven említették. A törökök 1588-ban felégették a falut, de a lakosok hamarosan újraépítették. A török elleni felszabadító háború, majd a Rákóczi-szabadságharc küzdelmei Ongát sem kímélték. A falu azonban átvészelte a nehéz időszakokat. A XVIII. század már lassú fejlődést hozott a település életében. Az 1750-es években református betelepülők érkeztek Ongára. A lakosok főleg sókereskedelemből és állattenyésztésből éltek. A falu legismertebb földesúri családja a Darvas család volt. A nagy magyar történelmi személyek közül megfordult itt II. Rákóczi Ferenc, Csokonai Vitéz Mihály és Görgey Artúr is.

A XIX. század második felében felgyorsult a polgári átalakulás. Ongán a demográfiai robbanás az 1890-es években következett be. Megszűntek a nagy járványok, csökkent a csecsemőhalandóság, jobb lett a közegészségügy helyzete, javultak az életkörülmények. Mindezek a változatlanul magas természetes szaporodás mellett népességnövekedést idéztek elő.

Miskolc iparvárossá fejlődése is kedvezően hatott Ongára. A közeli nagyváros, a jó piaci értékesítési lehetőségek, a kiépülő vasút (1860) egyre vonzóbbá tették a települést a betelepülők számára. A növekedés a XX. században sem állt meg. Az 1960-as évektől a településen jelentős építkezések kezdődtek. Többek között megépült az új iskola, óvodák, orvosi rendelők, kultúrház, tanácsháza, könyvtár. Mára már kiépült a vezetékes ivóvíz-, a szennyvíz-, a gáz-, a telefon-, a kábeltévé-hálózat, korszerűsítették a közvilágítást, a sportpályát, a település intézményeit.

A településen – belterületbe történő csatolással – újabb utcák alakultak ki 2004-ben (Csokonai, Mészáros Lázár utcák), valamint meglévő utcák meghosszabbításával közel 100 építési telek kialakítása történt meg.

Legtöbben Miskolcra költöztek a nem egészen 10 km-re fekvő Ongára, de a megye számos településéről érkeztek ide bevándorlók. Előnyös földrajzi fekvése, a jó közlekedési lehetőségek, a település nyugodt, kiegyensúlyozott élete és természetesen Miskolc közelsége miatt Onga azon települések közé tartozik, mely Miskolc agglomerációs körzete adta lehetőségeket a maga javára fordította. Magyarország Köztársasági Elnökének 325/2013. (VII.10.) KE határozata alapján a település **2013. július 15. napjától városi címet kapott.**

A település földrajzi elhelyezkedése, főbb demográfiai jellemzők

Onga Magyarország ÉK-i részén Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Miskolctól 8 km-re található. Onga elhelyezkedése kedvező, mivel két főút, a 4 km-re leágazó M3-as autópálya és Miskolc közelsége, illetve a keresztülhaladó Miskolc-Kassa vasútvonal előnyös helyzetbe hozta a települést. Ongát körülölelik a különböző időkben megnyitott bányatavak, melyek közül a legismertebbek a település keleti határánál találhatóak, számuk a kavicskitermelés következtében emelkedik.

A település közúton megközelíthető autóbusszal, mely Miskolcon, a Búza térről indul közvetlenül Ongára, a menetidő: 15 perc. Vasúton a Miskolc-Hidasnémeti vonalon, Miskolcra indulva a második megálló (Felsőzsolca után) Onga, menetidő: 11 perc.

Lakosság számának alakulása

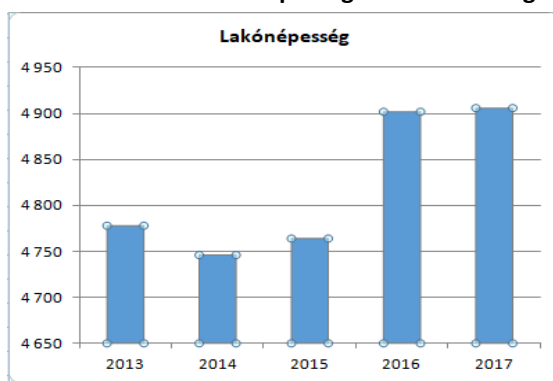
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2013	4 778	
2014	4 746	99%
2015	4 764	100%
2016	4 902	103%
2017	4 917	104%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település lakosságának száma az elmúlt években némileg csökkent, azonban 2015 évtől lassú növekedés tapasztalható.

1. számú ábra - Lakónépesség száma az év végén

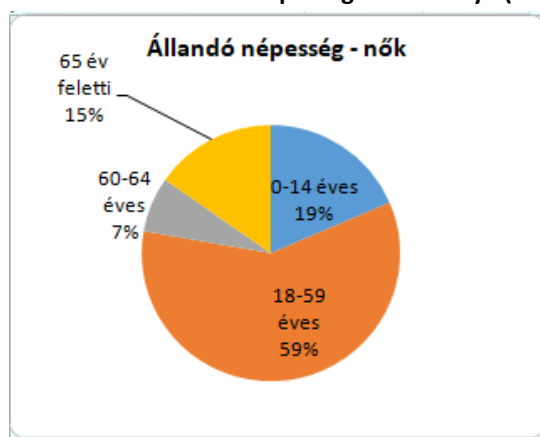
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (2016. év)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma	2 492	2 410	4 902	50,84%	49,16%
0-2 évesek	200	4	204	%	
0-14 éves	439	458	897	8,96%	9,34%
18-59 éves	1 399	1 503	2 902	28,54%	30,66%
60-64 éves	164	168	332	3,35%	3,43%
65 év feletti	362	201	563	7,38%	4,10%

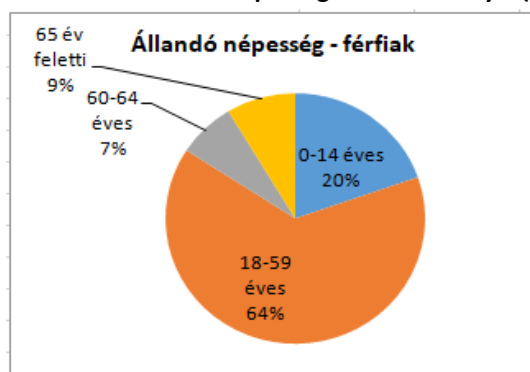
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.1.a. számú ábra - Állandó népesség - nők aránya (2016. év)

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.1.b. számú ábra - Állandó népesség – férfiak aránya (2016. év)

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen az állandó népesség kor szerinti összetételét tekintve az aktív korúak (18-64 év) aránya a legmagasabb, 3234 fő (65,98%). A 65 év feletti aránya az adattábla adatai szerint 11,48 százalék. Onga fiatal koreloszlású település, nem kell félni a lakosság elöregedésétől.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma	77	66	-11
17 éves gyermekek száma	66	77	11
Összesen	143	143	0

Forrás: TeIR, KSH-Népszámlálási adatok

A vizsgált korcsoportoknál a két népszámlálási adat összesített adatai azonosak, csupán a korcsoportokban mutatkozik eltérés.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2013	550	896	61,38%
2014	544	882	61,68%
2015	554	881	62,88%
2016	563	897	62,76%
2017	565	899	62,85%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Megállapítható, hogy a település fiatalos, ezt mutatja a 0-14 éves korú állandó lakosok számának mérsékelt emelkedése, azonban az öregedési index is lassú ütemben, de növekszik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elváándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2013	86	101	-15	-3,1
2014	100	108	-8	-1,63
2015	81	89	-8	-1,63
2016	123	152	-29	-5,92

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A számokból látható, hogy az elvándorlás jelentősen nőtt, vélhetően a munkát keresők és így a települést elhagyók miatt.

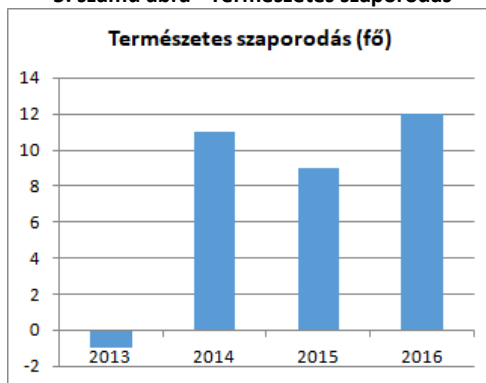
5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2013	62	63	-1
2014	70	59	11
2015	58	49	9
2016	63	51	12

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a születések és a halálozás aránya nem követi az országos trendet. Magasabb a születések száma, mint adott évben a halálozásoké.

5. számú ábra - Természetes szaporodás

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település lakosságszáma némileg változott, minimális növekedés következett be az elmúlt években, annak ellenére, hogy az elvándorlók száma magasabb, mint a beköltözőké.

Értékeink, küldetésünk

Onga Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben is érvényesíti.

Onga Város Esélyegyenlőségi Programjának alapvető küldetése, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl célul tűztük ki az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek és felnőttek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték, melynek érvényesítése nem csak a jogszabályok által meghatározott kötelezettség, hanem hosszú távú érdek is. A HEP célja, hogy a település minden lakójának elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa a **gyermekek, nők, idősök, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű – főleg roma –** állampolgárok esélyegyenlőségét.

Onga Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a megkülönböztetés tilalmát,
- a társadalmi szolidaritást,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szervével (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen. Emellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat, majd további célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából, meghatározva a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP-nek kiemelten foglalkoznia kell:

- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésével, foglalkozási esélyeinek javításával,
- a munkaerő-piaci szegregáció visszaszorításával,
- hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók hátrányainak kompenzálásával,
- a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- a közszolgáltatásokhoz és az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításával,
- az esetleges lakóhelyi szegregáció felszámolásával,
- a mélyszegénységben élők, romák, nők, kisgyermekesek esélyegyenlőségével és az egyenlő bánásmód érvényesítésével a megfelelő pénzübeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutásával,
- az esélyegyenlőség javításához kapcsolódó prioritási sorrend meghatározásával,
- a helyben élő nehezebb sorsú, tartós betegségben lévő, fogyatékkal élő, szegénységgel küszködők, hátrányos helyzetben levők segítségével,
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával,
- akadálymentes közlekedés biztosításával.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)**1. Jogszabályi háttér bemutatása****1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása****Magyarország Alaptörvénye „Szabadság és felelősség” fejezetének XV. cikke kimondja:**

- (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
- (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
- (4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
- (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékosággal élőket.

Az Alaptörvény rendelkezéseivel összhangban a helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az elmúlt években az állam és az önkormányzat támogatásokkal kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A helyi önkormányzatok felelőssége a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a települési támogatások biztosításában növekszik. Jelentős változáson ment keresztül az Szt. és a Gyvt., ezek a HEP vonatkozó fejezeteiben bemutatásra kerülnek.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi önkormányzat képviselő-testülete a Szociális törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján **települési támogatást** nyújt.

A települési támogatás keretében az önkormányzat az általa támogatandónak ítélt, rendeletében szabályozott élethelyzetekre nyújthat támogatást. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

A szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében **Onga Város Önkormányzatának 14/2015. (IX.9.) számú, a települési támogatás keretében nyújtott ellátásokról szóló önkormányzati rendelete** határozza meg a helyi sajátosságoknak megfelelően, továbbá a jogszabályokkal összhangban a szociális és gyermekvédelmi ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, érvényesítésének garanciáit.

Külön önkormányzati rendelet rögzíti

- a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatási formákat, azok igénybevételének rendjét (12/2015. (VIII.26.) ,
- a gyermekétkeztetés térítési díját 13/2015.(VIII.26.),
- a bölcsődei ellátás intézményi térítési díját (12/2017. (VIII. 23.).
- Az önkormányzati lakások bérbeadásának szabályait, a lakbérek mértékét az Ongai Önkormányzat tulajdonában lévő önkormányzati lakások bérletéről és elidegenítéséről, a lakbérek mértékéről, valamint az Ongai Önkormányzatot megillető bérlet-kiválasztási jogok hasznosításának szabályait (17/2001. (XI.21.).

Onga Város Önkormányzata élve a települési önkormányzatok **szociális nyári gyermekétkeztetési lehetőségével**, lehetőségéhez mérten minden évben pályázatot nyújt be.

Onga Város Önkormányzata az esélyegyenlőség előmozdításához szükséges intézkedéseket egy stratégiai dokumentumban rögzítette, majd a társadalmi esélyegyenlőtlenségek csökkentése érdekében a Képviselő-testület 80/2018. (X. 30.) számú határozatával elfogadta Onga Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Gazdasági program, a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit rögzítő fejlesztési terv, mely helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Integrált Településfejlesztési Stratégia

A településfejlesztési koncepcióban foglalt környezeti, társadalmi és gazdasági célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló középtávú fejlesztési program. *(az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény)*

A rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

Miskolci járás esélyteremtő programterv (JEP), olyan stratégiai dokumentum és modell értékű együttműködési program, melynek célja az egy járáshoz tartozó települések, helyi szereplők közötti területi együttműködések

kialakítása és megerősítése a társadalmi felzárkózást elősegítő és a helyi esélyegyenlőségi programok végrehajtásához kapcsolódóan.

Költségvetési koncepció, a jegyző által elkészített, következő évre vonatkozó költségvetési terv.

Szolgáltatástervezési koncepció, a szociálisan rászoruló személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében készült koncepció. Mivel önkormányzatunk társulás keretei között biztosítja a szociális feladatok ellátását, így a társulás szolgáltatástervezési koncepciója vonatkozik településünkre.

Megyei köznevelés-fejlesztési terv, A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. értelmében az oktatásért felelős miniszter a köznevelési feladatok megszervezéséhez szükséges döntései előkészítése céljából az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével feladat-ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet készített.

Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv, a közoktatásban jelenlévő szegregációs és szelekciós mechanizmusok korlátozzák az egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz és továbbmélyítik a társadalmi különbségeket. A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) és a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek/tanulók hátrányainak kompenzálását, az esélyegyenlőség biztosítását rögzítő terv és helyzetelemzés.

Településrendezési terv, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény alapján készített településrendezési feladatokat rögzítő terv.

Települési Egészségterv, a településen lakók, a különböző civil és nem civil szervezetek, intézmények által közösen készített cselekvési program, melynek célja az egyének és közösség életminőségének javítása. E célt szem előtt tartva jött létre 2009. december 15-én a Partnerségi Együttműködés Onga Település Egészségtervéért. Az együttműködés célja Onga város lakói egészségének jobbításával kapcsolatos célzott fejlesztési tevékenységek összehangolása, mivel az egészségi állapot kedvező irányú befolyásolása csak valamennyi közreműködő átgondolt, összehangolt cselekvésével valósítható csak meg.

Sportkoncepció, a lakosság egészségi állapotának javítását, a sport egészségvédő funkciójának előtérbe állítását rögzítő koncepció, melynek célja a különböző szabadidősportok, önfenntartó szerveződések, a magántőkére épülő sportszolgáltatások elterjedésének ösztönzése.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatás intézményi ellátásainak közös működtetésére létrejött intézményfenntartói társulás Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján települési önkormányzatunk gesztorságával működő, jogi személyiséggel rendelkező társulássá alakult át 2013. július 1-jén, **Onga és Társult Települések Szociális és Gyermekjóléti Társulása** néven, 17 önkormányzat részvételével.

A **Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás** 2000 októberében 118 önkormányzat – köztük Onga – részvételével alakult, melynek feladata a társult önkormányzatok közigazgatási területén összehangolt fejlesztés, közös társulási programok kialakítása abból a célból, hogy a Sajó-Bódva völgye és környéke korszerű, EU-konform regionális hulladékgazdálkodási rendszert alakítsanak ki.

9 település önkormányzata 2013. júliusában alapította a **Körömi Agglomeráció Szennyvíztisztító Fejlesztési Önkormányzati Társulást**, melynek feladata a körömi szennyvíztisztító telep fejlesztése, a meglévő agglomerációs szennyvízelvezető hálózat szagtalanítása és Újharangod településrész kiépülő csatornájának rákötése a körömi agglomeráció szennyvízgyűjtő rendszerére, így a teljes agglomeráció szennyvizét a meglévő körömi szennyvíztisztító telep tisztítja.

A **Rákóczi Leader** Vidékfejlesztési Egyesület célja a 2014-2020 között megvalósuló vidékfejlesztési program nyújtotta lehetőségek kihasználása, a helyi fejlesztési stratégia megvalósítása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet „Egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatók az esélyegyenlőségi program elkészítéséhez” című 1. számú melléklete rögzíti az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok rendelkezésre állásának helyét, mely az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (<https://teir.vati.hu>) adatbázisa. A 2018. évi esélyegyenlőségi program adattábláinak kitöltésénél a folyamatosan frissülő adatbázisban rendelkezésre álló adatokra, a településre lebontott 2011. évi népszámlálás adataira, továbbá egyéb adatforrásokra: önkormányzati nyilvántartási adatokra, intézmények által szolgáltatott adatokra, kutatási és a partnerek által szolgáltatott adatokra is támaszkodtunk. Az adatgyűjtést nehezítették a jogszabály-változások, az egyes támogatási formák nevének, formájának, célcsoportjának, feltételrendszerének változásai, a napjainkban is zajló intézményhálózatot érintő átszervezések. Adathiány esetén becslésre támaszkodtunk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Az utóbbi években Ongán ennek következtében is érezhetően csökkent az álláskeresők száma. Míg 2014-ben 499 regisztrált munkanélkülit tartottak számon a városban, addig 2017. hasonló időszakában 311 főt. A változás oka lehet a munkalehetőségek bővülése, kisebb mértékben a munkaképes korú lakosság elvándorlása.

A Kormány legutóbb 2015 márciusában alakította át a szociális ellátórendszert – lényegében az önkormányzatokra bízva a fenntartást. Megszüntették a központi lakhatási és adósságrendezési támogatást. A rendszeres szociális segélyt sokkal kevesebben kaphatják, a nyugdíj előtt álló álláskeresőknél egyedüli esélyként maradt a közmunka, amit kötelező elvállalniuk, ha valamilyen bevételhez akarnak jutni. Az álláskeresői járadékot kilenc hónapról háromra rövidítették.

Helyi szinten az egyik „legnagyobb közfoglalkoztató” és a munkát koordináló szerv továbbra is az önkormányzat, a munkavégzés helyét pedig az önkormányzat és intézményei biztosítják.

Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulásának legnagyobb vesztese a roma népesség, a munkahelyek, az ingázási- és a munkásszállás lehetőségek beszűkülése miatt. Nehezíti helyzetüket, hogy az aktív keresők között alapkövetelmény a befejezett általános iskolai végzettség megléte, mely a célcsoport tagjai körében jelentős számban hiányzott és jelenleg is csak a képzés elindítás szándékáról lehet beszélni.

Említeni kell, hogy a családsegítő szolgálat különböző, többnyire egyénre szabott, beilleszkedést segítő programot szervezett és a munkába való visszailleszkedés segítésére folyamatos családgondozást, segítő tevékenységet folytatott.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalatai alapján összességében elmondható, hogy ellátottaik körében tendenciaként értelmezhetően növekedett a tartósan szegény családok száma, csökkent a szülők motiváltsága. A településen élő, szolgálatukkal kapcsolatba kerülő családok jelentős része rendkívül alacsony jövedelemből és egyre rosszabb lakás- és szociális körülmények között él. Az esetek jelentős részében egyik, illetve mindkét szülő álláskereső, az ezzel járó anyagi nehézségek a legtöbb családnál konfliktusokat idéznek elő, melyek kezelése több esetben igényelt segítséget. A higiénés körülmények és a szülők egészségi állapota is romlást mutat, így a gyermekek testi, lelki fejlődésének feltételei is kedvezőtlenebbek, melyek iskolai sikertelenségekhez, lelki betegségekhez és devianciákhoz vezethetnek. Településünkön - az önkormányzati választásokkal egyidejűleg - a 2014. októberi nemzeti önkormányzati választáson megalakult Onga Roma Nemzeti Önkormányzata, mely jelenleg is működik.

A szociális körülmények javítását célzó, a szociális, gyermekjóléti és foglalkoztatási ellátásokhoz való hozzáférés lehetőségeit az alábbi törvényi rendelkezések rögzítik:

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról** (továbbiakban: Szt.),
- **a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló XXXI. törvény** (Gyvt.),
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény** (a továbbiakban: Cst.),
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény** (a továbbiakban: Flt.)
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.**

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén, illetve a háztartás jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A jövedelmi helyzet szempontjából értékelhető, rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a város adóerő-képességi adatait vizsgáljuk, mivel a lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk. A vagyoni helyzetet a település lakásállománya, azok komfortfokozata alapján értékeljük. Másik elemzési szempont a településen gépjárműadó fizetésre kötelezett személygépkocsik száma.

Onga lakosságának helyzetéről ad információt a település adóerő-képessége, a személygépjárművek száma és az abból befolyt éves adó összege.

A város jövedelemszerző képessége, gépjárművek és azok adóbevétele 2013-2017. évben

	2013	2014	2015	2016	2017
Adóerő-képesség (Ft)	20.363.448	23.186.912	24.073.252	22.673.173	22.255.451
Személygépjárművek száma (db)	1523	1563	1610	1661	1730
Személygépjárművek éves adó (kivetett) *(Ft)	8.269.854	8.354.554	8.356.457	8.464.729	8.899.363

* Csak az önkormányzatnál maradó 40%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, önkormányzati adatok

Onga város közel 5000 fős lakossága 1582 lakásban él, az önkormányzati bérlakások száma 12 db. A lakások 78,2%-a összkomfortos, 7,9%-a komfortos, 6,1%-a félkomfortos és 7,8%-a komfort nélküli/szükség- és egyéb lakás. A víz-vezeték hálózatra 97,9%-os, a vezetékes gáz hálózatra 94,8%-os - településünkön Ongaújfalu kivételével kiépítésre került a gázhálózat -, a villamosenergia-hálózatra 100%-os, a szennyvízcsatorna hálózatra 80%-os mértékű a rácsatlakozás. A városban kiépített közvilágítási rendszer a terhelési viszonyoknak megfelel. 2015-ben a hálózat részleges korszerűsítése valósult meg LED lámpatestekkel, mely korszerűsítés 2018-ban tovább folytatódott. Onga város tulajdonában és kezelésében lévő közutak állapota, járhatósága elfogadható. A város kommunális hulladék szállítása és annak elhelyezése megoldott. A településen a szelektív hulladék elszállítás is biztosított.

Az önkormányzat megragad minden olyan pályázati lehetőséget, mely hozzájárul a település infrastrukturális- és intézményhálózat fejlesztéséhez.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A településen belüli munkavállalók a gazdaság több ágából kerülnek ki, őket a helyi vagy helyi érdekeltségű vállalkozói kör foglalkoztatja. Legjelentősebb az építőipar és a kereskedelem részesedése, ahol megközelítőleg másfélszázan kapnak munkát. Az ipari ágazathoz tartozó vállalkozásokban foglalkoztatottak száma is meghaladja a száz főt. Néhány fő alkalmazásban van a bankszféra helyi kirendeltségén, a postahivatalban, valamint többen foglalkoznak biztosítással és személyi pénzügyi tanácsadással. A település legjelentősebb munkaadójának az önkormányzat bizonyul, ahol az intézményi struktúrában, a közigazgatásban, az oktatásban, a szociális ellátásban és a segítő technikai területen közel kétszázan dolgoznak. A munkavállalók döntő többsége főleg a közeli nagyvárosban, Miskolcon talál állást.

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) 8. § (4) bekezdése értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Az esélyegyenlőség kulcselemei a foglalkoztatottság és a munkavégzés, mert ezek jelentősen hozzájárulnak a lakosság gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételhez. A mélyszegénység kialakulásának és konzerválódásának egyik fő oka a munkajövedelem hiánya. Az átlagnál is kedvezőtlenebb a roma nők munkaerő-piaci helyzete, aminek fő oka a cigányság tradicionálisabb családszerkezetében és a gyerekek magas számában keresendő.

Az alábbi táblázat jól szemlélteti a városunkra jellemző foglalkoztatottságot, bemutatva az elmúlt évek változásait nemek szerinti bontásban.

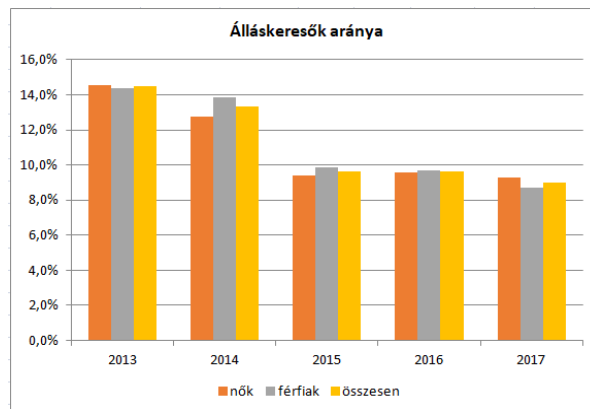
3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	1 661	1 783	3 444	242	14,6%	257	14,4%	499	14,5%
2014	1 694	1 778	3 472	217	12,8%	247	13,9%	463	13,3%
2015	1 701	1 770	3 471	160	9,4%	175	9,9%	335	9,7%
2016	1 691	1 751	3 442	162	9,6%	170	9,7%	332	9,6%
2017	1 705	1 745	3 450	159	9,3%	152	8,7%	311	9,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek között az elmúlt öt évben – a 15-64 év közötti korcsoportban – a férfiak és nők száma is csökkent. Az is megállapítható, hogy a munkanélküliek körében általában a férfiak aránya magasabb.

3.2.1. számú ábra - Nyilvántartott álláskereső 15-64 évesek számához viszonyított aránya

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

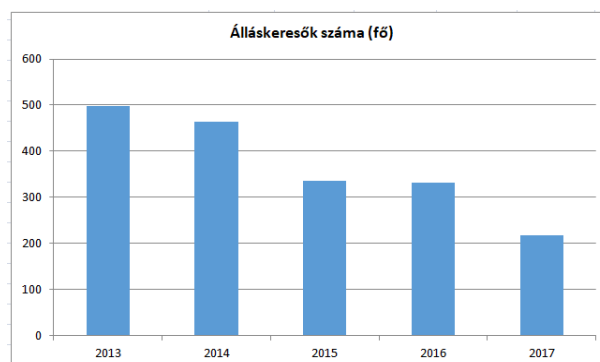
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskereső száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		498,5	463,25	335,25	332	216,75
20 év alatti	Fő	20	18	27	25	20
	%	3,9%	3,8%	7,9%	7,4%	9,1%
20-24 év	Fő	91	87	51	59	1
	%	18,2%	18,8%	15,1%	17,8%	0,3%
25-29 év	Fő	54	60	46	37	27
	%	10,8%	12,8%	13,8%	11,1%	12,2%
30-34 év	Fő	51	41	20	31	23
	%	10,1%	8,7%	5,9%	9,4%	10,7%
35-39 év	Fő	59	56	35	36	28
	%	11,8%	12,1%	10,4%	10,7%	12,9%
40-44 év	Fő	49	44	37	31	27
	%	9,8%	9,5%	11,1%	9,4%	12,3%
45-49 év	Fő	60	54	33	32	21
	%	12,0%	11,7%	9,8%	9,6%	9,5%
50-54 év	Fő	46	36	23	25	21
	%	9,3%	7,8%	6,9%	7,6%	9,8%
55-59 év	Fő	55	49	36	32	21
	%	11,1%	10,6%	10,7%	9,6%	9,8%
59 év feletti	Fő	15	19	28	24	29
	%	3,1%	4,1%	8,3%	7,3%	13,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az elmúlt öt évben - az 59 év feletti korosztályt kivéve - szinte minden korcsoportban csökkent a munkanélküliek száma. A csökkenés jórészt a rendszeres közfoglalkoztatási programoknak köszönhető. A táblázatokban szereplő adatok segítségével a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni.

3.2.2. számú ábra - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Ezen problémák erőteljesen, kumulálva jelentkeznek a munkaerő-piaci szempontból is hátrányos helyzetű roma népesség, az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők valamint a megváltozott munkaképességűek körében. Pozitívumként említhető, hogy az elmúlt 5 évben jelentős csökkenés következett be az állás keresők között a 20-24 éves korosztályban.

3.2.3. számú táblázat –A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott állás keresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	242	257	499	n.a.	n.a.	125	n.a.	n.a.	64,7%
2014	217	247	463	n.a.	n.a.	147	n.a.	n.a.	58,3%
2015	160	175	335	n.a.	n.a.	89	n.a.	n.a.	28,2%
2016	162	170	332	n.a.	n.a.	50	n.a.	n.a.	48,4%
2017	159	152	311	n.a.	n.a.	64	n.a.	n.a.	42,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A vizsgált időszakban a nők és férfiak körében is csökkent a nyilvántartott állás keresők száma. Ez azonban nem tükrözi a tényleges helyzetet, hiszen az ellátásból kikerülőket nem jelennek meg a létszámadatokban. A tartósan munkanélküliek száma is jelentősen csökkent, 2016. évben történt némi emelkedés a számukban.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

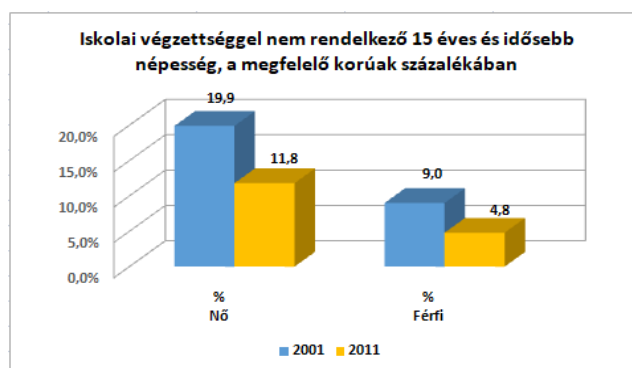
Iskolai végzettségre vonatkozó statisztikai adatok teljes körű felvételére csak népszámlálások alkalmával kerül sor.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő	Férfi	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	80,1%	91,0%	19,9%	9,0%
2011	88,2%	95,2%	11,8%	4,8%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.5. számú ábra - Alacsonyan iskolázott népesség

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A 2011. évi népszámlálási adatokból kiderül, hogy míg 2001-ben a 15 év feletti lakosság közel 15%-a nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, addig 2011-re ez az arány kevesebb, mint 11%-ra mérséklődött.

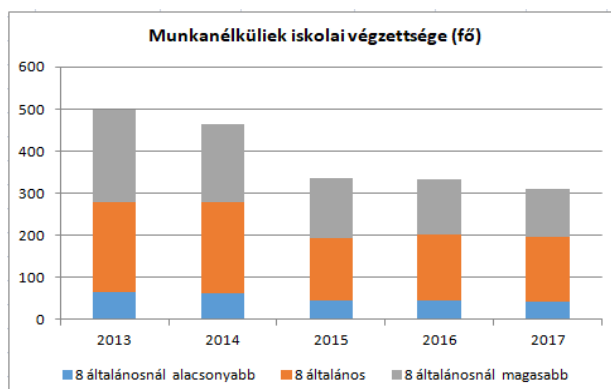
Településünkön a munkanélküliséget jellemző adatok közül az álláskeresők számát, az iskolai végzettség szerinti számát és megoszlását szemlélteti az alábbi táblázat.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	499	64	12,8%	216	43,2%	219	43,9%
2014	463	63	13,5%	217	46,7%	184	39,8%
2015	335	45	13,3%	150	44,7%	141	41,9%
2016	332	46	13,9%	157	47,2%	129	38,9%
2017	311	43	13,7%	153	49,1%	116	37,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú ábra - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők körében a tartós és a passzív munkanélküliség is gyakori. Ők azok, akik nem látnak reményt és/vagy nem érznek késztetést a munkába állásra, ezért nem is keresik annak lehetőségét. Ez egyben jelentős „kiilleszkedési” spirált indít el, melynek hatása nem csupán anyagi nehézségekben, hanem kapcsolati konfliktusokban, szenvedély- és mentális betegségekben is megnyilvánul. Esetünkben különös veszélyt jelent a többgenerációs munkanélküliség. Létszámuk pontos megismerését nehezíti, hogy a munkaügyi regisztrációból való kiesést követően sokan a rendszeres szociális segélyhez jutás feltételeit sem teljesítik.

Településünk vonatkozásában nem állnak rendelkezésre olyan adatok, amelyek azt mutatnák be, hogy hányan vesznek részt általános iskolai felnőttoktatásban **(3.2.7. számú táblázat Felnőttoktatásban résztvevők)**, a 8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen hányan végezték el, illetve szakiskolai, szakközépiskolai, gimnáziumi felnőttoktatásban hányan vesznek részt. **(3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában)**

c) közfoglalkoztatás

Településünkön általános hosszabb idejű közfoglalkoztatásban 2015-ben 263 fő (összesen 507 fő), 2016-ban 263 fő (összesen 381 fő), 2017-ben 346 fő (összesen 498 fő), 2018-ban 260 fő vett részt.

2015. évben a Start munkaprogram 3 projekt típusában:

- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási programban 15 fő vett részt. (A közterületeken lévő virágtartók, padok, játszótéri eszközeinek, útbaigazító térképeinek, hirdetőtábláinak javítása, karbantartása. Több intézménynél történt kerítés és járdaépítés. A település több részén ültettek díszfákat, cserjéket és alakítottak ki virágos szigeteket).
 - Az illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása programba 15 fő lett bevonva. (A program keretén belül a település bel- és külterületén kialakult illegális hulladéklerakó-helyek folyamatos felszámolása történt.)
 - Mezőgazdasági program: 45 fő bevonásával 3 önkormányzat tulajdonában lévő földterületen 1000 db gyümölcsfa telepítése történt meg. A program keretén belül két nagy értékű tárgyi eszköz is beszerzésre került: szárzúzó és kistraktor.
- Új foglalkoztatási formaként jelentkezett 2015. évben a diákmunka bevezetése, mely a közfoglalkoztatáshoz hasonlóan a Munkaügyi Központon keresztül jött létre és 6 fő diák nyári munkavégzését biztosította 3-3 héten keresztül.

2016. évben

A Start munkaprogram 4 projekt típusa:

- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatásba 15 fő lett bevonva. (a program során aszaló üzem kialakítása, gyümölcsfeldolgozás, valamint a már megépített aszaló kemencékben aszalványok előállítás).
- Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása programba szintén 15 fő lett bevonva. (A program keretén belül a település bel- és külterületén kialakult illegális hulladéklerakó-helyek folyamatos felszámolása történt).
- Mezőgazdasági programban 15 fő vett részt. (A program során a 2015. évben telepített gyümölcsösök folyamatos metszése, permetezése, kapálása történt).
- Belvízelvezetés programba 15 fő lett bevonva. (a program keretein belül a belterületi, külterületi csapadékvíz apasztó árkok mélyítése, tisztítása, kaszálása történt)
- 12 fő nyári diákmunkás tevékenykedett.

2017. évben

A Start munkaprogram 4 projekt típusa:

- A belterületi közutak karbantartása programba 15 fő közfoglalkoztatott került bevonásra. (Onga város közigazgatási területén önkormányzati kezelésben lévő közúthálózat javítása, kátyúzása, profilozása. A közutakon végzett felmérés alapján kijelölésre kerültek a javítandó kátyúk. Az állagromlás a téli időszakban évről évre folyamatosan növekszik. A probléma - az időjárás miatt - folyamatos. Az utak profilozása is sok helyen rekonstrukcióra szorult, így a kátyúzással egy időben ez a munkafolyamat is megtörtént).
- Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása programba 15 fő lett bevonva. (A program keretén belül a település bel- és külterületén kialakult illegális hulladék lerakóhelyek folyamatos felszámolása történt).
- Mezőgazdasági földutak karbantartása programban 15 fő vett részt. (mezőgazdasági területek megközelíthetősége szempontjából, valamint a mezőgazdasági területről a közútra történő kihajtás során a

baleset megelőzést szolgáló fejlesztés. Településünkön a mezőgazdasági földutak folyamatos karbantartásra szorulnak. A sárfelhordást megakadályozandó a felvezető szakaszok átereszeinek megerősítése, valamint a felületük sártalanításra alkalmassá tétele).

- Belvízelvezetés programban 15 fő vett részt. (a program keretein belül a belterületi, külterületi csapadékvíz apasztó árkok mélyítése, tisztítása, kaszálása történt.)

-14 fő nyári diákmunkás tevékenykedett.

2018. évben a közterületeken és az intézmények udvarán lévő virágoskertek és sziklakertek rendbetétele és virágültetés. A program során fém és fa virágtartók készülnek majd, melyek a város közterületein, buszmegállóiban kerülnek kihelyezésre. Az előző évek során telepített gyümölcsösökben szükséges munkálatok elvégzésére is sor kerül, ezek a metszés, permetezés, kapálás. A közfoglalkoztatott munkavállalók a város közterületeit, intézményeink udvarát és környezetét folyamatosan rendben tartják, szemetet szednek, sepregetnek, gereblyéznek, fűvet nyírnak.

A feladatok között szerepel a belterületi utakon keletkezett úthibák kijavítása, a további állagromlás megelőzése, továbbá az útpadkák rendbetétele és a csapadékvíz apasztó árkok tisztítása, mélyítése is folyamatosan. Közfoglalkoztatott munkavállalók végzik a közterületek tisztántartását, a füves területek és a virágos, parkosított közterületek gondozását, szépítését. Célunk a Fő téren és a Platan sorban lévő Trianoni és szobor-parkban, illetve a három játszótéren a kültéri bútorok, játékok karbantartása, javítása és pótlása. További cél az intézmények és az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok karbantartási munkálatainak elvégzése: szigetelés, vakolás, festés, burkolás, villamos vezetékek felülvizsgálata. A szigetelő anyag és a kerámia burkoló a két óvodában és a Berzsényi út 9. szám alatti szolgálati lakás karbantartásához kerül felhasználásra. A nyáron 11 fő diákmunkás dolgozott az önkormányzatnál.

A **közfoglalkoztatás** keretében folyamatos és értékteremtő munka biztosításával a résztvevők munkatapasztalatot szereznek, felelevenítik tudásukat, képessé válnak a folyamatos és minőségi munkavégzésre, felkészülnek az elsődleges munkaerőpiacra való kilépésre. A résztvevők közösségi munkavégzés keretében járulnak hozzá a település közfeladatainak ellátásához: közterületek tisztántartása, kaszálás, fűnyírás, utak, kátyúk javítása, kegyeleti park és közterületi sziklakertek rendbetétele, körgát kaszálása, intézményekben kiegészítő feladatok ellátása. A közfoglalkoztatottak bevonásával hozzá tudunk járulni iskolánk, óvodánk gyermekeinek gyümölcsökkel való ellátásához, az egészséges táplálkozás népszerűsítéséhez, a gyümölcsök feldolgozásával (pl. lekvár- és szörp készítés, befőzés) pedig erősítjük az önellátásra való hajlandóságot és törekvést.

A **START munkaprogram** egyik fő célja településünk környezeti állapotának javítása, ár-, belvíz- és helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentése, ezáltal további környezeti káresemények megelőzése, így a program keretén belül a vízelvezető csatornák rendbetétele, tisztítása valósul meg. A települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi közutak hibáinak, kátyúinak javítása is megvalósul.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A településen belüli munkavállalók többsége az építőipar és egyéb ipari ágak valamint a szolgáltatás, kereskedelem ágazatából kerül ki. Onga infrastruktúrája és a kedvező közlekedési feltételrendszere a település vállalkozásai számára megfelelő működési feltételeket teremt. 2018. évben **303 regisztrált vállalkozás** működik városunkban. Az Ongán megtalálható termelő egységek: sütőüzemek, kavics kitermelő és a kitermelésre épülő egyéb (pl. térburkolat gyártó) vállalkozások, asztalosipari vállalkozások, könyvkiadó. Átfogó választék mutatkozik kereskedelmi egységekből, vendéglátó helyekből és széles skálán mozog a kínált szolgáltatások köre. A település legjelentősebb munkaadójának az önkormányzat bizonyul, ahol az intézményi struktúrában, a közigazgatásban, az állami fenntartásba került oktatásban, a szociális ellátásban és a segítő technikai területen közel kétszázan dolgoznak. A munkavállalók döntő többsége főleg a közeli

nagyvárosban, Miskolcon talál állást. Onga a **tömegközlekedési eszközök** közül autóbusszal a 3. sz. és a 37. sz. főútról és vonattal is megközelíthető a Miskolc-Hidasnémeti vasúti vonalon.

Sajnos a hátrányos helyzetűek körében olyan több generáción át mélyülő (szociális, közösségi, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási) hátrányok halmozódtak fel, amelyek kezelését a település önerőből, külső segítség nélkül nem tudja megoldani, így Onga Város Önkormányzata pályázatok benyújtásával igyekszik a hátrányok csökkentésére.

Közfoglalkoztatás keretén belül **2015. évben** többféle tanfolyamra összesen 169 főt iskoláztunk be.

2016-ban a GINOP-6.1.1. „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése” kiemelt projekt keretében összesen 86 főt iskoláztunk be. pl.: (alapkompetencia és kulcskompetencia fejlesztése; virágkötő; zöldség-gyümölcs feldolgozó; szobafestő; szociális gondozó képzés)

2017-ben a GINOP-6.1.1. „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése” kiemelt projekt keretében összesen 92 főt iskoláztunk be. pl.: (csontozó munkás; betanított festő mázoló; ács; konyhai kisegítő; fakitermelő képzés)

A **2018. évben** folyó képzésekben 16 fő vesz részt. Ezek: zöldség és gyümölcsfeldolgozó; vágóhídi munkás; sütőipari és gyorspékségi munkás; családellátó; emelőgép kezelő; targoncavezető; parkgondozó.

A képzéseken résztvevők egyéni helyzetüknek, tudásszintjüknek és a munkaerő-piac igényeinek megfelelő, versenyképes tudást, ismeretet sajátíthatnak el.

A programok elősegítik a mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű lakosság társadalmi felzárkózását.

Onga Város Önkormányzata kiemelten fontosnak tartja humánerőforrásának fejlesztését, a foglalkoztatás ösztönzését és a társadalmi együttműködések támogatását. A városban és a környező településeken az elmúlt évek során folyamatosan növekszik a tartósan, hosszútávon munkanélküliek aránya, elsősorban a munkanélküli ellátásból kikerülő, de elhelyezkedni nem tudók száma. A problémát felismerve a város Önkormányzata a hasonló kihívásokkal küzdő környező településekkel történő közös fellépést tűzte ki célul a térség foglalkoztatás-fejlesztésének ösztönzése érdekében.

Ehhez a törekvéshez biztosított támogatási forrást a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében meghirdetett „**Helyi foglalkoztatási együttműködések**” című konstrukció, a **TOP-5.1.2-15-BO1-2016-00006 „Onga és térsége helyi foglalkoztatási paktum”** projektben.

A paktum beavatkozásai igazodnak a térség foglalkoztatási helyzetéhez. A 100%-ban támogatott 505 millió forint összköltségű program megvalósításának konzorciumi partnere a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal.

Az Onga gesztorságával megvalósuló projekt **alapvető célja** a programban résztvevő 25 település munkaerő-piaci igényeinek kielégítése képzéssel, átképzéssel, a foglalkoztatás bővítésével és a vállalkozóvá válás ösztönzésével.

A paktumhoz csatlakozó önkormányzatok lehetővé teszik képzési és foglalkoztatási programok megvalósítását a köz- és gazdasági szféra partnerségében, valamint a hátrányos helyzetű, megváltozott munkaképességű munkavállalók munkaerő-piaci elhelyezkedését. A projekt emellett kedvező bértámogatási lehetőségeket és egyéb szolgáltatásokat biztosít a térség munkaadói számára. A fejlesztés hangsúlyt helyez a megyei munkaerőpiac védelmére, támogatja a helyi gazdasági szektor erősödését, új beruházásokat generál, a vállalkozások működési környezete javul a foglalkoztatást támogató beavatkozások révén, a munkaerő foglalkoztatottsága javul, képzettségük, készségeik fejlesztésével.

A program **fő célja**, hogy párbeszédre, együttműködésre ösztönözze a projektben résztvevő települések munkaerő-piacának szereplőit a foglalkoztatás gondjainak enyhítése érdekében. A projekt megvalósítása során a helyi vállalkozások megfelelő munkaerőhöz jutnak, ugyanakkor a hátrányos helyzetű célcsoportokban csökken a munkanélküliség aránya, ami a térség megfelelő humánerőforrásának biztosításához és gazdasági versenyképességének növekedéséhez vezet. A projekt eredményeként helyi igényeknek megfelelő képzési és támogatási rendszer jön létre, melynek keretében 330 fő kerül bevonásra munkaerő-piaci programokba, továbbá 108 fő munkához való hozzásegítése is megvalósul (legalább 6 hónapon keresztül), ezen belül 215 fő képzése és 75 fő részére egyéb szolgáltatás nyújtása (tanácsadás,

tréning stb.) is a része a programnak, ekképpen javítva a projektben részt vevő települések foglalkoztatási mutatóit.

A projekt 2017. március 1. napjával indult, a paktumszervezet megkezdte működését. A projekt a tervezett mérföldkövek szerint halad. Az eszközbeszerzések megvalósultak. A projekt 11 mérföldkőből épül fel, tervezett **befejezési dátuma: 2020. február 28.**

A következő időszak feladata 26 településen toborzás, inaktív és munkanélküli személyek bevonása a programba. A megfelelő dokumentumok elkészítését követően történik átirányításuk lakhelyük szerinti járási hivatalokba. Személyes kapcsolatfelvétel a még fel nem keresett önkormányzatokkal; vállalkozásokkal, cégekkel. Folyamatos a kapcsolattartás és mentorálás a munkavállalókkal és munkaadókkal, a projektbe bevont valamennyi partnerrel.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünk önkormányzata a dolgozni akaró, de munkahelyet nem találó polgárai számára többféle segítséget próbál nyújtani. A munkavállaláshoz alapvetően szükséges képességek és készségek elsajátításában való segítségnyújtás már az általános iskolában megkezdődik. A magas színvonalú oktatás biztosítja az egyenlő esélyű továbbtanulást. Az általános iskola feladata a pályorientáció, a sikeres döntéshozatal elősegítése. Az oktatási intézmények dolgozói mentori rendszerben követik, és aktívan segítik a középiskolai évek alatt is a tanulókat. A főiskolai, egyetemi tanulmányok eredményességét segíti a **Bursa Hungarica** önkormányzati ösztöndíj-program rendszere. A helyi intézmények évente több főiskolai és egyetemi hallgatót fogadnak, lehetőséget biztosítva szakmai fogások elsajátítására a legjobb szakemberek támogatásával.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A **Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat** munkaerő-piaci integrációt elősegítő tanácsadási tevékenységet folytat, mely érinti a tartós munkanélkülieket, a fiatal munkanélkülieket, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdőket, a fogyatékossgal élőket, a krónikus betegeket, a szenvedélybetegeket, illetve egyéb szociálisan rászoruló személyeket és családtagjaikat.

A meghirdetett állások több mint 75%-a online jelentkezéssel pályázható meg. A **Csokonai Vitéz Mihály Művelődési Ház és Könyvtárban** működő **Ongai Teleház** és **eMagyarország Pont** eTanácsadója segíti a képzetlen felhasználók, a munkanélküliek álláskeresését, megteremti a lehetőséget a szükséges informatikai ismeretek elsajátításához, segítséget nyújt az önéletrajzok elkészítésében.

Onga Város Önkormányzata támogatási kérelmet nyújtott be a „Közösségi internet hozzáférési pontok fejlesztése, szolgáltatási portfóliójuk bővítése” elnevezésű, **GINOP-3.3.1-16-2016-00001** azonosítószámú projekt keretében megvalósításra kerülő **„Digitális Jólét Program Pontok fejlesztése”** című pályázatra.

A pályázat célja a közösségi internet hozzáférési helyek infrastruktúrájának fejlesztése, a korszerű infokommunikációs technológiai (IKT) eszköz állománnyal és felkészült szakemberekkel bíró pontokon keresztül pedig az állampolgárok ösztönzése az IKT eszközök használatára, ezáltal a digitális jártasság fejlesztése különös tekintettel a munkavállalási korú hátrányos helyzetű célcsoporttagok körében.

A közösségi internet hozzáférési helyek fejlesztésének alapvető célja, hogy a fejlesztések révén a pontok hozzájáruljanak a digitális alapkészségek fejlesztéséhez, a digitális készségekkel nem rendelkező magánszemélyek számára az informatikai eszközökhöz és az internethez hozzáférést biztosítson, továbbá, hogy az ehhez szükséges segítő szakértelem minden ponton rendelkezésre álljon.

A lakosság digitális készségeinek fejlesztése a foglalkoztathatóság erősítésén, az önfoglalkoztatás és a vállalkozóvá válás ösztönzésén, az atipikus foglalkoztatási formák elterjedésének támogatásán, a tanulásra, s kiemelten a távoktatásban részvételre való alkalmassá tételen, illetve a digitális gazdaság fejlesztésén kívül egy sor további célkitűzés megvalósítását támogatja:

- a felhasználók számának bővülése ösztönzőleg hat a további fejlesztésekre, illetve az infokommunikációs szektor vállalkozásainak fejlődésére;
- az elektronikus szolgáltatások nagyobb arányú igénybe vétele elősegíti a hatékony állam kialakítását és a bürokrácia csökkentését;
- az esélyegyenlőség erősítésében és a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatásában komoly szerep hárulhat a digitális szolgáltatásokra;
- a fenntartható fejlődést célzó programok sikerességét növeli, ha a lakosság mind nagyobb arányban képes igénybe venni azokat a digitális szolgáltatásokat, amelyek csökkentik az energiateljesítményt és a környezetterhelést;
- az idegenforgalmi fejlesztések emberi erőforrás szükségletének kielégítését támogatja, ha van az adott környéken megfelelő számú digitálisan írástudó munkavállaló.

A pályázatban szerepelő célcsoportok a településen élő 50 év feletti és az oktatási rendszerből kikerült korosztály, akiknek élniük kell a digitalizáció adta lehetőségekkel, növelve ezzel versenyképességüket a munkaerő piacon. E két eltérő korosztály tanulási folyamatát kívánja elősegíteni a program, növelve a munkához jutás lehetőségét is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat foglalkoztatási esélyegyenlőségi tervének felülvizsgálatakor, a saját fenntartású intézményeiben foglalkoztatottak körében önkéntes nyilatkozatokon alapuló felmérést végzett, melynek összesítését követően megállapítást nyert, hogy a közfoglalkoztatásban résztvevő romák iskolai végzettségüknek megfelelően kerülnek foglalkoztatásra.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – munkanélküliek, megváltozott munkaképességűek, romák stb. – egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról. Ezáltal egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, így elveszítve a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek számukra, mert e csoportok tagjai a munkaerőpiacon összetett hátrányokkal küzdenek.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma stb.

A pénzbeli és természetben nyújtott támogatásokkal kapcsolatos feladatok ellátása a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint Onga Város Önkormányzata vonatkozó rendelete alapján történik.

Az Szt. előírta, hogy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani valamennyi önkormányzat. **Onga Város Önkormányzatának Képviselő-testülete** az alábbi pénzbeli ellátásokat állapította meg:

Egyszeri rendkívüli települési támogatás:

- rendkívüli települési támogatás,
- temetési költségekhez hozzájárulás, köztemetés,
- gyermekvédelmi támogatás,
- gyógyszerkiadással összefüggő támogatás,
- időskorúak egyszeri támogatása.

Rendszeres települési támogatás:

- lakhatással összefüggő támogatás.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat a **járási hivatalok** állapítják meg.

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások

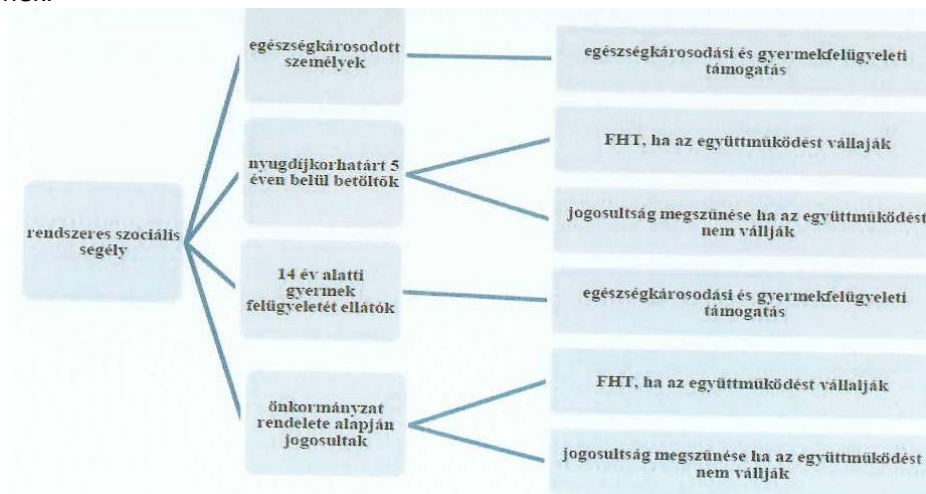
- aktív korúak ellátása (egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, foglalkoztatást helyettesítő támogatás)
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),

Természetben nyújtott szociális ellátás

- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Aktív korúak ellátása

A rendszeres szociális segély 2015. március 1-jétől ebben a formában már nem része a szociális ellátórendszernek.

A járási hivatalok az aktív korúak ellátása keretében az arra jogosult személy részére **egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást** vagy **foglalkoztatást helyettesítő támogatást** állapítanak meg. Az aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.

Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra 2015. március 1. napjától az alábbi két jogcím alapján válhat jogosulttá az aktív korú személy:

- aki a Szociális törvény alapján egészségkárosodott személynek minősül, az az aktív korú személy, aki munkaképességét legalább 67 %-ban elvesztette, aki legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50 %-os mértéket, vagy aki vakok személyi járadékában részesül, vagy aki fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, valamint a kérelmező családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az öregségi nyugdíjminimum 90 %-át (25.650,- Ft) nem haladja meg és a családnak vagyona nincs.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege legfeljebb közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb nettó összegének 90%-a, 48795,- forint.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítanak meg annak a személynek, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították kivéve, ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra való jogosultság feltételeivel rendelkezik.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 80%-a: 22.800,- Ft. Egy családban egyidejűleg csak egy személy részesülhet ebben a támogatásban.

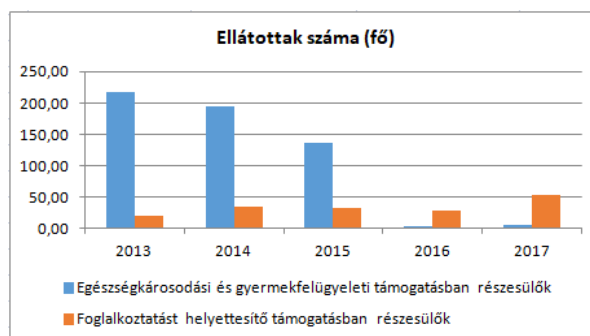
A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyek továbbra is a járási hivatal munkaügyi kirendeltségével kötelesek együttműködni, a felajánlott munkalehetőséget elfogadni.

3.3.3. sz. táblázat - Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től (2015. február 28-ig rendszeres szociális segélyben részesülők)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői segély - negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	217,50	6,32%	19,00	3,81%
2014	195,50	5,63%	34,00	7,84%
2015	136,75	3,94%	33,00	9,84%
2016	4,00	0,12%	29,00	9,45%
2017	6,24	0,18%	54,00	17,36%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

3.3.3. sz. ábra - Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma az elmúlt öt évben jelentősen emelkedett.

Munkanélküliséghez kapcsolódó ellátások

A munkanélküliséghez kapcsolódó ellátás megnevezése is megváltozott, jelenlegi megnevezése **álláskeresői járadék**. A járandóságra azok az álláskeresők jogosultak, akiknek a munkahelyük elvesztését megelőző 3 évben legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkeznek, illetve munkát akar vállalni, de önállóan folytatott álláskereső nem vezetett eredményre és számára az illetékes állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresői járadék maximálisan 90 nap ellátást biztosít. Az ellátás összege: Munkaerő-piaci járulékalap 60%-a, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos minimálbér 100 %-a: 138.000,- Ft/hó.

A jogszabályban előírt feltételek megléte esetén az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresői segélyt** kell megállapítani. **Keresetpótló juttatás** formájában támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek, aki a jogszabályban előírt feltételeknek megfelel.

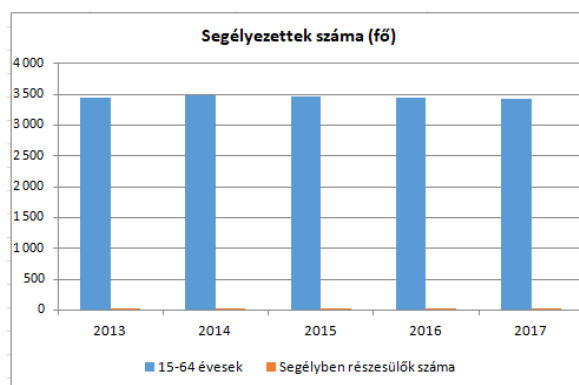
3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresői segélyben részesülők (fő)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2013	3 444	11	0,3%
2014	3 472	12	0,4%
2015	3 471	11	0,3%
2016	3 442	12	0,3%
2017	3 430	17	0,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.1. számú táblázat mutatja, hogy a 15-64 év közötti korosztályban az elmúlt 5 évben az álláskeresői segélyben részesülők száma azonos és az állandó népesség 0,5 %-a alatti arányt képviselnek.

3.3.1. számú ábra - Álláskeresői segélyben részesülők száma

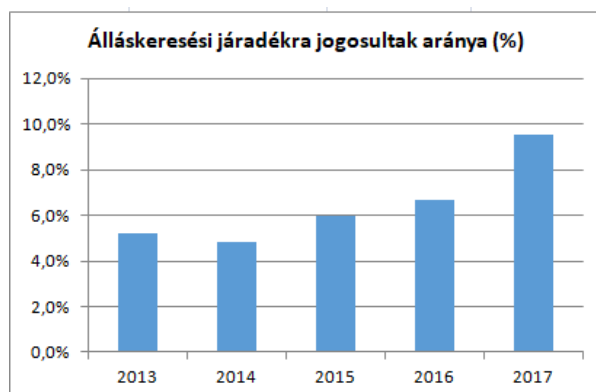
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőök száma

Év	Nyilvántartott álláskeresőök száma	Álláskeresői járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2013	498,50	26,00	5,2%
2014	433,75	21,00	4,8%
2015	335,25	20,00	6,0%
2016	307,00	20,50	6,7%
2017	311,00	29,75	9,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Álláskeresői járadékra jogosultak aránya

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, feltárva a településen fellelhető veszélyeztetett lakhatási helyzeteket, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Onga város közel 5000 fős lakossága 1594 lakásban él, a lakások 78,2%-a összkomfortos, 7,9%-a komfortos, 6,1%-a félkomfortos és 7,8%-a komfort nélküli/szükség- és egyéb lakás. 2013-ban a lakásállomány 1582 db volt, a lakások számának csekély emelkedése az új településrészre történő betelepülések számát jelzi.

3.4.1. sz. táblázat Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	1 582	n.a.	12	0	0	0	0	0
2014	1 583	n.a.	12	0	0	0	0	0
2015	1 586	n.a.	12	0	0	0	0	0
2016	1 588	n.a.	12	0	0	0	0	0
2017	1 594	n.a.	12	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Településünkön 12 db költségalapú bérlakás található. Az ingatlan három szerkezeti egységű részből áll, mindháromban 4-4 lakás található. Az épületek alapterülete háromszor 177 m², a lakások alapterülete 70 m². A lakások a kor színvonalának megfelelő építési technológiával készültek, a bérlakásoktól elvárható funkcionális kialakítással. Az önkormányzat képviselő-testülete a mindenkorin infláció mértékének figyelembevételével évente felülvizsgálja a lakbérek mértékét, ezáltal biztosítja azok értékállóságát.

b) szociális lakhatás

Településünknek nincs szociális lakásállománya.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön nincs egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság.

Nincs információja településünknek elégtelen lakhatási körülményekről, veszélyeztetett lakhatási helyzet az árvíz-belvíz okozta szélsőséges állapot következményeként 2010-ben fordult elő legutóbb.

Hajléktalan nem él városunk területén.

e) lakhatást segítő támogatások

A szegénység egyik jellemzője a lakhatással összefüggő közüzemi díjhátralékok, illetve lakáshitel-tartozások felhalmozódása. A hátralékról és tartozásokról nem rendelkezünk adatokkal. Lakhatást segítő támogatás 2015. február 28-ig a lakásfenntartási támogatás, 2015. március 1-től **lakhatással összefüggő támogatás**, mely természetbeni ellátás formájában nyújtható (szolgáltató felé történő utalással).

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2013	349	n.a.
2014	255	n.a.
2015	255	n.a.
2016	240	n.a.
2017	127	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

2017. évben a lakhatással összefüggő támogatásban részesülők számának közel 50 %-kal történő csökkenését az okozza, hogy az önkormányzat rendelete értelmében az addig féléves időszakra megállapított lakhatást elősegítő támogatás odaítélése egész évre történt. Településünkön a helyi rendeletben adósságcsökkentési támogatást nem állapított meg a képviselő-testület.

f) eladósodottság

Tipikus hazai jelenség, hogy a lakásállomány döntő többsége magántulajdonban van. A megfelelő színvonalú lakáshoz jutás megfizethetősége az átlagos helyzetű, szülői-rokoni segítségre nem számító családoknak komoly gondot jelent. A tulajdonosokra óriási terhet ró a lakásvásárlási, lakásfelújítási céllal felvett, főként devizaalapú kölcsönök törlesztése. Mivel a hitelek fedezetéül számos esetben az adósok lakóingatlana szolgál, fizetéseképtelenné válásuk esetén lakhatásuk is veszélybe kerül.

A lakosságot érintő eladósodottságról (lakáshitel tartozás, közműtartozások) adatokkal nem rendelkezünk. Költségalapú bérlakásaink (volt) bérlői 2014. év végéig 1.585.832 Ft, 2015. év végéig 1.689.301.- Ft, 2016. év végéig 1.391.053.- Ft, 2017. év végéig 1.547.149.- Ft, 2018. szeptember 30-ig 1.447.695.- Ft tartozást halmoztak fel.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Onga Város közigazgatási területéhez tartozó két külterületi lakott helyen 140-150 lakóház található. Ócsanálason valamennyi közszolgáltatás, közműszolgáltatás elérhető, Ongaújfalun a szennyvízelvezetés nem megoldott. A 2010. évi árvízét követően, segélyszervezeti összefogással felújított ócsanálási közösségi ház a település lakóinak szolgálatában áll, a település kulturális és közösségi életének színteréül szolgál. Miskolc–Onga–Ongaújfalu–Ócsanálós között közlekednek menetrend szerinti Volán járatok. Ócsanálós településrész „zsákfalu”-ként működik, forgalma csekély, házi jellegű. Ongaújfalu, Ócsanálós előregedő településrészek, utóbbi településrészen nagy az árvízveszély. A vizek kártételei elleni védelem, a károk megelőzése és elhárítása, Ócsanálós külterületi lakott hely védelmének biztosítása érdekében a jogszabályban meghatározott méretekkel és magassági biztonsággal bíró árvízvédelmi mű 2014. tavaszára megépült.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A legutóbbi (2011. évi) népszámlálás adatai alapján településünk lakosságának 79%-a magyar, 21 %-a **roma nemzetiségűnek** vallotta magát. Ma 1000 fő körülire tehető a roma nemzetiségű lakosok száma. Szegregátumnak a települések azon területeit nevezzük, ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50 %. Az iskolázottsági és munkanélküliségi adatok, illetve az alacsony komfortfokozatú lakások koncentrációs mutatói a szegregátum területén, az ún. Dankó-telepen kiugróak (72,1%).

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A településen élő roma nemzetiség az országos átlaghoz viszonyítva jó életkörülmények között él. A település déli utcái által lehatárolt **etnikailag szegregált, telepszerű lakókörnyezet** közművesített, a közműveket az itt élők anyagi lehetőségeikhez mérten használják. A telepen élők lakáskörülményei elfogadhatóak. Sajnos az alacsony iskolázottságnak, a káros szenvedélyeknek, az alacsony életkörülményeknek köszönhetően a település kisebbségi lakosainak általános egészségügyi állapota elmarad az átlagtól. Az itt élő etnikai kisebbséghez tartozó lakosság nagy része munkanélküli vagy alacsony presztízsű munkakörben dolgozó munkavállaló.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A Dankó telepen becsült adataink alapján kb. 1000-en élnek, a lakásállomány mintegy 10 %-a található itt. A terület korösszetételét vizsgálva megállapítható, hogy a gyermekek aránya lényegesen meghaladja a településre jellemző átlagos értéket, az aktív korú népesség aránya kismértékben, a 60 év felettiek aránya pedig jelentősen alatta marad.

Az önkormányzat az etnikailag szegregált területen élők segélyeinek, támogatásainak mértékéről, illetve HH/HHH létszámáról információval nem rendelkezik, mivel ilyen kimutatások nem állnak rendelkezésre.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön más szegregációs veszélynek kitett területet nem azonosítottunk.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A település a betegek ellátásáról **két háziorvosi körzetben** gondoskodik. Az ellátás jó területi eloszlásban könnyen elérhető minden beteg számára. A rendelési időszakok tervezése biztonságossá teszi a bajba kerültek gyors ellátását. 1992-től van saját gyógyszerháza városnak. 2010-ben került sor a II. sz. körzet orvosi rendelőjének, 2014-ben pedig az I. sz. körzet orvosi rendelőjének és védőnői szolgálatának helyt adó épület felújítására, akadálymentesítésére. Az épületbelső az akadálymentes használatnak megfelelően az irányváltást jelző vezetősávokkal, eltérő színű padló és faszegéllyel, küszöbök átalakításával, belső kapaszkodók felszerelésével, információs táblák elhelyezésével került átépítésre.

Az egészségügyi ellátórendszer fő feladatának a prevenciós munkát, különböző szűrővizsgálatok (nőgyógyászati rákszűrés, mammográfia, férfiaknál prosztatata szűrés, allergia szűrés, hasi UH vizsgálatok stb.) kiterjesztését, az egészségmegőrző előadásokat népszerűsítését tekinti. A magas vérnyomás és a cukorbetegség gondozása legfontosabb teendőik egyike, melyek korai felismerésében nagy segítséget jelent a helyi, csütörtök reggeli vérvétel. A háziorvosi feladatok munkaidőn túli ellátása a felsőzsolcai központi orvosi ügyelet segítségével biztosított.

1999-től működik a településen önálló **gyermekorvosi rendelő**. A külön erre a célra felújított épület és berendezése színvonalas betegellátást biztosít, azonban mára már felújítása időszerűvé vált. A gyermekorvosi szolgálat feladata az eseti ellátás mellett az általános iskolás korúak rendszeres szűrése és a kötelező védőoltások beadása. Átlagosan, évente 60 újszülött gyermekorvosi körzetbe történő bejelentkeztetésére kerül sor. Az újszülöttek több mint fele az etnikumhoz tartozik, így a hátrányos helyzetű gyermekek száma növekszik, egyre több az 5-10 gyermeket nevelő, nehéz körülmények között élő család és a fiatalos anya. A gyermekorvosok munkájának fontos része a csecsemők és gyermekek (6 éves korig) tanácsadásokon történő vizsgálata, a kötelező és a szabadon választható védőoltások beadása a területi védőnők segítő közreműködésével történik.

3.6.1 számú táblázat - Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	0	2	1
2014	0	2	1
2015	0	2	1
2016	0	2	1
2017	0	2	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

A **fogorvosi rendelő** átadása 1974-ben történt meg. Az ezredfordulón sikerült a rendelő technikai berendezéseit korszerűre cserélni, ill. kiegészíteni fogrontgen készülékkel. A fogorvos feladata a fog- és szájbetegségek vizsgálata, kezelése, gondozása, azok sürgősségi ellátása. A rendszeres szűrővizsgálatok nagy szerepet játszanak a fogbetegségek megelőzésében. A havi betegforgalom 250-300 között mozog. Általánosságban megállapítható, hogy a lakosok fogzatának állapota javul, a foghiányos állapotok száma nem nő, köszönhető ez a fogmegtartó kezeléseknek, azonban a rendszeres ellenőrzésre járók száma igen alacsony. Sajnálatosan elég hosszú az előjegyzési várakozási idő, ez jelenleg 3-4 hét, de emellett számítani kell a soron kívül jelentkező sürgősségi esetekre is. 2018. február 1-től a hétfő, szerda és pénteki napokon a fogászati alapellátásban egy rezidens fogorvos végzi a fogászati ellátást. A betegek elfogadták és elégedettek a munkájával.

Az infrastruktúra fejlesztése érdekében az Önkormányzat 2017. július 31-én a **TOP-4.1.1-16-BO1-2017-00020** „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” felhívásra pályázatot nyújtott be **„Fogorvosi rendelő, védőnői szolgálat és szolgálati lakás felújítása Onga Város egészségügyi alapellátásának fejlesztése érdekében”** címmel. 2018. január 15. napi döntés szerint az önkormányzat 80 000 000 Ft támogatást nyert a projekt megvalósítására.

A 100%-os támogatottságú projekt keretében 3 fő projektelem valósul meg:

- az épület energiaracionalizálása,
- a közel 40 éves használat során elavult szerkezetek, beépített anyagok, berendezések felújítása, cseréje,
- a felújítás során elvégzendő projektarányos akadálymentesítés.

A **Rózsa u. 20. szám** alatti ingatlan földszintjén **fogorvosi rendelő, védőnői tanácsadó**, emeleti részén szolgálati lakás került korábban kialakításra.

A közegészségügyi előírások betartása, valamint az épület funkciójából adódó helyigény szükségessé teszi az épület korszerűsítése, felújítása mellett az épület bővítését. A meglévő épületben kerül kialakításra a védőnői tanácsadó, míg a fogorvosi rendelő a bővítményben kap helyet.

A projekt 5 mérföldkőből áll, a befejezés tervezett dátuma 2019.05.31.

A **védőnői** szolgálat két körzetben 1964-től működik Ongán, a tanácsadók felszereltsége megfelelő. A védőnői hálózat feladata a területi ellátás biztosítása, nővédelmi gondozási feladatok (nő, anya, csecsemő, gyermek, ifjú és családvédelem) ellátása. A terhes-gondozás mellett nagyon fontos a szülést megelőző és az azt követő szakszerű segítségnyújtás, az újszülöttek és szüleik rendszeres látogatása. A szaktanácsadás mellett ellátják az iskola egészségügyi feladatokat is (szűrések, oltások, tisztaság vizsgálat, egészségnevelő előadások tartása). A védőnői tevékenység mellett számos rendezvényt szerveznek, amelyeken a szakterület megyei képviselői is részt vesznek. Rendszeresek a felvilágosító előadások, eszmecsere, bemutatók és beszélgetések. A védőnők munkájukat részben önállóan, részben a gondozottakat ellátó házi és gyermekorvosokkal együttműködve végzik. 2014. évben sor került - az I. sz. orvosi rendelővel együtt - a védőnői szolgálatának helyt adó épület felújítására, akadálymentesítésére. A II. számú védőnői körzet tanácsadó helyisége a fogorvosi rendelőnél jelzett **„Fogorvosi rendelő, védőnői szolgálat és szolgálati lakás felújítása Onga Város egészségügyi alapellátásának fejlesztése érdekében”** című projekt keretében újul meg.

Járóbeteg szakellátás, szakrendelés a környező városokban Miskolcon, Szikszón érhető el.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

2009-ben létrejött településünkön a **Partnerségi Együttműködés Onga település Egészségtervéért** partnerségi csoport. A csoport a település lakosainak érdekeit képviseli, célja az élhetőbb élettér, egészségesebb környezet biztosítása, az egészséges életmód elérésének elősegítése.

Az együttműködés jelenlegi résztvevői:

- BAZ Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve és Miskolci Kistérségi Népegészségügyi Intézete
- Bársonyos Óvoda és Bölcsőde
- Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- A települési egészségügyi ellátás képviselőjének választott védőnők
- Ongai Szociális Segítő Alapítvány
- Ongai Sportegyesület
- Ongai Kulturális Egyesület
- Ongai Óvodásokért Alapítvány
- Ongai Iskoláért Alapítvány

A partnerségi csoport működtetéséhez szükséges koordináló és szervező feladatokat a települési önkormányzat látja el. Az együttműködési megállapodás aláírásával a résztvevő partnerek kifejezték azon szándékukat, hogy a települési egészségterv aktualizálását és ciklikus működtetését fontos feladatuknak tekintik. Az egészség szempontjából az állapot leírást, probléma térképet és stratégiát széles társadalmi támogatottsággal, a célcsoport messzemenő bevonásával alakítják át, annak érdekében, hogy összehangolt

cselekvési tervek mentén a működési ciklust segítő visszacsatolási rendszer megvalósuljon, folyamatosan fejlődjön. A partnerségi együttműködés eredményeként elfogadásra került településünk **Egészségterve**.

A partnerség feladata az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítése. Hangsúlyt kell fektetni az alkalmasságú szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok (mobil tüdőszűrés, védőnői méhnyakrák szűrés, emlőszűrés) biztosítására. A népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.; valamint védőoltások beadására. Fontos az életmód tanácsadás, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód és lelki egészség megőrzésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, valamint a testi egészség megőrzéséhez. Országosan jellemző a különböző egészségügyi ellátások településekre, települések művelődési házaiba történő kihelyezése. Több alkalommal került sor a település művelődési házában lézeres szemvizsgálatra, érvizsgálatra, vércukor és testzsír százalék mérésre is. Ezeken a vizsgálatokon a nehezen közlekedő emberek is szívesen részt vesznek, mivel nem kell utazniuk. A szemvizsgálat után a megigényelt szemüveget helybe is szállítják. Minden évben legalább 3 alkalommal a Vöröskereszt véradást szervez településünkön.

Az önkormányzat minden esetben segítséget nyújt a szervezett szűrőprogramok lebonyolításához. Szükség esetén helyszínt biztosít a különböző prevenciók és szűrőprogramokat biztosító vállalkozások helyi megjelentéséhez.

A betegek évről-évre egészségtudatosabbak, egyre többen járnak rendszeresen szűrővizsgálatokra és próbálnak mozogni, egészségesen táplálkozni. Ennek érdekében a jövőbeni még nagyobb segítségnyújtás érdekében **Hernád vidéke Praxisközösség** néven a szomszédos települések (Hernádkak, Hernádnémeti, Bócs) orvosaival összefogva Onga háziorvosai pályázatot nyújtottak be "**Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése - alapellátás fejlesztése**" témakörben. A projekt célja az alapellátás prevenciók fókuszú áthangolása, a lakosság egészség-tudatosságának növelése és egészségi állapotának javítása, melyhez támogatást nyújtanak eszközök és szakemberek terén. Csatlakoztak egy népegészségügyi kezdeményezéshez, mely vastagbél-daganat szűrésről szól. Ez a projekt kezdetéhez érkezett, folyamatban van a képzés, majd megkezdődik a tényleges munka ezzel kapcsolatban, ill. az érintett betegek kiértékelése.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településünkön működő **Ongai Szociális Szolgáltató Központ** nappali intézményébe bekerült ellátottak különböző egészségi állapottal, képességekkel és különböző szociális háttérrel rendelkeznek. Az intézmény célkitűzése, hogy az ellátottak megőrizték a már megszerzett ismereteiket, képességeiket, illetve azokat - ha a legkisebb mértékben is - fejleszteni próbálják.

Fontos feladat az intézményben élők foglalkoztathatóságának javítása, társadalmi és munkaerő-piaci integrációja. Az intézmény 2008-tól külső foglalkoztatóval, megállapodás alapján fejlesztő-felkészítő foglalkoztatást végez. 2017. április 1-től a *szociális foglalkoztatás* (a munka-rehabilitációs és a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás) **fejlesztő foglalkoztatás** néven került megnevezésre.

Ennek keretében sor kerül irodai papíráru gyártására (a tényleges munkatevékenység magában foglalja iratgyűjtő, gyorsfűző, szalagos irományfedél termékek, illetve a foglalkoztatottak által betanult egyéb, e tevékenységi körbe tartozó egyszerű termékek előállítását), intézményen belüli kisegítő, valamint kerti és udvart érintő munkák elvégzésére. A fejlesztő foglalkoztatás működtetésének támogatására 2017. év végéig, majd újabb pályázat elnyerésével 2020. december 31-ig nyílik lehetőségünk.

A fejlesztő foglalkoztatás célja a gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján, az egyén felkészítése az önálló munkavégzésre vagy a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre. A fejlesztő foglalkoztatás keretében csak olyan feladatot végezhet az ellátott, amelyet egészségi állapota és szellemi képességei alapján tartósan és folyamatosan képes ellátni.

Fejlesztő foglalkoztatásban részesülhet a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig az, aki intézményi jogviszonya alapján

- a) közösségi alapellátást,
- b) támogató szolgáltatást,
- c) nappali ellátást,
- d) átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátást,
- e) ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást,
- f) rehabilitációs intézményi ellátást,
- g) lakóotthoni ellátást vagy
- h) támogatott lakhatást vesz igénybe.

A fejlesztő foglalkoztatás a Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban vagy fejlesztési jogviszonyban történik.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetés keretein belül étkező gyermekek, felnőttek, szociális és gyermekvédelmi ellátásban részesülők számára egyaránt fontos, hogy az általuk elfogyasztott ételek megfelelő minőségben és mennyiségben kerüljenek asztalukra. Az **Ongai Központi Konyhán** az ételmezésvezető az étrendek összeállításánál figyelembe veszi az adott korcsoport számára javasolt energia, fehérje, szénhidrát, zsír, vitamin, ásványi anyag és élelmi rost bevitel teljesítését. Figyel az étrend összeállítása során az egészségmegőrző és betegségmegelőző táplálkozás szemléletének érvényesülésére, a változatosságra, az idényszerűsége és a felhasznált nyersanyagok minőségére. Az **Önkormányzati étkeztetési fejlesztések támogatása** című felhívásra a város pályázatot nyújtott be, melyet a kiíró 2016. szeptember 15-én 95 %-os támogatásban részesített 39 999 935 Ft összegben. A projekt helyszíne a Major u. 5. szám alatti **Ongai Központi Konyha**. A fejlesztés 2017. december 5-i határidővel megvalósult.

A projektben két fejlesztési cél valósult meg:

- Konyhafejlesztési cél, melynél a szükséges gépészeti-, légtechnikai korszerűsítés, elektromos hálózat-felújítás történt meg. Ezen túlmenően a kapcsolódó eszközbeszerzés, tervezés, közbeszerzés, műszaki ellenőrzésre került sor.
- Étterem, étkező fejlesztése cél, melynél a központi fűtőkorszerűsítés, falak festése, továbbá a kapacitásfejlesztéséhez szükséges székek, asztalok beszerzése valósult meg.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat kiemelt feladata, hogy törődjön polgárai testi-lelki egészségével. A felmérések szerint a felnőttek nem egészen 20 %-a, míg a fiataloknak ennél is kisebb százaléka mozog rendszeresen. A mozgásszegény életmód következtében a fiatalok 30-40 %-a gerincferdüléses, 20 %-a túlsúlyos, elhízott. Már a fiatalok között sokan vérnyomás problémákkal és cukorbetegséggel küzdenek. A felmérések kimutatták, hogy a fiatalok fizikai terhelhetősége rendkívül alacsony. Az Önkormányzat kiemelt célja, hogy megteremtődjön a település általános iskolájában a mindennapos, tanórai keretek között, délelőtti időszakban szervezett, évszakoktól független testnevelés órák biztosításának a feltétele, továbbá, hogy kialakításra kerüljön az integrációt elősegítő akadálymentes iskolai környezet. E cél megvalósításához keressük a pályázati lehetőségeket. A mozgás-gazdag életmódnak be kell épülnie a társadalmi köztudatba. Így az egészségnevelés leghatékonyabb eszköze a fiatal korban mindennapossá váló testedzés, amely a későbbiekben természetes életigénnyé léphet elő generációkon át.

A sportolási tevékenység helyszínei a településen a sportpálya, illetve a tornaterem. A mai sportcentrum, sportpálya építése 1985-ben jelentős társadalmi összefogás eredményeként valósult meg. A sportpálya, majd a futópálya és kézilabdapálya kiegészülve a 2013-ban felújított sportöltözővel és felette kialakított sportbúféval, a terület kertészeti gondozása, végül egy szabadtéri színpad megépítése olyan összképet ad, ami megteremti nemcsak a sportolók, de szurkolók számára is a kellemes időtöltés lehetőségét. A

települési sportcentrum 2011-ben egy műfüves pályával bővült, ami nagy mértékben kiszélesítette a sportolási lehetőségeket, nemcsak településünkön, hanem regionális szinten is.

Az Önkormányzat a **TOP-2.1.2-15** felhívásra 2016-ban benyújtotta pályázatát „**Onga kertje legyen zöldebb**” címmel. A pályázat 2017. július 15-én támogatásban részesült. A támogatás összege 200 000 000 Ft, intenzitása 100%. A **projekt célja** egyrészt a város zöldfelületeinek növelése a XXI. századi modern kisváros elvárásainak megfelelően; másrészt a városüzemeltetési költségek csökkentése (energiahatékonysági fejlesztések középületeken, valamint a zöldinfrastruktúra jótékony hatásának köszönhetően (nincs hőszigetelő hatás, klímavédelmi szempontok, a csapadék területen tartása stb.); s ezekkel párhuzamosan a város gazdasági szegmensének erősítése a közösségi céllal létrejött piac helyi infrastrukturális feltételeinek biztosításával.

Megvalósul a:

- Történelmi Emlékpark (Berzsenyi u.) rekonstrukció és bővítés
- Tavak parkosítása
- Játsszópark kialakítása
- Elektromos töltőhely mellett pihenőpark kialakítása
- Sportöltöző energiahatékonysági fejlesztés
- Művelődési ház energiahatékonysági fejlesztés
- Piacrekonstrukció és bővítés.

A fejlesztés eredményeként

- 4 helyszínen nyitott terek helyreállítása vagy létrehozása,
- a városi funkció – úgymint rekreáció és szabadidő- és a gazdasági funkció fejlődése,
- A vonzó vidéki városi környezet valósul meg.

A projekt 10 mérföldkőből áll, a tervezett fizikai befejezés időpontja: 2019.04.30.

A TOP-2.1.2-15-BO1-2016-00020 „Onga kertje legyen zöldebb” nyertes pályázat kapcsán a városban olyan infrastruktúra-fejlesztések jönnek létre, amelyek javítják a települések általános környezeti állapotát, segítik a település fenntartható fejlődési pályára állítását. A fejlesztések megvalósítása során elsődleges tekintettel kell lenni a városi közterületek környezettudatos, család- és klímabarát megújítására, azaz arra, hogy a beavatkozások területe alkalmas legyen a családok és a fiatalok számára szabadidejük hasznos eltöltéséhez, mindeközben a fejlesztések a környezeti fenntarthatóság követelményeit szolgálják. A pályázat tartalmazza többek között zöldfelület rekonstrukcióját, sétányok és játszópark kialakítását is.

Városunk **sportkonceptiója** 2015. június 8-án került elfogadásra (a 61/2015. (VI. 8.) sz. képviselő-testületi határozattal), a koncepció a lakosság egészségi állapotának javítását, a sport egészségvédő funkciójának előtérbe állítását rögzíti, célja a különböző szabadidősportok, önfenntartó szerveződések, a magántőkére épülő sportszolgáltatások elterjedésének ösztönzése. Lakosságunk számára alapvető probléma a helyben rendelkezésre álló **szabadidősport-infrastruktúra hiányos volta**.

Az Önkormányzat 2016. júliusban támogatási kérelmet nyújtott be a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumhoz – **Nemzeti Szabadidős – Egészség Sportpark Programra**. Jelenleg a beadott kérelem döntési szakaszban van. A szabadidősport és a rekreáció a munkaképesség megtartásának és újratermelésének természetes eszköze, amely életkortól és nemtől függetlenül űzhető. A szabadidősport alkalmas a jó közérzet kialakítására, a szociális, emberi kapcsolatok ápolására és annak megtartására. A tanórán kívüli sporttevékenységeknek a tömegsport foglalkozások, az iskolában működő diáksport szervezet adja a keretet.

Városunknak ösztönöznie kell a különböző szabadidősportok, önfenntartó szerveződések, a magántőkére épülő sportszolgáltatások elterjedését. Támogatjuk a nagyszámú résztvevőt mozgósító szabadidősport rendezvényeket és ezen rendezvények népszerűsítését. Jelen pillanatban is számos városkörnyéki versenyt rendezünk sportpályánkon, nem egyszer több mint 10 település iskolás gyerekei versengenek egymással. A helyi iskola testnevelői vállalják a különböző korosztályokat célzó edzéstervek kidolgozását.

A fejlesztést követően egyre több területen, igényes körülmények között tudják a helyi nevelési-oktatási intézmények tanulói **diák sport és iskolai szabadidő sport foglalkozások** céljából igénybe venni a sportpálya által kínált lehetőségeket. A környező települések csapatai szívesen veszik igénybe edzésükhöz, szabadidős tevékenységükhöz a sportpályát, sportparkot ugyanakkor a különböző sportágak viadalai, mérkőzései jó kikapcsolódási lehetőséget biztosítanak a szurkolók számára, egyben intenzív településközi kapcsolatokat is kialakít. Az új parkok létrejöttével lehetővé válna az, hogy minél szélesebb tömegeket vonjunk be a sportéletbe, mindenki megtalálhassa a számára legalkalmasabb sportot. Minél több ember kezd el rendszeresen sportolni, annál nagyobb a valószínűsége, hogy az ő gyermekeik is ezt az utat választják, így még jobban szélesíthetjük a sportoló fiatalok körét.

Az Ongai Sportegyesület együttműködési megállapodásban vállalja a sportparkok nyújtotta lehetőségek, edzésprogramok bemutatását, megismertetését a helyi lakossággal. Programjuk segítségével a sportparkok kihasználtsága növekszik majd a fenntartási időszak alatt.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

2013. júniusában a szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatások ellátására településünk önkormányzata és 16 térségbeli önkormányzat által megkötött intézményfenntartói megállapodást a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 87-95. §-ában foglalt rendelkezések alapján társulási megállapodás váltja fel. A jogi személyiséggel rendelkező társulás megnevezése **Onga és Társult Települések Szociális és Gyermekjóléti Társulása**.

A szociális ellátó rendszer működtetésének esélyegyenlőséget biztosító alapelvei:

- Teljes körű elérhetőség biztosítása
- Személyre szabott ellátás biztosítása: a szociális szolgáltatások megszervezése során az emberi és állampolgári jogok érvényesülésével egyidejűleg az ellátást igénybe vevő személy egészségi, mentális és pszichés állapotára, szociális helyzetére tekintettel a számára megfelelő mennyiségű és minőségű ellátás biztosítása.
- Kliens-, illetve egyénközpontú szolgáltatások/ellátások biztosítása: valamennyi, az ellátást megvalósító tevékenység, valamint a személyi-tárgyi feltétel biztosításának fókuszában a szolgáltatást igénybe vevő egyén áll, őt szolgálva, illetve neki alárendelten.
- Legmagasabb színvonalú szakmai munka: a szakmai irányelvek teljesülése során alapvető és szükségszerű elvárás, hogy a jogszabályokban meghatározott és az egyén szükségleteinek megfelelő ellátás a legmagasabb színvonalú szakmai munka keretében legyen biztosítva.
- Integráció: annak érdekében, hogy az igénybe vevő személy a komplexitás, differenciáltság, egymásra épülés, és átjárhatóság megvalósulásával jusson hozzá a szociális szolgáltatásokhoz, alapvető feltétel, hogy az ellátási formák különböző szintű integrációban legyenek biztosítva.
- Diszkrimináció megakadályozása: a szolgáltatásokat igénybe vevő különböző típusú ellátotti kör tagjai valamilyen szempontból speciális ellátást igényelnek Aktuálisan, vagy tartósan fennálló élethelyzetük okán sem az ellátások biztosítása, sem a szakmai munka keretében nem érheti őket sajátos helyzetük miatt megkülönböztetés, nem kerülhetnek hátrányos helyzetbe. A diszkrimináció kialakulásának megakadályozása nemcsak az ellátott, hanem az ellátást nyújtó intézmény, és az ott dolgozók vonatkozásában is alapvető elvárás.
- Társadalomból való kirekesztődés megakadályozása: a diszkrimináció megakadályozása jelentősen segíti a kirekesztődés megelőzését is, melyre az ellátás folyamatának valamennyi területén figyelemmel kell lenni és a szakmai eszközök széles skáláját kell felhasználni a megelőzés érdekében.
- Rehabilitáció: az ellátás során az igénybevevők pszichés, fizikai, egészségi és mentális állapotára figyelemmel ezek valamennyi területén célul kell tűzni a rehabilitációt a gondozási tevékenységben. Ezen túl természetesen a társadalmi életbe, a családi és közösségi kapcsolatok terén is érvényesülnie kell.

A Társulás által fenntartott **Ongai Szociális Szolgáltató Központban** és telephelyén az alábbi **szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokat** látja el:

Saját feladatok: fogyatékosok nappali ellátása, fejlesztő foglalkoztatás, étkeztetés, tanyagondnoki szolgáltatás

Társulással ellátott szociális és gyermekvédelmi szolgáltatások

	Település	Házi segítségnyújtás	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Család- és Gyermekjóléti szolgálat	Támogató szolgálat	Idősek nappali ellátása
1.	Alsózsolca	x	x		x	
2.	Arnót		x	x	x	
3.	Berzék				x	
4.	Bócs				x	
5.	Bükkaranyos	x	x	x		x
6.	Bükkszentkereszt	x	x			
7.	Emőd			x		
8.	Felsőzsolca		x		x	
9.	Gesztely				x	
10.	Harsány	x	x			
11.	Hernádkak				x	
12.	Kisgyőr	x	x	x		
13.	Onga	x	x	x	x	x
14.	Répáshuta	x				
15.	Sajóhídvég				x	
16.	Sajólad				x	
17.	Sajópetri				x	

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Az idősek és fogyatékosok nappali ellátása, a támogató szolgáltatás, valamint a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás a HEP helyzetelemzési részében később kerül bemutatásra.

Étkeztetés

Étkeztetésben azok a szociálisan rászorultak részesülhetnek, akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt önmaguk illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek erről gondoskodni.

Az étkeztetést az intézmény három módon biztosítja: az idősek klubjában helyben fogyasztással, a klubból elvitellel, valamint házhoz szállítással, melyet közfoglalkoztatottak, társadalmi gondozó, illetve házigondozó végez. Az ebéd házhoz szállítását abban az esetben végzi házigondozó, amikor az étkezésben segítséget kell nyújtani. Az étkezést igénylőknek az elmúlt évben - amennyiben a szociális rászorultsága a törvény alapján fennállt - az étkezést biztosítani tudtuk.

2017. évben étkezésben részesült átlagban 106 fő, térítési díjat mindenki fizetett.

Tanyagondnoki szolgáltatás

A központi település, Onga és a hozzá tartozó külterületi lakott helyek területén élő főként időskorúak ellátására tanyagondnoki szolgálat működik. Így teremthető meg a lakóhelyüket nehezen vagy egyáltalán elhagyni nem tudók számára a központi településsel való kapcsolattartás lehetősége, a helyben nem elérhető szolgáltatások igénybevétele.

A tanyagondnoki feladatok :

- Szociális étkeztetés (9 fő)
- Házi segítségnyújtás
- Intézményekbe reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna szállítása,

- A házi orvosoktól laboratóriumi vizsgálat céljából vér szállítása hetente két alkalommal a szikszói kórházba,
- Iskolás, óvodás korú gyermekek szállítása.

A tanyagondnok által elvégzett alapszolgáltatási feladatok térítésmentesek.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás biztosításával az intézmény olyan segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak, hogy saját otthonukban és lakókörnyezetükben biztosítottá váljanak az önálló életvitelük fenntartása, valamint egészségi és mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldása.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi segítségnyújtás tevékenységei

Szociális segítségnyújtás keretében:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés.

A háztartási tevékenységben való közreműködés.

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása

Gondozási és ápolási feladatok

A feladatot 2017-ben 1 fő vezető gondozó, 19 fő főállású házigondozó és átlagosan 1 fő társadalmi (tiszteletdíjas) gondozónő, 5 fő közfoglalkoztatott látta el.

Az ellátásért térítési díjat az igénybevevőnek nem kell fizetnie. A társult településeken házi segítségnyújtás keretében a biztosított ellátást 2017-ben átlagosan 132 fő vette igénybe.

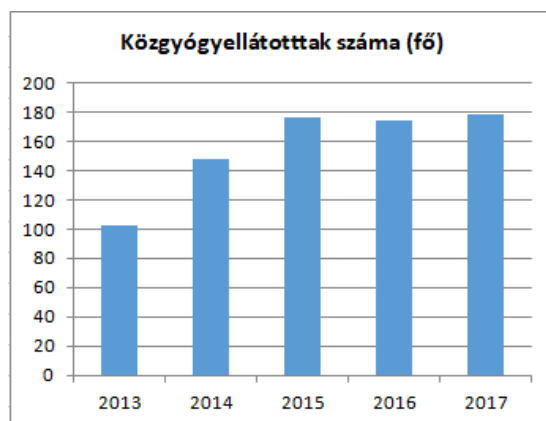
Ongán **közigyógyellátásra** (természetben nyújtott szociális ellátásra) 2013-ban 102 fő, 2016-ban 174 fő, 2017-ben már 178 fő volt jogosult. A jogosultak számának változását mutatja be az alábbi táblázat és ábra.

3.6.2. számú táblázat - Közigyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közigyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2013	102
2014	148
2015	176
2016	174
2017	178

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú ábra - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Forrás: TelR, KSH Tstar

Megállapítható, hogy 2013-tól 2017-ig a közgyógyellátásra jogosultak száma jelentősen növekedett. Az ápolási díjban részesítettek számáról (**3.6.3. számú táblázat**) nincs adat a településről.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor, mivel hátrányos megkülönböztetés senkit nem ért.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A helyi sajátosságok figyelembevételével Onga Város Önkormányzata a hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások körét a települési támogatások keretében nyújtott ellátásokról szóló 14/2015. (IX.9.) számú, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 12/2015. (VIII.26.) önkormányzati rendeletben szabályozta.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A **Csokonai Vitéz Mihály Művelődési Ház és Könyvtár** működéséről az önkormányzat gondoskodik. Költségvetésében biztosítja a működés személyi és tárgyi feltételeit. A település **könyvtára** azon szerencsés intézmények közé tartozik, ahol a képviselő-testület 1977-től nem kér beiratkozási díjat a könyvtári tagoktól, engedélyezi az ingyenes könyvtárhasználatot. Az intézmény technikai ellátottságát, állományának gyarapítását a sikeres pályázatok garantálják. Az intézmény a lakosság általános művelődési igényeinek fejlesztésében és kielégítésében, valamint a szabadidő hasznos eltöltésében is szerepet vállal. Már hagyománnyá vált a könyvtár támogatásával elindított **nemzetiségi vers és mesemondó verseny** megtartása. A könyvtár több alkalommal csatlakozott az Országos Könyvtári Napok alkalmából megrendezett programokhoz.

A **művelődési ház** a település lakóinak szolgálatában áll, feladata a település kulturális és közösségi életének szervezése, lebonyolítása. Helyet ad az önkormányzat és intézményei rendezvényeinek (közmeghallgatás, fórumok), állami és társadalmi ünnepeknek. A művelődési házban évente több alkalommal tartanak bált és szórakoztató rendezvényt. Minden év októberében megrendezésre kerül az Idősek Hete rendezvény, ahol a település idős lakossága különböző egészségmegőrző tanácsokat kap, szórakoztató előadásokon vehet részt. A művelődési ház épülete, mint a közösség élet színtere, rekonstrukcióra és bővítésre szorul, melynek célja egy olyan épület létrehozása, amely biztosítani tudja a

lakosság információval történő ellátását, a különböző közösségek működéséhez szükséges tereket, a művelődéshez, tanuláshoz, a szabadidő eltöltéséhez és a színvonalas kulturálódáshoz használható színteret és technikai feltételt.

Az Önkormányzat 2017-ben támogatási kérelmet nyújtott be a **TOP-3.2.1.-16-BO1-2017-00008** felhívásra, mely kedvező elbírálásban részesült. A 2018. évben megítélt támogatás 290 759 606 Ft, intenzitása 100 %. A projekt tárgya: **az önkormányzati épületek fotovoltaiikus rendszerekkel történő ellátása, saját villamosenergia-igény kielégítése céljából, ezen túlmenően a megújuló energia felhasználásának tudatosítása a teljes lakosság körében.**

A **TOP-3.2.1.-16-BO1-2017-00008 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Ongán”** című projekt 7 mérőföldkőben megvalósuló szakmai eredménye:

- Rendészeti központ és Paktum iroda energetikai korszerűsítése
- Polgármesteri hivatal energetikai korszerűsítése
- Önkormányzati étkeztetés épülete energetikai korszerűsítése
- Sportpálya - öltöző épület energetikai korszerűsítése
- Görgény Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola energetikai korszerűsítése
- Művelődési ház energetikai korszerűsítése
- Bársonyos Óvoda és Bölcsőde energetikai korszerűsítése

A projekt közvetlen **célja** a fejlesztésbe bevont épületek számára költséghatékony működési környezet megteremtése, mely az önkormányzat működési költségeit jelentősen csökkenti, versenyképességét feltétlenül tovább erősíti. További cél olyan beruházási, megvalósulási költségében céltudatos, racionális szakaszolható kivitelezésű energetikai konstrukció megvalósítása, amely az üzemeltetési költségek vonatkozásában a környezeti energiahasznosítás alkalmazásának többlet beruházási költségeit ésszerű időn belüli megtérüléssel biztosítja. A beruházás a megújuló energiahasznosítással a kiemelt környezetre vonatkozó környezetvédelmi hatások tekintetében a jelenlegihez képest igen nagymértékű csökkenő terhelést eredményez. Az Önkormányzat összetett projektet kíván megvalósítani, a TNM rendelet által definiált „közel nulla” szint elérését/meghaladását vállalja az épületek többségében.

A középületek száma: 7 db, illetve a településen a rosszabb energiahatékonyságú épületek lettek bevonva, illetve a fejlesztés szervesen kapcsolódik a 2007-2013-as időszakban közösségi forrásból finanszírozott operatív programból elnyert korábbi fejlesztéshez, hozzájárul annak folytatásához.

A megvalósítás tervezett határideje: 2020. július 31.

A **Darvas Községi Ház és Múzeum** a hagyományőrzés, régi idők emlékei összegyűjtésének színtere, udvarán minden hónap második szombatján **helyi termelői piac** kerül megrendezésre.

Onga Város Önkormányzatának a **Zöld város kialakítása tárgyú TOP-2.1.2-15-BO1-2016-00020** jelű nyertes pályázata keretében jelentős fejlesztés valósul meg: a **Darvas Községi Ház B jelű épületen napelem, napkollektor** kerül elhelyezésre ingatlanon belüli kandeláberes megvilágítással. A piac fejlesztése kapcsán a községi ház udvarán parkosítás, térburkolás, 15 fa fedett pavilon kialakítása, a meglévő két épület közötti előkert területén valósul meg az elektromos autó töltőállomás.

Az **Ongai Kulturális Egyesület (OKE)** 1999. óta működik. 1999 márciusában jelentette meg először helyi közéleti folyóiratát, az Ongai Kéadarut. A havonta megjelenő újság tájékoztatást nyújt a város és a régió településeinek, ifjúságának életéről, problémáiról, gondjairól, kulturális- és sportéletükről, informál, tájékoztat, időnként mellékletekkel (kérdőív, naptár, rendezési terv stb.) színesíti a folyóiratot. 2014. évben az OKE a Svájci Civil Támogatási Alap és az önkormányzat támogatásával egy a gyümölcstermesztés évszázados hagyományát és az önellátás szemléletét erősítő közösségi gyümölcsbankot és tankertet alakított ki városunkban 122 különböző gyümölcsfa telepítésével, továbbá a Darvas Községi Ház és Múzeum udvarán felállított egy nagy aszaló kemencét. A projektnek nemcsak a gyümölcstermesztés volt a célja, hanem annak feldolgozása révén a közösségi kapcsolatok ápolása, élmények szerzése mellett a gyümölcsfeldolgozás ismereteinek elsajátítása is. Az OKE programja szervesen kapcsolódik városunk közfoglalkoztatási terveihez, elképzeléseihez.

Az egyesület minden évben megrendezi – 2019. évben már a X. - **Quintessence Pálinka és Párlatversenyt**, mely az elmúlt években egymás után döntötte meg a rekordokat a pálinka- és párlatversenyek területén, s nemcsak Magyarország, de egész Közép-Európa legnagyobb pálinkaversenyévé nőtte ki magát.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Településünkre nem jellemzőek az etnikai konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel hozzájárulnak Onga fejlődéséhez. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. A civil szervezetek önkéntes munkájukkal és adományok közvetítésével enyhítik a hátrányos helyzetű családok mindennapi gondjait.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Városunkban a 2014. októberi nemzetiségi önkormányzati választásokat követően ismét megalakult az Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviseletével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása.

A 4 fős testület kiemelt célja a cigányság összefogása, összetartása, szociális helyzetének javítása, gyermekek iskoláztatása, továbbtanulásuk szorgalmazása, számukra munkalehetőségek felkutatása. A meglévő alapvető problémák megoldását abban látják, hogy a törvény által nyújtott lehetőségeket kihasználva, esélyt kell adni a roma emberek felemelkedésére.

A nemzetiségi önkormányzat működésében független a helyi önkormányzattól, ennek ellenére szoros kapcsolatot tartanak fenn egymással és folyamatos együttműködés jellemzi működésüket, melynek kereteit megállapodás rögzíti. A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos feladatok ellátásáról.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön			
beazonosított problémák			fejlesztési lehetőségek
Szegregátumok lakásai alacsony komfortfokozatúak			A szegregátumok lakókörnyezetének élhetőbbé tétele infrastrukturális fejlesztéssel, közszolgáltatások megjelenítésével (pl. <i>komplex telep-program</i>)
Alacsony képzettségi szint, magas munkanélküliségi mutatók			Képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése munkaerő-piaci szükségletfelmérést követően („ <i>Onga és térsége helyi foglalkoztatási paktum</i> ” pályázat). Értékteremtő közfoglalkoztatási programok indítása.
Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák			hátrányos helyzetűek szemléletmód váltás, prevenció, szűrőprogramok (EFOP-1.8.2-17 „ <i>Alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése</i> ” című pályázati program – (Hernád vidéke Praxisközösség)
Digitális írástudás hiánya akadályozza a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedést			Az Ongai Teleházban és eMagyarország pontban működő számítógéppark bővítése, felhasználói szintű számítástechnikai képzések szervezése („ <i>Közösségi internet hozzáférési pontok fejlesztése, szolgáltatási portfóliójuk bővítése</i> GINOP-3.3.1-16” pályázat)

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyerekszegénység egyik kiemelt oka a szülők munkanélkülisége. A szegény gyermekek 60%-a inaktív, illetve alacsony munkaintenzitású családokban él. A társadalmi juttatások szegénység csökkentő hatását tekintve uniós összehasonlításban jól áll Magyarország, mivel a pénzbeli juttatásoknak Magyarországon jelentős jövedelemkiegészítő hatásuk van. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A Nemzeti Stratégia minden gyermekre kiterjed, de a hátrányos helyzetű gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akik érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A táblázat a gyermekek számának alakulását mutatja településünkön életkor szerinti korcsoport bontásban:

Állandó lakóhellyel rendelkező gyermekek száma Ongán

Év	állandó népességből 0-2 évesek	állandó népességből 3-5 évesek	állandó népességből 6-14 évesek	állandó népességből 15-17 évesek	Összesen
2012	165	185	551	214	1115
2013	174	180	542	211	1107
2014	194	179	509	206	1088
2015	205	177	503	215	1100
2016	200	182	515	208	1105

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A számadatokból megállapítható, hogy a településen a vizsgált időszakban a gyermeklétszám jelentősen nem változott.

Bársonyos Óvoda és Bölcsőde

Az óvodai ellátás két épületben történik. A központi épület a Hunyadi u. 43. szám alatt található. A tetőtér beépítéses óvoda férőhelyhiány miatt épült 1992-ben. Az épület nyílászárói korszerűtlenné váltak és a külső hőszigetelés hiánya is hozzájárul az épület gazdaságtalan működtetéséhez.

Az Arany János utcai telephely épülete paneles technológiára emlékeztető eljárással és lapos tetővel 1981-ben épült, majd három év múlva egy új épületszárnyal bővült. A régi épületrész belsője jelenleg is felújításra szorul. 2015 októberében az épület részleges felújítására (homlokzati hőszigetelés, nyílászáró csere, valamint az épület lapos tetejének hő- és vízszigetelése) került sor.

A köznevelési törvény értelmében 2015 szeptemberétől már a 3. életévét betöltött gyermekeknek is kötelező az óvodai nevelésben való részvétel. Az óvodai feladatellátás biztosítása érdekében – pályázati forrásból - mindkét feladat-ellátási helyen a 2015/2016. nevelési évben 55 férőhelyes kapacitásbővítés valósult meg. Óvodai helyiségek, továbbá a létszámhoz igazított tisztálkodó helyiségek és illemhelyek kialakítása, átalakítása, felújítása, valamint a hiányzó eszközök, felszerelések beszerzése történt meg a meglévő óvodaépületekben.

2019. évben a **TOP-3.2.1.-16-BO1-2017-00008 „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Ongán”** elnevezésű - 290 759 606 Ft támogatási összegű - nyertes pályázat kapcsán energetikai korszerűsítésre kerül sor – egyéb közfeladatot ellátó épülettel együtt – a Bársonyos Óvoda és Bölcsőde Hunyadi úti épületében is.

2017 szeptemberétől a Hunyadi utcai feladat-ellátási helyen 7 fővel **mini bölcsődei** csoport kezdte el működését. Az alábbiakban az intézmény egyéb adatai kerülnek bemutatásra:

4.4.1. sz. táblázat Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma	2	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	270	
Mini bölcsődei férőhelyek száma	7	
Óvodai csoportok száma	9	
Mini bölcsődei csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (5.45. - 17.15.)	11,5	
Mini bölcsőde nyitvatartási ideje (7.00 -17.00)	10	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	17	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	15	0
Kisgyermekgondozó, nevelő	1	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	9+1	0
Kisegítő személyzet	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2017/2018 nevelési évben 198 gyermek nevelése-oktatása 9 óvodai gyermekcsoportban folyt. Ebben a tanévben kezdődött a hátrányok kompenzálását szolgáló **EFOP-3.1.3-16 Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása** elnevezésű projekt megvalósítása, teljesítése. A pályázat 2017. februárjában került benyújtásra, amely támogatásban részesült. Az EFOP- 3.1.3- 16-2016-00001 **kiemelt projekt** keretében egy háromoldalú együttműködés kerül kialakításra, melynek tagjai az Oktatási hivatal, mint támogató, Onga Város Önkormányzata, mint fenntartó és a Bársonyos Óvoda és Bölcsőde, mint feladat-ellátási hely. A projekt keretében megvalósul a **pedagógiai tevékenység hatékonyságának fejlesztése** az esélyteremtő nevelési eljárások eredményes alkalmazása érdekében.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a halmozottan hátrányos helyzetű – köztük a roma – *gyermekek minél korábbi életkorban történő óvodáztatásának* elősegítésére. A hátrányos helyzetű családokban élő gyermekek hátrányainak a lehető legkorábbi életkorban elkezdődő kompenzálását, a *korai képességgondozást* segíti a 3 éves kori kötelező óvodáztatás, mely a hátrányos helyzetű térségekben, falvakban, városi lakótelepeken élő, 0-6 éves kisgyermeket nevelő családok komplex támogatását szolgálja. A program célja a *helyi szükségletekre épülő civil együttműködések kialakítása a gyermekek egészségügyi és szociális gondozásában, napközbeni ellátásában és a családok gondozásában, a szegénység újra-termelődésének megelőzése érdekében.*

4.4.2. sz. táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek-csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai nevelésben)
2013	242	6	150	2	153	0
2014	240	6	170	2	148	0
2015	238	8	200	2	184	0
2016	242	9	270	2	185	0
2017	244	9	270	2	198	0
2018	240	9	270	2	190	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Látható, hogy az elmúlt 5 évben az óvodás korú gyermekek száma közel azonos. Az óvodai csoportok száma a megvalósult kapacitásfejlesztéssel 9 csoportra bővült, így minden óvodáskorú gyermek számára biztosított az óvodai ellátás.

Hátrányos és halmozottan hátrányos (HH/HHH) helyzet:

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma és e tény fennállásának megállapítása, a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben került szabályozásra.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú- (az alacsony iskolai végzettség igazolása önkéntes nyilatkozattal történik),
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ,
- a gyermek az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakókörülmény) legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Az Önkormányzat 2016. november 9-én támogatási kérelmet nyújtott be az EFOP-3.3.2-16 felhívásra. A pályázat 2018. januárban 25 000 000 Ft támogatásban részesült, 100 %-os intenzitással. A program célja a helyi szükségletekre épülő civil együttműködések kialakítása a gyermekek egészségügyi és szociális gondozásában, napközbeni ellátásában és a családok gondozásában, a szegénység újratermelődésének megelőzése érdekében. **Az EFOP-3.3.2-16-2016-00049 „A köznevelés eredményességének fokozása Onga térségében”** projekt keretében az óvodában tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások, egészségét, madarak és fák hete kerül megrendezésre.

Az általános Iskola szervezésében: helyesírási verseny, szép kiejtési verseny, versmondó verseny, Görgy napok, média szakkör, színház- dráma szakkör és egyéb műhely- és klubfoglalkozások szerepelnek a programok sorában. A művelődési házban tánc, néptánc tábor, kulturális óra kerül lebonyolításra.

Az Önkormányzat a **KEHOP-5.4.1-16-2016-00387 „Harmónia-Család-Környezettudatosság Ongán”** című projekt keretében a projekt tevékenységeit Onga Város Polgármesteri Hivatalában, az Csokonai Vitéz Mihály Művelődési Ház és Könyvtárban, illetve a település óvodájában és legfőképpen a Görgy Artúr Általános és Alapfokú Művészeti Iskolában kívánja megvalósítani. A projekt célja Onga és környezetében élők energia- és környezettudatos gondolkodásának, viselkedésének, az önmaga gondolataiért, tetteiért felelősséget vállaló ember értékrendjének erősítése, népszerűsítése, illetve, hogy a célcsoport minél jobban megismerhesse az energiatakarékosági, energiahatékonysági, megújuló és alternatív energiahasznosítási megoldásokat, lehetőségeket és változzanak az ezekkel kapcsolatos fogyasztói és társadalmi beállítódásai. A fogyasztói és társadalmi attitűdváltás a környezetbarát és energiatudatos fogyasztói döntések számának növekedése. A projekt céljait elsősorban az egyén felelősségtudatának szélesítésével, erősítésével, a célcsoport aktív bevonásával, a pontos és érthető információk átadásával, és az érzelmi elköteleződéssel kívánjuk megvalósítani. A tapasztalat az, hogy az ember, aki nagy felelősségtudattal rendelkezik, képes felelősséget vállalni önmaga cselekedeteiért, az felelősség teljesebb magatartást mutat a tágabb

környezete állapota, jövője iránt is. Ennek megfelelően a környezetéért maximálisan felelősséget érző embert elsősorban a saját felelősségtudatán keresztül közelítjük meg, élményekkel, meg tapasztalással.

A projekt keretében tervezett tevékenységek és a tervezett eredmények: Föld napi játszóház, települési energiastand működtetése, lakossági fórum az energiahatékonyság jegyében, települési döntéshozók workshopja, iskolai „Energiamentő Klub szervezése”, üzemlátogatás intézményvezetők és döntéshozók részére, tartalomfejlesztés települési honlapok számára energiahatékonysági területen, ÖKO-labirintus, Répa Úr és az energia. A projekt keretében 5 000 000 Ft teljes projektköltséggel, 100 %-os támogatási intenzitással tervezünk. A pályázat döntésre vár.

Görgey Artúr Általános és Alapfokú Művészeti Iskola

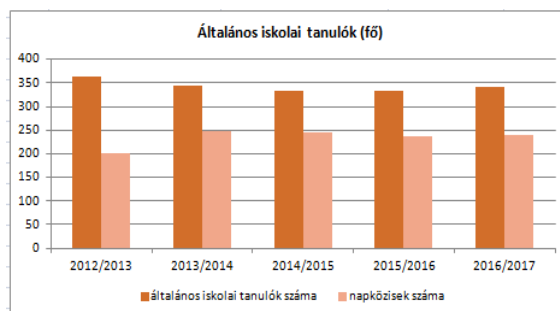
Településünkön az iskolai oktatás három épületben folyik, az alsó tagozat épülete 1964-ben, a felső tagozat épülete 1980-ban épült, mely épülettel egybeépítve került kialakításra egy tornaterem. Az iskola legrégebbi épülete fennállásának századik évfordulójára a XXI. század iskolája projekt keretében teljes felújítást kapott 2006-ban. A kor igényeinek minden tekintetben megfelelő informatikai épületegységgel bővült, megteremtve a digitális írás-olvasás elsajátításához szükséges infrastrukturális hátteret. Az alsós tagozat homlokzati nyílászáróinak cseréjére és az épület hőszigetelésére 2010-ben került sor pályázati források felhasználásával. Az intézmény felső tagozata (2. számú épülete) - amely helyt ad a rendkívül alacsony kapacitású tornateremnek - mára már rendkívül rossz állapotú. A beázó tetőszerkezet, a korszerűtlen nyílászárók, és a külső hőszigetelés hiánya mind-mind hozzájárul az épület gazdaságtalan működtetéséhez, mely probléma – pályázati forrásból - megoldásra vár.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	176	186	362	200	55,2%
2013/2014	176	168	344	247	71,8%
2014/2015	179	155	334	244	73,1%
2015/2016	177	156	333	238	71,5%
2016/2017	178	162	340	240	70,6%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.7. számú ábra - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az intézmény tevékenységének színvonalát döntően az itt dolgozó pedagógusok és technikai dolgozók munkavégzése határozza meg. A 2016/2017., illetve a 2017/2018-as tanévekben az általános iskolás tanulók létszáma a 340 fős szinten stabilizálódni látszik. Az intézmény költségvetése biztosítja a legmagasabb szintű köznevelési szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Javultak a nevelő-oktató munka személyi és tárgyi feltételei. A nevelőtestület tagjainak közel 60 %-a kiváló eredménnyel magasabb minősítési fokozatba léphetett.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladat-ellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon	1-8 évfolyamon	db
2012/2013	2	19	1
2013/2014	2	19	1
2014/2015	2	19	1
2015/2016	2	19	1
2016/2017	2	19	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

A táblázat mutatja, hogy az elmúlt években a gyógypedagógiai és az általános iskolai osztályok száma is változatlan.

A kedvező csoportlétszámok, a szakmai-módszertani megújulás lehetőséget teremt a tanulók egyéni igényeire szabott fejlesztést. Az intézmény hátránykompenzációs tevékenysége minta értékű. Számos mérési eredmény, versenyeredmény, szakmai ellenőrzések bizonyítják a pedagógiai munka hatékonyságát. Önerős megoldásokkal a neuralgikus infrastrukturális problémákat sikerült orvosolni. A tanulók családi háttérében, szociális környezetében kedvező tendenciákkal találkozhatunk. Csökkent a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók száma. A leszakadó családok helyzete azonban tovább romlott. Nőtt az igazolatlan mulasztások miatt elindított eljárások száma és sajnálatos módon nőtt a szülői felelőtlenség a tanulók szakvizsgálataival kapcsolatban is. Egyre több esetben nem, vagy többszöri figyelmeztetés után viszik el a szülők vizsgálatokra gyermekeiket. Az intézményben folyó pedagógiai munkát iskolapszichológus és kísérleti jelleggel szociális munkás is támogatja.

A közoktatással kapcsolatos adatokat részletesen tartalmazza a **Település Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve**, melyet Onga Önkormányzata Képviselő-testülete a 31/2011. (III.29.) sz. Képviselő-testületi határozatával fogadott el. Az **EFOP-3.3.2-16-2016-00049 „A köznevelés eredményességének fokozása Onga térségében”** projekt keretében az általános iskolában az óvodánál már említett programok kerülnek megvalósításra.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti központ feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A településre vonatkozóan a védelembe vett gyermekek számáról **(4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma)** mindössze 2016. évre vonatkozóan rendelkezünk adattal, mely 22 fő.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a hatósági intézkedések biztosítják. A veszélyeztetett kategóriákban változatlanul vezető tényező az anyagi veszélyeztetettség, amely magába foglalja a súlyos nélkülözést: a gyermekek

elégtelen mennyiségű és minőségű táplálását, a zsúfolt, gyakran fűtés és áram nélküli lakókörülményeket, a gyermek fejlődéséhez, tanulásához szükséges tárgyi eszközök, játékok hiányát, a szabadidő eltöltésének egysíkúságát. A **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek döntő többsége a Dankó telepen él.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára.

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** megállapításával a gyermek – a család szociális helyzete alapján – jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, tankönyvtámogatásra, valamint évente két alkalommal gyermekenként 5 800 Ft Erzsébet utalványra.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2013	658
2014	611
2015	596
2016	533
2017	502

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az elmúlt öt évben jelentősen csökkent, vélhetően az álláskereső számának csökkenése következtében.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

2015. szeptemberétől Onga Város Önkormányzatának a települési támogatás keretében nyújtott ellátásokról szóló 14/2015. (IX. 9.) önkormányzati rendelete alapján **gyermeke jogán a család gyermeke beiskolázása, betegsége, gyermek fogadásának előkészítése miatt** részesülhet támogatásban.

Az **óvodáztatási támogatás** megállapítását jogszabály 2015. június 4-től megszüntette.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50 %-os kedvezményben részesülnek az étkezés igénybevétele esetén.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	95	209	45	302	42	0
2014	95	210	55	315	50	0
2015	95	190	52	297	az ellátás megszűnt	0
2016	135	192	56	310	0	120
2017	154	186	59	337	0	125

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Onga Város Önkormányzata - a jogszabályban biztosítottakon felül - az általános iskolában az egész napos oktatásban résztvevő tanulók részére 50 % térítési díj-kedvezményt biztosít.

2017. évtől az általános iskola 1-8. osztályában minden tanuló ingyenes tankönyvellátásban részesül.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön nem él nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek döntő többsége az etnikailag szegregált lakókörnyezetben él. A Bársonyos Óvoda és Bölcsőde gyermekvédelmi felelősével együtt, rendszeres illetve időszakos családlátogatáson vesznek részt az óvodapedagógusok. A látogatás célja, hogy ebből a lakókörnyezetből is tisztán, gondozottan járjanak óvodába a gyermekek. Intézménylátogatás elmulasztása esetén a helyi Gyermekjóléti és Családsegítő Központ munkatársai nyújtanak hathatós segítséget.

Emellett a települési iskola munkájának is köszönhető, hogy az igazolatlan mulasztások száma az észak-magyarországi átlag alatt van, azonban még így is jelentős. Abban, hogy a tanköteles korú gyermekek rendszeresen járnak a nevelési, oktatási intézményekbe, nagy szerepe van az Ongai Szociális Szolgáltató Központ dolgozóinak is, akik jelzésekre reagálva hatnak a problémás családokra.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A **védőnői szolgálat két körzetben** 1964-től működik Ongán, betöltetlen státusz nincs. A védőnői hálózat feladata a területi ellátás biztosítása, nővédelmi gondozási feladatok (nő, anya, csecsemő, gyermek, ifjú és családvédelem) ellátása. A terhes-gondozás mellett nagyon fontos a szülést megelőző és az azt követő szakszerű segítségnyújtás, az újszülöttek és szüleik rendszeres látogatása. A szaktanácsadás mellett ellátják az iskola egészségügyi feladatokat is (szűrések, oltások, tisztaság vizsgálat, egészségnevelő előadások tartása). A védőnői tevékenység mellett számos rendezvényt szerveznek, rendszeresek a felvilágosító előadások, eszmecserék, bemutatók és beszélgetések. A védőnők munkájukat részben önállóan, részben a gondozottakat ellátó háziorvosokkal és gyermekorvossal együttműködve végzik. A csecsemő, várandós és nővédelmi tanácsadás heti egy alkalommal 2 órában, a gondozott családok otthonukban történő megkeresése, szakmai állásfoglalás igény szerint történik.

2017. szeptember 1-től az eddigi védőnői szűrővizsgálatok új módszerrel, szülői kérdőívek kitöltésével egészültek ki. A gyermekek fejlődését - a szülők véleménye alapján - vizsgáló kérdőíveket szakértői csoport (egészségügyi alapellátók, védőnők, fejlődés neurológia, fejlődépszichológia, gyógypedagógia, gyógytorna, gyermekpszichiátria, mentálhigiénia területén dolgozó szakemberek) állította össze.

A szülői kérdőív célja, hogy:

- tájékoztassa a szülőket a gyermekfejlődés fontos tényezőiről,
- eszközt adjon a szülőknek gyermekük fejlődésének követéséhez,
- pontosabb legyen a gyermek fejlődésének megállapítása,
- segítse a gyermeket ellátó védőnő és háziorvos szűrővizsgálatának eredményességét

4.3.1. sz. táblázat - Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	2	114,5
2014	2	115,5
2015	2	115,5
2016	2	116
2017	2	116

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az elmúlt években a védőnőkre jutók gyermekek száma nem változott jelentős mértékben.

Iskola védőnői munka

Az I. védőnői körzet védőnője látja el az iskolai védőnői munkát, mely időszak alatt a kötelező szűrővizsgálatok elvégzése maradéktalanul megtörtént. Visszatérő, megoldatlan probléma - országos szinten is - a fejtetvesség felszámolása. A kiszűrtek száma arányosan emelkedik az óvodai létszámmal. Tömeges fejtetű fertőzés nem fordult elő, jellemzően bizonyos családokban azonban halmozottan jelentkezett a fertőzöttség. A törvény által előírt kötelező 3 alkalom/tanév helyett a védőnő legalább havonta eleget tesz szűrés kötelezettségének. Ezeken túl sor kerül egészségnevelő előadások tartására, csoportos egészségnevelésre a tisztaságvizsgálatok és szűrővizsgálatok alkalmával, valamint elsősegélynyújtó szakkör szervezésére.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen 1999-től működik **önálló gyermekorvosi rendelés**. A külön erre a célra felújított épület és berendezése színvonalas betegellátást biztosít. A rendelő indulásakor csak a 14 év alatti gyermekek kerültek át a két vegyes körzetből, akik időközben betöltötték a 14. életévüket, választhattak, hogy maradnak 18 éves korukig, vagy átjelentkeznek valamelyik felnőtt körzetbe.

A gyermekorvosi szolgálat feladata az eseti ellátás mellett az általános iskolás korúak rendszeres szűrése és a kötelező védőoltások beadása. Az óvodai és iskolai szűrővizsgálatok az elmúlt évek során is tervszerűen folytak, a kötelező oltások beadása megtörtént. A védőnőkkel együtt végzett munkát mind az óvoda, mind az iskola dolgozói támogatták, segítették. A Gyermekegészségügyi Szolgálat is jó a gyermekorvos kapcsolata. A problémás gyermekekkel, szülőkkel történő kapcsolattartásban segítséget nyújtanak, próbálnak oda hatni, hogy a szükséges szakorvosi vizsgálatokra eljussanak a gyermekek. A gyerekeik egészségével nem törődő családok viselkedése azonban nehezen változtatható meg.

Az elmúlt évtized leggyakoribb **krónikus betegségek számának alakulását** mutatja a következő táblázat:

Krónikus betegségek számának alakulása Ongán a gyermekek körében

Betegség	2000	2007	2010	2013	2017
asztna	27	81	81	78	68
szénanátha	28	30	45	37	39
cukorbetegség	3	4	4	3	3
szívbetegség	9	26	37	40	51
elhízás	n.a.	55	58	49	62
gerincferdülés	17	93	112	88	63
vesebetegség	7	19	28	29	29
szembetegség	n.a.	57	63	84	107

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Az **asztmások és a szénanáthások** száma - a 2000. évben történt kiugró növekedést követően - nagyjából változatlan volt az évek során. Az utóbbi két évben kismértékű csökkenés tapasztalható az asztmát illetően. A **szívbetegségek** száma fokozatosan emelkedik, jelenleg 3 súlyosabb szívbeteg van a körzetben, a többi egyelőre teendőket nem igénylő elváltozás. Az esetszám emelkedésének hátterében a jobb diagnosztika és a rokonházasságok állhatnak.

Az **elhízottak** létszáma magas, a fiúk kicsit nagyobb számban találhatók ebben a betegségcsoportban. A megoldást az életmód tartós megváltoztatása jelentheti. Ehhez ez év őszétől már adott a Hernád vidéke Praxisközösség által a lakosság számára ingyenesen biztosított dietetikus és gyógytornász közreműködése.

A **gerincproblémák** száma lényeges csökkenést mutat, mely a rendszeres védőnői és orvosi szűrővizsgálattal történő időben való felderítésnek és az alkalmazott gyógytestnevelésnek köszönhető.

A **vesebetegségek** többsége enyhe, veleszületett rendellenesség, ami megfelelő nyomon követést igényel ugyan, de később rendeződik és csak igen ritkán okoz súlyosabb problémát.

A **szembetegségek** száma az utóbbi 10 évben szinte megduplázódott. Ez a nagy gondossággal végzett iskola védőnői szűrővizsgálattal újonnan felderített eseteknek, illetve a 6 év alatti gyerekek szakorvosi vizsgálatra küldésének tudható be. Legtöbb esetben definitív ellátás kapnak a betegek, ehhez időnként labor vagy képalkotó vizsgálatokra is szükség van. A betegek kis százaléka kerül tovább szakorvoshoz, de ennek sokszor csupán adminisztratív oka van, mert bizonyos vizsgálatokat, gyógyszereket csak szakellátásban lehet rendelni, illetve a krónikus betegeknek folyamatosan ellenőrzésre kell járniuk a járóbeteg ellátásba. Gyermek szakorvosi ellátásra Miskolcon nyílik lehetőség.

4.3.2. sz. táblázat Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2012	0	28052	5967	22085	1
2013	0	30282	5978	24304	1
2014	0	30727	6107	24620	1
2015	0	30033	6118	23915	1
2016	0	30942	6998	23944	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A **fogorvosi rendelő** átadása óta többször került felújításra, az épületben működő rendelő magas színvonalon látja el a település lakosságát. Az ezredfordulón sikerült a rendelő technikai berendezéseit korszerűkre cserélni, ill. kiegészíteni fogröntgen készülékkel. A település lakosságának száma, a prevenció jellegű iskola foglalkoztatási időigényessége indokolná egy másik praxis létrejöttét. A havi betegforgalom 250-300 között mozog. Általánosságban megállapítható, hogy a lakosok foglalkoztatási állapota javul, a foghiányos állapotok száma nem nő, köszönhető ez a fogmegtartó kezeléseknél azonban a rendszeres ellenőrzésre járók száma igen alacsony.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Településünkön bölcsőde ellátás a Bársonyos Óvoda és Bölcsőde mini bölcsődei csoportjában 7 fővel működik 2017. szeptember 1-től. Családi napközi, házi gyermekfelügyelet nem működik, bár igény mutatkozna rá. (Így a **4.3.3. számú táblázat** - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma, **4.3.4. számú táblázat** - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma táblázatok nem értelmezhetők Ongán.)

Onga Önkormányzatának Képviselő-testülete még 2009-ben rögzítette bölcsőde kialakítási szándékát és a **TOP-1.4.1-15-BO1-2016-00028 „Új bölcsőde kialakítása Ongán, a foglalkoztatás és az életminőség javítása, családbarát, munkába állást segítő intézmény kialakítása”** pályázaton 2018. évben 147 366 000 Ft támogatást nyert új bölcsőde kialakítására. A korai fejlesztés és gondozás érdekében az óvodában foglalkoztatott fejlesztő pedagógusok munkáját igény szerint gyógypedagógus segíti. A problémás gyerekekkel differenciáltan fejlesztő foglalkozások keretében foglalkoznak, felzárkóztató feladatokkal, az iskolaérettség elérése érdekében. A hiányzó gyermekvédelmi szolgáltatások, szakemberek pótlása szükséges.

d) család- és gyermekjóléti alapellátás

A feladatot **társulás** formában megállapodás útján, Onga gesztorságával 5 településen látjuk el. Társult települések **Arnót, Bükkaranyos, Emőd, Kisgyőr, Onga.** (A feladatokat 2019. január 1. napjától Emőd saját intézménye útján látja el.) Az intézmény székhelye, telephelye a gesztortelepülésen van. A társult településeken nyitva álló helyiség van kijelölve. A család- és gyermekjóléti szolgálat a telephelyen rendelkezik iroda helyiséggel, közösségi helyiséggel, váróhelyiséggel, a kliensek számára vizesblokkal, személyzeti mosdóval, öltözővel és melegítő konyhával.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatást 9 fő főállású családsegítő látja el.

Az ellátási terület lakosság száma 15.876 fő, ellátott családok száma 188 család.

A közlekedésben segítséget nyújt a tanyagondnoki gépkocsi, illetve kerékpár biztosítása.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

A család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt, és tájékoztatja:

- a) a szülőt, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az ítélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
- b) a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
- c) a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és
- d) az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás után követése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az után követést végző szervezet felkeresését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a szociális segítőmunka keretében:

- a) segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
- b) az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- c) koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,
- d) az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve - az előbbieket mellett - a család problémájában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,
- e) a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,
- f) közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében:

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
- b) a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,
- d) és segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából:

- a) olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna, és
- b) kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél az a) pont szerinti programok megszervezését.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat

- a) segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,
- b) tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselet lehetőségéről,
- c) a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít, és
- d) a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 47/A. § (6) bekezdése alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Kirándulás, tábor, előadás, vetélkedő, kreatív műhelyek, kézműves foglalkozások, ünnepkörökhöz kötődő rendezvények (farsang, húsvét, mikulás, advent, karácsony) szervezése, melyek célja a szabadidő hasznos eltöltése, a gyermekek kreativitásának, ügyességének, képzelőerejének fejlesztése, illetve az adott ünnepre való készülődés.

A család- és gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége 2017-ben Ongán

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen	Családok száma
Együttműködési megállapodás alapján	Férfi	8	8	34	29	4	5	13	5		106	
	Nő	9	10	34	29	14	23	36	6	2	163	
	Összesen	17	18	68	58	18	28	49	11	2	269	87
Nem együttműködési megállapodás alapján	Férfi					9	6	9	6	1	31	
	Nő			1	1	13	16	2	14	9	74	
	Összesen			1	1	22	22	29	20	10	105	105
	Összesenből egyszeri alkalommal			1		17	19	23	14	8	82	
Összesen		17	18	69	59	40	50	78	31	12	374	192

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A fenti táblázat a család és gyermekjóléti szolgálat 2017. évben folytatott gondozási tevékenységét mutatja be kor szerinti megoszlásban.

Megállapítható, hogy az ellátottak körében a rendszeres gondozási tevékenység a jellemző a szolgálatnál.

A szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő személyek száma a kezelt probléma típusa szerint Ongán

Probléma típusa	Személyek száma elsődleges probléma szerint (fő)		Problémák halmozott száma (db)	
	0-17 éves	18-x éves	0-17 éves	18-x éves
Életviteli	52	19	92	30
Család- kapcsolati konfliktus	1	2	1	2
Családon belüli bántalmazás	1	2	1	2
Elhanyagolás	60	51	60	51
Ebből oktatási, nevelési elhanyagolás	60		60	
Ebből felnőttre vonatkozóan				
Gyermeknevelési	31	17	71	17
Gyermekint-be való beilleszkedési nehézség	1		1	
Magatartászavar, teljesítményzavar	2		2	
Fogyatékoság, retardáció		2		2
Lelki- mentális, pszichiátriai betegség	2	2	2	4
Szenvedélybetegség	1	1	1	1
Egyéb egészségi probléma	1	1	1	1
Foglalkoztatással kapcsolatos		3		3
Egyéb	9	8	10	8
Összesen	161	108	242	121

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat két korcsoportban részletezi a család és gyermekjóléti szolgálat különböző szolgáltatásainak igénybevételét. A számadatok szerint a 0-17 éves korosztálynál jóval magasabb a szolgáltatást igénybe vevők száma, mint a 18 év felettiéknél.

Az is megállapítható, hogy ugyanennyel a korosztálynál jelentkeznek halmozottan a problémák.

Észlelő és jelzőrendszer által küldött jelzések száma Ongán

Megnevezés	0 – 17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	108	2
ebből védőnői jelzés	91	2
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	15	
ebből: család-és gyermekjóléti szolgálat	1	
ebből: család-és gyermekjóléti központ	14	
Kisgyermekek napközbeni ellátását	24	
Köznevelési intézmény	114	
Rendőrség	4	1
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi	3	6
Járási hivatal gyámhivatala	11	
Összesen:	279	9
A jelzésekkel érintett személyek száma	140	8

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat a jelzőrendszer kapcsán előforduló különböző jelzések számát, valamint az érintett személyek számát mutatja be két korcsoportban. Megállapítható, hogy a jelzésekkel érintett személyek szinte teljes mértékben a 0-17 év közötti korosztályból kerülnek ki.

A család-és gyermekjóléti szolgálatok által szervezett foglalkozások lehetőséget teremtenek a szakembereknek arra, hogy a résztvevőkkel megismertessék a szolgálat által nyújtott további szolgáltatásokat, felmerülő problémák esetén a segítségnyújtás lehetőségeit.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

e) gyermekvédelem

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkózásának segítése csak a szülők bevonásával együtt lehet sikeres. A hátrányos helyzetű családok gondozásában, a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az ágazatközi (oktatási, egészségügyi, gyermekjóléti) együttműködés megszervezésében kitüntetett szerepe van a család- és gyermekjóléti szolgálatoknak. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt és fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzet esetén a családokat az Ongai Szociális Szolgáltató Központ várja. Az intézmény 2017. évi szakmai tevékenységét és a szolgáltatásban részesülők számát az alábbi táblázat mutatja be. Az adott év során elvégzett 7041 szakmai tevékenység és a szolgáltatásban részesülő 2212 fő azt mutatja, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársaira napi munkavégzésük során jelentős teher hárul.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének adatai Ongán

Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	3221	374
Segítő beszélgetés	812	70
Tanácsadás	7	7
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1307	352
Konfliktuskezelés	1	3
Kríziskezelés	1	2
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez -pénzbeli	84	242
-természetbeni	62	302
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	3	12
Közvetítés család-és gyermekjóléti központhoz	9	27
Esetkonferencia	3	7
Esetmegbeszélés	11	4
Szakközvetítő megbeszélés	6	69
Egyéni és csoportos készségfejlesztés	40	6
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	91	64
Családlátogatás	1321	359
Adománykövetítés	62	312
Összesen	7041	2212

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A Bársonyos Óvoda és Bölcsőde az egészségfejlesztés, sport, szabadidős és szünidős programok keretében biztosítja az egyenlő esélyű hozzáférést az alábbi programokkal:

- Gyógytestnevelés, tartásjavító torna, óvodai úszásoktatás (évi 10 alkalom) szervezése,
- Egészséges életmódra nevelés keretében kirándulások szervezése, szülőkkel közösen családi nap, nyílt napok beiktatása,
- Kulturált, tiszta környezet kialakítása (fás, zöld környezet, „Kertész leszek! pályázati program stb.),
- Rendszeres ellenőrzések, vizsgálatok a teljes gyermek létszámról vonatkozóan (szűrővizsgálatok, tisztaságvizsgálatok),
- Szülők számára gyermekorvos, illetve védőnők által tartott előadássorozat szervezése egészséges táplálkozás, a gyermekkori betegségek, megelőzésük, az érzelmi nevelés fontossága a családban, az óvodás gyermekek edzése témakörökben.
- Só-terápia az óvodákban (központi óvoda só-szoba, telephely só-oldat)
- Az óvodapedagógusok egészség-megőrzésének a fejlesztése.

Az iskola pedagógia programjában önálló fejezet foglalkozik az **egészségneveléssel**, szem előtt tartva azt a tényt, hogy az iskolának különleges szerep jut e feladatban, hiszen ez az a hely, ahol idejük legnagyobb részét eltöltik a gyerekek. A program rögzíti az összesített iskolai egészségnevelési programot éves szinten, havi lebontással. Az **egészséges életmódra nevelés** célja a gyerekek, tanulók személyes részvételén keresztül az attitűd és szemléletek formálása, a család és a közösség értékeinek megőrzése az egészséges életmód kialakításának érdekében, melynek eredményeként egy önmagával, társaival, az épített és természetes környezettel harmóniában élő, egészséges és felelősen cselekvő személyiség alakulhat ki.

Az egészséges életmódra nevelés az iskolában tanórákon (testnevelés, környezet, technika, osztályfőnöki óra stb.), nem hagyományos tanórai keretben (erdei iskola, témanap stb.) és tanórán kívül (diáksportköri foglalkozások, szakkörök, sportrendezvények, osztálykirándulások, táborok, takarítási, fásítási akciók, pályázatok, vetélkedők, kiállítások stb.) is megvalósul. Az iskolában folyó egészségnevelési munkát a pedagógusok komolyan veszik és szép sikereket, eredményeket érnek el a különféle versenyeken.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, szünidei)

Az önkormányzat az **Ongai Központi Konyhán** a tanév, nevelési év során az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű közétkeztetés keretén belül biztosítja a gyermekétkeztetést. A Gyvt. rögzíti a gyermekétkeztetést érintő normatív kedvezmény mértékét. Települési önkormányzatunk 2016. évtől biztosítja a **szünidei gyermekétkeztetés** lehetőségét. 2016. évben a nyári szünetben 158 fő, a tavaszi szünetben 84 fő, az őszi szünetben 99 fő, a téli szünetben 75 fő részére biztosította a szünidei étkezés lehetőségét. 2017. évben a nyári szünetben már 177 fő, a tavaszi szünetben 99 fő, az őszi szünetben 136 fő, a téli szünetben 70 fő vette igénybe az étkezés lehetőségét. 2018 év tavaszi szünete 2 napján az Ongai Központi Konyha 81 és 79 fő részére biztosította a szünidei étkezést. A szolgáltatást igénybevevők számának emelkedése is azt mutatja, hogy nő az igény a gyermekek egészséges táplálkozásának biztosítása iránt.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzat minden esetben törekszik az egyenlő bánásmódra. Így az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Önkormányzatunk évek óta részt vállal a **Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj** programban, mely az esélyteremtés érdekében a szociálisan hátrányos helyzetű, rászoruló, felsőoktatásban tanuló fiatalokat ösztönzi jobb tanulmányi eredmény elérésére.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Intézményeink kiemelkedő figyelmet fordítanak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai ellátására, nevelésére. A településen az óvodai körzethatárok úgy kerültek meghatározásra, hogy a HH/HHH arány a két feladat-ellátási hely között kiegyenlített maradt. Az iskola a település egészét ellátja, így intézmények közötti szegregációról nem beszélhetünk. A Görgey Artúr Általános Iskola és AMI több éven keresztül részt vett az Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere (IPR) programban. Az iskola a HH/HHH tanulók integrált nevelésének eredményességét segítő korszerű pedagógiát, módszereket alkalmaz.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A sajátos neveléshez és oktatáshoz szükséges feltételek közé tartozik a fogyatékossgág típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és más segédletek megléte. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését fejlesztő pedagógusok végzik.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés, intézmények közötti és az intézményeken belüli szegregációról nincs tudomásunk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.12. sz. táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2012/2013	53
2013/2014	51
2014/2015	40
2015/2016	45
2016/2017	48

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az adatok szerint a nappali oktatásban végzők száma nem változott jelentős mértékben.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A korábban bemutatott ingyenes intézményi étkezés és tankönyvellátást kell itt megemlítenünk, valamint az Ongai Óvodásokért Alapítvány és az Ongai Iskoláért Alapítvány által támogatott programok szervezését, tárgyi feltételeinek biztosítását.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekvédelmi szolgáltatások kapacitása nem megfelelő	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményhálózat fejlesztése, az igényekhez való igazítása (bölcsőde, családi napközi) <i>(TOP-1.4.1-15-BO1-2016 Új bölcsőde kialakítása Ongán)</i>
Magas a HH és HHH gyermekek aránya az iskolában és óvodában	Minél korábbi óvodáztatás, egyéni fejlesztés, hátránykompenzáló programok, tehetséggondozás, pedagógiai tevékenység hatékonyságának fejlesztése, esélyteremtő nevelési eljárások <i>(EFOP-3.1.3-16 Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása, EFOP-3.3.2-16 A köznevelés eredményességének fokozása Onga térségében)</i>
Mozgásszegény életmód	Szabadidősport programok, gyalogtúrák, ovi-foci, néptánc, úszás szervezése <i>(Nemzeti Szabadidős Egészség Sportpark program)</i>
Egészségügyi problémák	Óvodai-iskolai szűrőprogramok, szemléletváltó életmód programok

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségét az alábbi jogszabályok nevesítik:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Ongán az állandónépességen belül a nemek aránya kiegyenlített, melyből a nők 51 %-ot képviselnek, korcsoportok szerint a 65 éven felüliek vonatkozásában ez az arány 67 %-ra emelkedik.

Esélyegyenlőségi problémák, amelyekkel a nők találkozhatnak:

- az egyenlőtlen családi feladatmegosztás
- a 45 év felettiek esetében a változó képzettségi követelményeknek való megfelelés,
- a pályakezdők szakmai tapasztalatának hiánya,
- a munkahelyről a hosszabb idejű távolmaradás (gyermekvállalás, szakmai ismeretek frissítése),
- a jövedelmek, a munkahelyi előmenetel lehetőségének egyenlőtlensége,
- szolgáltatási hiányosságok (bölcsőde, óvoda)

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A 2017. IV. negyedévi adatokat figyelembe véve a nők foglalkoztatási szintje Magyarországon 1,1 %-kal marad el az uniós átlagától. Míg az uniós átlaga a nők foglalkoztatási arányát tekintve 62,8 %, addig Magyarországon ugyanez az érték csak 61,7 % volt.

2018. második negyedévében a 20–64 éves korcsoport esetében – amely az Európa 2020 stratégiában meghatározott foglalkoztatási célok alakulásának megfigyelési köre – a foglalkoztatási ráta 74,6 %-ra emelkedett. Az Európai Unió 2020-ra 75 %-os célértéket tűzött ki, Magyarországon jelenleg a korcsoportra vonatkozó foglalkoztatási ráta a férfiaknál 82,1 %, a nőknél 67,2%.

Ongán ezen arány meghatározásához sajnos nem áll rendelkezésre a foglalkoztatottság területén készített nemekre érzékeny adatgyűjtés és elemzés.

5.1.1 számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2013	1 773	1 661	n.a.	n.a.	257	242
2014	1 778	1 694	n.a.	n.a.	247	217
2015	1 770	1 701	n.a.	n.a.	175	160
2016	1 751	1 691	n.a.	n.a.	170	162
2017	1 745	1 705	n.a.	n.a.	153	159

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A számadatok mutatják, hogy a településen 2013-2017. év között a munkanélküli férfiak és a nők száma is jelentősen csökkent, betudható ez a HEP-ben már említett rendszeres közfoglalkoztatási programoknak.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az **egyenlő bánásmód** követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének, az önkormányzat külön figyelmet fordít azon női munkatársaival való folyamatos kapcsolattartásra, akik kisgyermeküket otthon nevelik.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településünkön működő Ongai Teleház és e-Magyarország Pont megteremti a lehetőséget az internetes álláskereséshez, önéletrajz íráshoz szükséges informatikai ismeretek megszerzésére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők szegénységi kockázata lényegesen magasabb az átlagnál, körükben a tartós és passzív munkanélküliség is gyakori, sok esetben nem látnak reményt a munkára, ezért egy idő után már nem is keresnek, amely egyre jobban megnehezíti az elhelyezkedési lehetőségeiket.

A roma nők hátrányainak nagy része legfőképp az alacsony iskolai végzettségre vezethető vissza, így a stratégia egyik fő prioritása a roma nők iskolai és munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése. Ehhez nyújt segítséget a **GINOP-3.3.1-16-2016-00001** azonosítószámú projekt keretében megvalósításra kerülő „**Digitális Jólét Program Pontok fejlesztése**” című nyertes pályázat is.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők hátrányos helyzetével nemcsak foglalkoztatás, hanem a jövedelmi viszonyok terén is találkozhatunk. Magyarországon az alkalmazásban álló férfiak és nők átlagos fizetése között mintegy 25-30 % különbség tapasztalható a férfiak javára. A munkahelyi lehetőségek egyenlőtlen volta nemcsak a jövedelmek terén, hanem a munkahelyi előmenetel kapcsán is jelentkezik. Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is. A nők és férfiak politikai, gazdasági, valamint magánéletbeli egyenlősége szempontjából fontos, hogy a nők terveik, igényeik, képességeik ismeretében dönthessenek arról, hogy hány gyermeket, mikor és egymáshoz képest milyen időközökben szeretnének szülni. Ezeknek a tájékozott, felelős döntéseknek a hiányában sérült reprodukciós jogról beszélünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekvállalás, a kisgyermeknevelés nagymértékben befolyásolja a nők munkaerő-piaci esélyeit. Településünkön egyenlőre a Bársonyos Óvoda és Bölcsődében – 1 mini bölcsődei csoportban 7 fővel - a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló **bölcsődei ellátás** vehető igénybe. A **TOP-1.4.1-5-B01-2016 A foglalkoztatás és az életminőség javítása, családbarát, munkába állást segítő intézmény kialakítása – „Új bölcsőde kialakítása Ongán” 2018. évben** nyertes projekt a jövőben lehetővé teszi a településen jelentkező bölcsődei igények kielégítését.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdasági és jogi kiszolgáltatottsága nagymértékű. Az intézmények nyitvatartása nehezíti a munkavállalásukat.

Az önkormányzat esélyegyenlőségi tervében a család és a munkahelyi kötelezettségek összehangolása érdekében előmozdítja a gyermeküket nevelő visszatérő munkavállalók beilleszkedését, kérelmükre rugalmas munkaidő beosztást engedélyez, a szabadságok kiadásánál figyelembe veszi az óvodai és az iskolai szünetet.

A roma nők számára elérhetetlen a munkaerő-piaci integráció a korai gyermekvállalás miatt. Azok, akik a családalapítás miatt lemondanak továbbtanulási szándékukról, akár egész életükre elvesztik annak az esélyét, hogy valaha stabil munkahelyük legyen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. A védőnők a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	2	228	114
2014	2	230	115
2015	2	225	113
2016	2	232	116
2017	2	240	120

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

A településen két védőnői körzetben dolgozó védőnő által ellátott gyermekek száma az elmúlt években nem változott jelentős mértékben.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak „kezelése”, illetve megelőzése, vagy a rászorultak segítése mindig is fontos volt, ám sokáig a társadalomban ezt „családi belügyként” kezelték. Változás ezzel kapcsolatban 2004. május 1. hazánk EU-csatlakozása után történt, mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése 1582 (2002) számú ajánlásában kifejtette, hogy a családon belüli erőszak fizikai bántalmazásként, nemi erőszakként, fenyegetésként és megfélemlítésként egyaránt megnyilvánulhat. Felszólította a tagállamokat, hogy gondoskodjanak a családon belüli erőszak áldozatainak ingyenes jogi tanácsadásról, az áldozatoknak nyújtandó pszichológiai és pénzügyi segítségről, az áldozatok hatékony védelméről a sérelem elkövetése után és a jogi eljárás alatt, az áldozatokkal foglalkozó nem- kormányzati szervezetek támogatásáról és megfelelő szakemberek képzéséről. A családon belüli erőszak/kapcsolati erőszak megelőzése a nemzeti stratégia fontos része, egyben a Kormány és a Belügyminisztérium számos külön intézkedést hozott ezen feladatok eredményes kezelése érdekében.

A családon belüli gyermek, vagy feleség bántalmazás legnagyobb része latens marad, a legtöbbször ez a pont a sértett-bántalmazott szégyenérzete miatt nem kerül nyilvánosságra vagy nem válik ismertté még a közeli hozzátartozók és szűkebb környezet számára sem.

Mindezek alapján ki kell alakítani egy diszkrét jelzőrendszert annak érdekében, hogy az esetleges családon belüli erőszak a rászorultok védelme érdekében beavatkozást eredményezhessen. A jelzőrendszerben a gyermekjóléti szolgálat, a védőnői, háziorvosi hálózat, az iskolai gyermekvédelmi felelősi kör, a polgárőrség, egyéb civil szervezetek (egyház is) komoly szerepet kaphat.

Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működik. A szolgálat ellátja a családsegítés, valamint a Gyvt. 39. és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Az Ongai Szociális Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának családsegítés feladatai:

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A családsegítés keretében biztosítjuk:

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élőket, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- g) a nagy létszámú intézmények átalakítását követően támogatott lakhatást igénybe vevők után követését biztosító eszményes feladatokat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. Amennyiben egy ügyfél legalább három alkalommal ugyanazon ügyben, problémával megjelenik, a Családsegítő Szolgálat felajánlja a családgondozást és együttműködési megállapodás megkötésére kerül sor.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére, a településen működő költségvetési szervek vezetői között is a nők képviselnek nagyobb arányt.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák

A családi szerepek tradicionális értelmezése a nőket gyereknevelési és háztartási feladatokra biztatja, amelyet azonban a modern társadalom nem, vagy csak kevéssé ismer el aktív munkavégzésként.

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkaerő piacra történő visszatérés esetén nem megoldott a gyermekek napközbeni ellátása	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményhálózat fejlesztése, az igényekhez való igazítása (<i>TOP-1.4.1-15-BO1-2016 Új bölcsőde kialakítása Ongán</i>)
Családon belüli/kapcsolati erőszak jelenléte	A jelzőrendszer kialakítása, tagjainak tájékoztatása, áldozatsegítés

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Európában minden eddigénél hosszabb ideig élnek az emberek és idősebb éveiket is egészségesebben töltik, mint korábban. Az aktív idősödés lényege, hogy az évek előrehaladásával, egyre többet hozzunk ki magunkból, ne pedig kevesebbet. Az aktív idősödés cselekvést kíván meg a gazdasági élettől és a társadalom egészétől is, hiszen a munkaerőpiacot, az egészségügyet, a szociális ellátásokat, a felnőttoktatást, a közlekedést vagy éppen az informatikai szektort alkalmassá kell tenni az idősök bevonására.

Az aktív időskor lehetőséget ad a mostani és a jövőbeni idősebb embereknek arra, hogy állásban maradjanak és tudásukat továbbadják, továbbra is tevékeny szerepet tölthessenek be a társadalomban, minél egészségesebb és boldogabb, teljesebb életet élhessenek.

A tevékeny öregkor nagyon fontos a nemzedékek közötti szolidaritás fenntartásában is azokban a társadalmakban, amelyekben egyre több az idős ember.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Településünkön a 60 éven felüliek száma 2013-ban 821 fő volt, ez a lakosság 17,1 %-a, 2014-ben a 60 éven felüliek száma 841 főre emelkedett, a lakosság 17,7 %-ára. 2015-re számuk 870 főre nőtt, ami a lakosság 18,2%-a, 2016. évben 895 fő volt a 60 év felettiek száma, mely a lakosság 18,9 %-át jelentette.

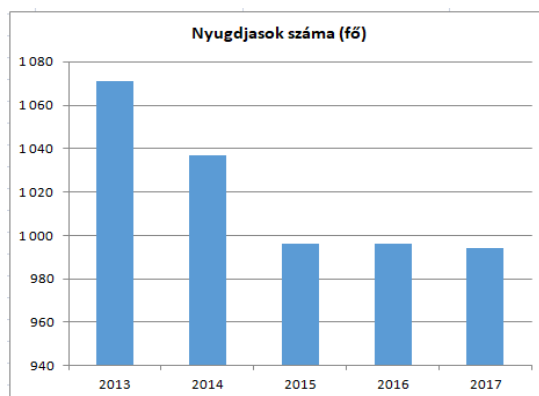
Az időskori demográfiai folyamat jellemzői: növekszik az idősök aránya, az átlagéletkor várhatóan nő, a nők élettartama lényegesen hosszabb.

6.1.1. számú táblázat - Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2013	416	655	1 071
2014	402	635	1 037
2015	384	612	996
2016	396	600	996
2017	392	602	994

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.1. számú ábra - Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Forrás: TelR, KSH Tstar

A táblázat adatai szerint az elmúlt 5 évben csökkent a nyugdíjban, ellátásban és járadékban részesülő férfiak és a nők száma is. Az is megállapítható, hogy az ellátásban részesülők közül a nők aránya jóval magasabb.

Egyre nő az egyszemélyes háztartásban élő, segítségre, ápolásra szoruló idős emberek száma, de sok az olyan frissnyugdíjas is, aki aktív életmódra alkalmas, azonban anyagi, történelmi vagy kulturális okok miatt nem integrálódik a közösségi életbe és idős korára haszontalannak érzi magát.

Településünk célja az, hogy egyre több idős ember élhessen minőségi, aktív, illetve biztonságot nyújtó, gondtalan ezüst éveket.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíj mellett munkát végző idős népesség aránya Magyarországon (3 %), helyi adat sajnos nem áll rendelkezésre. A legtöbb munkaadó kevéssé vagy egyáltalán nem aknázza ki az idősebb munkaerő tudásátadással kapcsolatos hasznosságát. Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlenségét főként a romló egészségi állapotból és a képzettségbeli hiányosságokból eredő problémákra vezetik vissza a munkaadók, amely problémák költségessé teszik az idősödő munkavállalók alkalmazását. Ugyanakkor a munkaadók keveset tesznek az idősödő munkavállalók képzettségi szintjének és egészségügyi állapotának javítása érdekében

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A munkaadók a munkavállalókat az életkor előre haladtával egyre kevésbé szívesen alkalmazzák. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

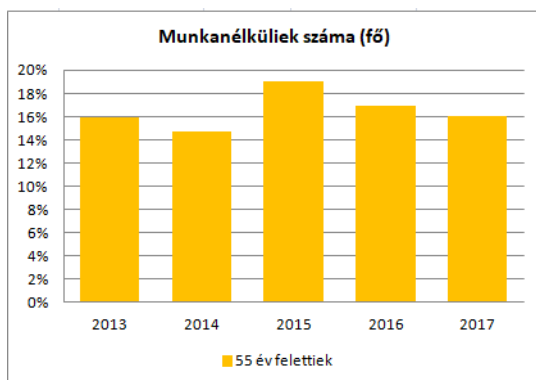
A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nem csak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli), még aktív korú korosztály is.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	442	71	16%	286	77	27%
2014	463	68	15%	147	33	22%
2015	335	64	19%	89	20	22%
2016	332	56	17%	50	12	24%
2017	311	50	16%	64	14	22%

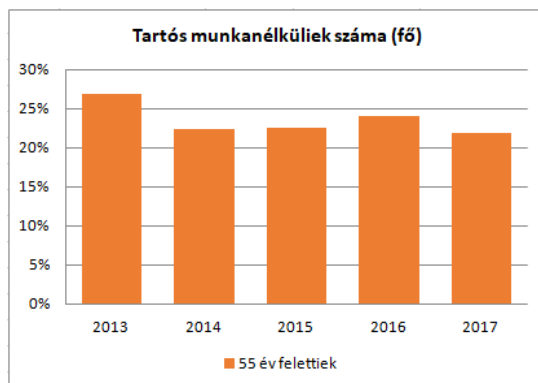
Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.2.3. számú ábra - Munkanélküliek száma

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.2.3. számú ábra - Tartós munkanélküliek száma

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A 6.2.3. számú táblázatban megfigyelhető a munkanélküliek számának, valamint a tartósan munkanélküliek számának folyamatos csökkenése 2013-2017. között, ami vélhetően a rendszeres közfoglalkoztatási programoknak köszönhető.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idős embereknek az életkor előrehaladásából adódó egészségügyi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés. Az idős népesség növekedése az egészségügyi és szociális szolgáltatási rendszerre is nagy terhet fog jelenteni. Az idősok szolgáltatásokhoz való hozzáférését, különösen a bittel vagy más gyógyászati segédeszközökkel közlekedőket, nagymértékben befolyásolja az épített környezet akadálymentessége.

A helyi közszolgáltatások terén az idősok ellátása magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások a település minden állampolgára részére biztosítottak, egy része kor alapján az idősokorúak részére szerveződik. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező alapszolgáltatási feladatának és emellett önként vállalt feladatokat is biztosít.

Idősok nappali ellátása

Az **idősok klubja** működtetésének az a célja, hogy az otthonukban élő, mozgás és cselekvőképes idős, illetve beteg (csökkent munkaképességű) embereknek lehetőséget biztosítson a napközbeni társas kapcsolatokra, az izoláció oldására, étkeztetésre, valamint alapvető higiénés szükségleteinek biztosítására.

Az idősok nappali ellátását igénybe vehetik a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek.

A klub a szabadidős programok szervezésével segíti a magányosság megszüntetését, kapcsolatok megteremtését és továbbépítését, a pszichés hiányok kielégítését. A klubban televízió, videó, DVD, képes napi és hetilapok állnak rendelkezésre. A klubtagok hivatalos ügyeinek intézésében is segítséget nyújt az **Ongai Szociális Szolgáltató Központ**.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősobb népesség és nappali ellátásban részesülő idősokorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő idősokorúak száma	
	Fő	Fő	%
2013	550	38	7%
2014	544	40	7%
2015	554	40	7%
2016	563	40	7%
2017	572	40	7%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az intézmény a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes idősokorúak és megváltozott munkaképességűek napközbeni gondozására szolgál. A 6.3.1. táblázat mutatja, hogy a nappali ellátásban részesülő idősokorúak száma az elmúlt öt évben nem változott.

Az igénybevevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő ellátást biztosítunk. Az intézménybe felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapotára figyelemmel szociális és mentális támogatásra szorul és Onga város vagy Bükkaranyos község közigazgatási területén állandó lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik. Az intézmény az idősek nappali ellátása keretein belül a szolgáltatásban részesülő 40 fő férőhelyen – Onga 40 fő igénybevevő – számára biztosítja a magas színvonalú szakmai ellátást.

Szolgáltatásai: - igény szerint meleg étel, ebéd biztosítása étkeztetés keretében,

- alapvető higiéniai szükségletek kielégítése,
- szabadidős programok szervezése,
- felvilágosító előadások szervezése
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- gyógytorna lehetőségének biztosítása,
- mentális gondozás

Onga idősek nappali ellátásában résztvevők

Ellátottak száma	Onga	
	Férfi	Nő
18-39 éves	0	0
40-59 éves	2	12
60-64 éves	1	5
65-69 éves	1	8
70-74 éves	2	7
75-79 éves	0	2
80-	0	0
Összesen	6	34
	40	

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat Onga idősek nappali ellátásában résztvevőket mutatja be nem és kor szerinti bontásban 2017. december 31-én, melyből láthatjuk, hogy ezt az ellátási formát **főként nők veszik igénybe**.

Nyugdíjba vonuláskor sokszor megszűnnek a kapcsolatok a munkatársakkal, régi barátokkal, ugyanakkor továbbra is igénylik a társas kapcsolatokat. Az idősek nappali ellátása egy újabb lehetőség, ahol kapcsolatokat lehet kialakítani, barátságok szövődhetnek, hisz azonos élethelyzetben levőkkel találkozhatnak az összejöveteleken. Hozzájárul az egyének kapcsolatkézségének javításához, elkerülhetővé válik a társadalmi elszigetelődés. Az életkorból adódó különbségek, és nehézségek miatt külön jelentősége van az intézményben dolgozó gondozónők magas fokú szakismeretének, kiegyensúlyozott személyiségének.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatáselemek: tanácsadás, készségfejlesztés, háztartási vagy háztartást pótló segítség-nyújtás, esetkezelés, felügyelet, gondozás, közösségi fejlesztés

Munkavégzésre van lehetőség az idős nappali ellátás keretén belül ellátott fogyatékosok számára „**fejlesztő foglalkoztatás**” keretében, mely a fogyatékosok nappali intézményében történik.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szociális ellátórendszer szempontjából lényeges, hogy jelentősen nőtt azoknak a háztartásoknak az aránya, amelyekben romló egészségi állapotú, fogyatékos és időskorú személyek élnek. A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Ezen ellátás iránti igény is egyre fokozottabban jelentkezik, mivel a szolgáltatások tartalma lehetővé

teszi az ellátottak számára, hogy függetlenségük, önállóságuk megtartása mellett, lakókörnyezetükben, a számukra megfelelő életminőség fenntartásával élhessék mindennapi életüket.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítja:

- Az ügyeletes gondozó helyszínen történő haladéktalan megjelenését abban az esetben, ha az ellátott személy segélyhívása bekövetkezik.
- A segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében az azonnali intézkedések megtételét.
- Szükség esetén további, az egészségügyi és szociális alap- és szakellátás körébe tartozó ellátás kezdeményezését.

Kihelyezett készülékekre (ellátottakra) vonatkozó adatok 2017-ben

Település neve	Kihelyezett készülékek száma	Hívások száma	Szolgálatok száma
Alsózsolca	15	42	1
Arnót	12	33	1
Bükkaranyos	10	22	1
Bükkszentkereszt	8	4	1
Felsőzsolca	15	57	2
Harsány	9	24	1
Kisgyőr	9	19	1
Onga	27	56	1
Összesen	105	257	

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásnál a segítségkérések főbb okai 2017. évben

A segítségkérések oka	Segítségkérések száma
Pszichés, mentális probléma	7
Betegség, rosszullét	116
Krízis helyzet	123
Gondozási probléma	0
Téves riasztás	3
Egyéb okok + Teszt riasztás	8
Összesen	257

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Az esetek megoldása 2017. évben

Az eset megoldása	Esetek száma
Beszélgetés, megnyugtató	20
Ápolás, gyógyszeradás	61
Család vagy ügyeletes orvos hívása	36
Mentőhívás	2
Gondozás	127
Téves riasztásról meggyőződés	3
Egyéb	8
Összesen	257

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázatok részletesen mutatják, hogy a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban résztvevő településeken 2017. évben előforduló segélyhívások milyen számban és okból történtek, valamint azt, hogy azok milyen módon kerültek megoldásra.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás diszpécser- ügyeleti szolgáltatást Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat (székhelye: 3532 Miskolc, Károly u. 12.) a Dr. Csiba László Gondoskodás és Esély Háza (3770 Sajószentpéter, Csiba László u. 1.) megnevezésű intézményi telephelyen, szervezeti egységén keresztül biztosítja.

Az igénybevevők célcsoport szerinti megoszlása 2017. december 31-én:

Az igénybevevők száma **102 fő**, mindannyian szociálisan rászorultak. 65 év feletti egyedül élő 97 fő, 65 év feletti kétszemélyes háztartásban élő 5 fő.

Településünkön nem működik idősök átmeneti elhelyezését biztosító otthon, demens idősök nappali ellátása sem megoldott. A hiányzó szolgáltatások a település 20 km-es környezetében elérhetőek.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol az Ongát érintő friss hírek, információk akadálymentes felületen is elérhetőek. A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősök számára is biztosított, a 65 év feletti személyek ingyenesen vehetik igénybe.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugalmasra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. Az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

Az időskorúak járadékára jogosult személy, aki

- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, és akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a 24.955,- Ft-ot,
- egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, de 75 évesnél fiatalabb, s akinek havi jövedelme nem haladja meg a 29.355,- Ft-ot,
- egyedülálló, 75. életévét betöltötte, s akinek havi jövedelme nem haladja meg a 39.630,- Ft-ot. Amennyiben a jogosult jövedelemmel nem rendelkezik:
- nem egyedülálló személy esetén 24.955,- Ft,
- az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személy esetén 29.355,- Ft,
- az egyedülálló, 75. életévét betöltött személy esetén 39.630,- Ft.

A jövedelemmel rendelkező személy esetén a járadék összege a fenti összegek és a saját havi jövedelmének különbözete.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2013	0,00
2014	1,00
2015	1,00
2016	2,00
2017	2,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 6.3.2. számú táblázatban az időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma mutatja, hogy az elmúlt 5 évben nem változott jelentősen a számuk.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik (Idősök Hete). Az idősök többségének a kultúrára, szórakozásra már nagyon kevés pénze jut. A magas gyógyszerkiadásai miatt nemigen gondolnak szórakozásra. Igyekeznek kihasználni az egyesületek, idős klubok adta lehetőségeket, ahol ingyenesen vagy nagyon kedvezményesen jutnak kulturális és szórakozási lehetőséghez.

Önkormányzatunk a nappali ellátás keretében (**Idősök klubja**) is szervezi a klubtagok részére a programokat. Az Idősök Klubja és az **Ongai Szociális Segítő Alapítvány** folyamatosan gondoskodik a klubtagok hasznos időtöltéséről, szórakozásáról, magányuk oldásáról, társas kapcsolatok alakulásáról. A programok összeállításánál figyelembe veszik az idősök érdeklődési körét, az igényeit.

A különböző rendezvényeken, amelyeket az Önkormányzat rendez, mindig nagy az érdeklődés és sok a résztvevő.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom/fő	alkalom	alkalom
2013	n.a.	n.a.	1502	7119	28/6790	n.a.	980
2014	n.a.	n.a.	1646	5630	27/7340	n.a.	1000
2015	n.a.	n.a.	1820	4521	27/7440	n.a.	1060
2016	n.a.	n.a.	1888	4204	29/7250	n.a.	1150
2017	n.a.	n.a.	1920	4482	31/7255	n.a.	1185

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A **Barátság Nyugdíjas Klub** 1982 óta folyamatosan működik. Céljuk az egymásra figyelés, az aktív nyugdíjas élethez szükséges közösségi feltételek megteremtése. A tagok életkora 61–91 év közötti, így érdeklődési körük, teherbíró képességük, egészségük változó, s ennek megfelelően szerveznek különböző tevékenységeket, programokat, rendezvényeket.

A klub szervezeti életét a kéthetenkénti programokra építi; szervezik a klub tevékenységeit, az intézményi, városi rendezvényeken való részvételt és a társklubokkal való együttműködést, foglalkozásaikon sor kerül a programok előkészítésére, beszélgetésekre, videó nézésre, egy kis kikapcsolódásra. Ebben a keretben tartják csoportosítva a tagok névnapjait. A klub programjai között szerepel színházlátogatás, egészségvédelmi előadások, kirándulások, gyógyfürdő látogatások, nyugdíjas találkozók szervezése, farsangi mulatságok, közös szalonnasütések, fellépések szervezése stb.

c) idők informatikai jártassága

Az informatikai jártasságról az önkormányzat nem rendelkezik információval.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Partnerség Onga Város Egészségtervéért szerveződés feladatának tekinti az egészségfejlesztéshez szükséges szemlélet és tudatosság erősítését. Hangsúlyt fektet az alkalmasszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, (különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb.), valamint védőoltások beadására. Fontosak az időskorosztály számára az életmód tanácsadások, az egészségfejlesztő közösségi programok, szűrővizsgálatok, amelyek lehetőséget biztosítanak az egészséges életmód megismerésére, valamint nagyban hozzájárulnak az elsődleges és másodlagos megelőzéshez, továbbá a testi és lelki egészség megőrzéséhez.

Nem rendelkezünk adatokkal a **6.4. számú táblázat** - Az időseket célzó programok a településen – vonatkozásában.

6.4.1. számú táblázat - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2013	1	15 116	0	1
2014	1	11 136	0	2
2015	1	10 863	0	2
2016	1	11 018	0	2
2017	1	11 525	0	2

Forrás: TEIR

Önkormányzatunk egy kiszámítható és a változásokhoz is igazodni tudó szolgáltatási rendszert működtet. 2012. év óta minden évben szociális tűzifát biztosít a rászorulóknak, a program sikere miatt célul tűztük ki annak folytatását. Az idősök klubjaiban az időskorú személyek megfelelő módon, aktívan és tartalmasan tölthetik napjaikat.

Az idősök biztonságának további két meghatározó eleme az otthonuk védelme, a lakásbetörések megelőzése, a 60 év felettiek áldozattá válásának elkerülése. Az idős állampolgárok a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport. Tapasztalataink szerint kevés ismerettel rendelkeznek a potenciális veszélyeket illetően. Az **Ongai Polgárőr Egyesület** feladata az idősök részére az áldozattá válás megelőzését szolgáló ismeretek terjesztése, felhívni a figyelmüket a fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére, részükre figyelemkeltő előadások, ismeretterjesztő anyagok minél szélesebb körben történő eljuttatása. A jelenleg használatban levő térfigyelő kamerarendszer és annak folyamatos bővítése és korszerűsítése is erősíti és javítja Onga közbiztonságát és a lakosság biztonság-érzetét.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mozgásszegény életmód, elmagányosodás	Mozgást fejlesztő programok (gyógytorna), helyi aktivitást segítő programok szervezése
Célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága	Prevenációs szemlélet erősítése, szűrővizsgálatok biztosítása (<i>Praxis közösség szűrőprogramjai</i>), mobil szűrések, tanácsadások igény szerint
Az idősök gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává	Rendőrség és polgárőrség bevonásával prevenációs tájékoztatók, előadások szervezése (<i>térfigyelő kamerarendszer bővítése pályázati forrásból</i>)

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

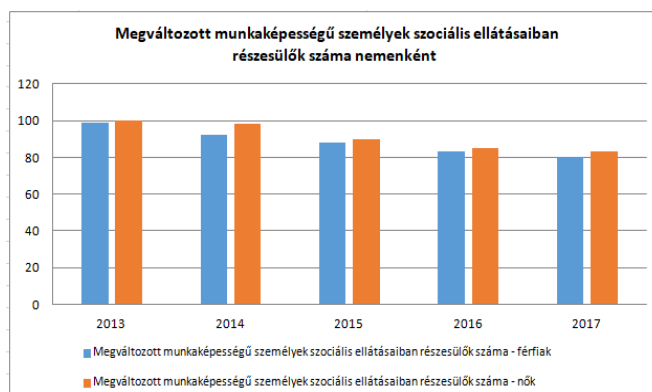
Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki rehabilitációs ellátásban részesül, aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. A foglalkoztatásukat a Fogyatékosok Nappali Intézményében a Védett Műhely Kft. végzi akkreditációs foglalkoztatási formában.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők
2013	99	100
2014	92	98
2015	88	90
2016	83	85
2017	80	83

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.1 számú ábra - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fejlesztő foglalkoztatás

2017. április 1-től a szociális foglalkoztatás (a munka-rehabilitációs és a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás) **fejlesztő foglalkoztatás** elnevezésre változott. A fejlesztő foglalkoztatás működtetését az állam a fenntartókkal kötött finanszírozási szerződések útján támogatja, mely legfeljebb három évre köthető meg. Az Ongai Szociális Szolgáltató Központ szerződése 2017. december 31-ig szólt, mely újabb pályázat elnyerésével meghosszabbodott 2020. december 31-ig. A fejlesztő foglalkoztatás célja a gondozási, fejlesztési, illetve rehabilitációs tervben foglaltak szerint az egyén egészségi állapotának, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztési és foglalkoztatási szolgáltatás biztosítása útján, az egyén felkészítése az önálló munkavégzésre vagy a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

Fejlesztő foglalkoztatásban részesülhet a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig az, aki intézményi jogviszonya alapján

- közösségi alapellátást,
- támogató szolgáltatást,
- nappali ellátást,
- átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátást,
- ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást,
- rehabilitációs intézményi ellátást,
- lakóotthoni ellátást vagy
- támogatott lakhatást vesz igénybe.

A fejlesztő foglalkoztatás a Mt. szerinti határozott idejű munkaviszonyban vagy fejlesztési jogviszonyban történik. Az **Mt. szerinti határozott idejű** munkaviszonyban történő foglalkoztatás **célja** az önálló munkavégzést segítő képességek, készségek fenntartása, fejlesztése, új munkafolyamatok megismerése, új szakma elsajátítása, az ellátott felkészítése a nyílt munkaerőpiacon történő munkavégzésre.

A **fejlesztési jogviszonyban** történő foglalkoztatás **célja** az ellátott testi és szellemi képességeinek, valamint a munkavégzéssel összefüggő készségeinek helyreállítása, megőrzése és fejlesztése, továbbá az ellátott felkészítése az önálló munkavégzésre.

A fejlesztő foglalkoztatást nyújtó szociális szolgáltatónak, szociális intézménynek a feladata különösen

- a) a munkavégzés, munkafolyamatok szervezése, irányítása és koordinálása,
- b) a tevékenység végzése érdekében a rendelkezésre álló kompetenciák és kapacitások összehangolása,
- c) az ellátott napi tevékenységének a megtervezése,
- d) a kapcsolattartás a külső partnerekkel,
- e) az ellátott munkaerő-piacra történő kivezetésének az előkészítése, és
- f) a foglalkoztatottak motiválása, részükre a módszertani útmutatóban meghatározott segítő szolgáltatások nyújtása az egyéni foglalkoztatási tervek szerint.

A fejlesztési szerződés, illetve a munkaszerződés megkötését követő 30 napon belül egyéni foglalkoztatási tervet kell készíteni.

Az egyéni foglalkoztatási terv

- a) a fejlesztő foglalkoztatásban részesülő ellátott,
- b) az intézményi jogviszony alapján szociális szolgáltatót nyújtó szociális szolgáltató, szociális intézmény vezetője,
- c) a segítő munkakörben foglalkoztatott személyes egyeztetése alapján készül el.

2017. évben fejlesztő foglalkoztatásban résztvevők száma

Hónap	Mt.szerinti határozott idejű munkaviszony		Szt.szerinti fejlesztési jogviszony		Akkreditációban foglalkoztatottak száma (fő)
	Teljesített feladat-egység (munkaóra)	Foglalkoztatottak száma(fő)	Teljesített feladat-egység(munkaóra)	Foglalkoztatottak száma (fő)	
Április	160	2	1288	18	34
Május	184	2	1552	18	35
Június	176	2	1288	18	38
Július	168	2	1220	15	38
Augusztus	276	2	1932	15	37
Szeptember	252	2	1848	15	36
Október	264	2	1806	15	36
November	240	2	1722	14	35
December	126	1	1506	14	35
Összesen	1.846		14.162		

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat a fejlesztő foglalkoztatásban 2017. évben résztvevők számát és teljesítményét mutatja havi bontásban.

A fejlesztő foglalkoztatásban végzett tevékenységek:

- irodai papíráru gyártása
- egyéb papír-, kartontermék gyártása
- csomagolás
- általános épülettakarítás (belső takarítási feladatok elvégzése)
- egyéb takarítás (kerti, udvari munkák)

A Polgármesteri Hivatal az esélyegyenlőségi tervének megfelelően a fogyatékkal élő dolgozók helyzetét figyelemmel kíséri, minden lehetséges lépést megtesz annak érdekében, hogy biztosítsa számukra a szakmai alkalmasságuk szerinti pozíció betöltését, feladatának tartja a fogyatékkal élő munkavállalók munkavégzésének megkönnyítését és biztosítja számukra a megfelelő munkakörülményeket.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élő személyeknek az elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékkal élők körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2011. évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, amely 14 %. A megváltozott munkaképességűek esélye az integrált foglalkoztatási lehetőségek tekintetében kedvezőtlen, azaz a fogyatékos munkavállalók foglalkoztatását a piaci szféra nem vállalja fel.

A munkahelyek jelentős része fizikai szempontból és problémaérzékenysége alapján is alkalmatlan fogyatékos munkavállalók fogadására. A fogyatékos munkavállalók foglalkoztatási esélyegyenlősége sérül.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településünkön működő **Fogyatékosok Nappali Intézményében** a férőhelyek száma 32 fő, a kihasználtság 100 %-os. Az intézmény az otthonukban élő, mindennapi életvitelükben részben, vagy egészben segítségre szoruló, önellátásra nem vagy csak részben képes fogyatékos emberek számára nyújt segítséget.

A fogyatékosok nappali intézményébe felvehető a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes fogyatékos, illetve autista személyek, akik részére lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesült.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	32	0	0
2014	32	0	0
2015	32	0	0
2016	32	0	0
2017	32	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az intézmény az igénybevevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő ellátást biztosít. A különféle fogyatékkal élő emberek számára meg kell könnyíteni a kapcsolatteremtést és javítani kell a kommunikációs lehetőségeket, a hátrányok leküzdését az integrációs esélyek növelése érdekében

Nappali ellátásban résztvevő fogyatékos személyek nem és kor szerinti megoszlása

Korcsoportok	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma - férfiak	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma - nők
18-39 éves	3	4
40-59 éves	8	10
60-64 éves	3	2
65-	0	2
Összesen	14	18

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat az **Ongai Szociális Szolgáltató Központ Fogyatékosok Nappali Intézményében** ellátottakat mutatja be nem és kor szerinti összetételben, melyből látható, hogy a nők száma magasabb az ellátottak közül.

intézményben ellátottak száma települések szerint: Gesztely 2 fő, Böcs 1 fő, Miskolc 2 fő, Onga 26 fő, Berzék 1 fő.

Ellátottak száma fogyatékoság szerint: mozgáskorlátozott 14 fő, értelmi fogyatékos 12 fő, látássérült 2 fő, hallássérült 3 fő, autista 1 fő.

A Fogyatékosok nappali intézményének szolgáltatási elemei az idők nappali ellátásánál felsoroltakon túl kiegészül étkeztetéssel, pedagógiai segítségnyújtással és gyógypedagógiai segítségnyújtással.

Támogató szolgálat

A fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. Hátrányaik enyhítése, esélyegyenlőségük megalapozása, illetve a társadalom szemléletmódjának alakítása ügyében a támogató szolgáltatás az egyik legfontosabb szociális szolgáltató szervezet.

A feladatot társulás formában megállapodás útján, Onga gesztorságával **11 településen** látja el az **Ongai Szociális Szolgáltató Központ**.

A támogató szolgáltatás **célja** a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A támogató szolgáltatás **feladata** a fogyatékoság jellegének megfelelően különösen:

- a) az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- b) az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- c) információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- d) a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- e) segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez, speciális, önszorgító csoportokban való részvételükhöz,
- f) egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- g) segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- h) a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

A támogató szolgáltatás szolgáltatási elemei: tanácsadás, készségfejlesztés, háztartási segítségnyújtás, esetkezelés, felügyelet, gondozás, gyógypedagógiai segítségnyújtás, szállítás.

Támogató szolgáltatás célcsoportja azok a fogyatékos személyek (*mozgássérült, látássérült, hallássérült, értelmi sérült, halmozottan sérült, autista személyek*), akik a fogyatékoságuk jellegéből, annak mértékéből adódóan hátrányt szenvednek egészséges embertársaikhoz képest a társadalmi beilleszkedés tekintetében,

valamint abban az esetben, ha mindennapi életvitelük csak hiányzó képességeik pótlásával, segítség igénybevételével lehetséges.

A támogató szolgálatok tekintetében a fogyatékos személyek társadalmi integrációjának szintjét alapvetően három tényező együtthatása határozza meg:

- a társadalmi kirekesztést erősítő körülmények (maga a fogyatékos állapot, illetve annak súlyossága, az alacsony iskolázottsági szint, a kevés jövedelem, a tartós munkanélküliség stb.)
- a társadalmi beilleszkedés érdekében a fogyatékos személy, a fogyatékos személy családjának és közvetlen környezete, valamint az érdekképviselői és szolgáltató szervezetek erőfeszítései;
- a társadalmi befogadás eszközei: a fizikai és kommunikációs akadálymentesítés, a szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása.

A három tényező együtthatásának eredményeként felmérések, tanulmányok alapján az állapítható meg, hogy napjainkban Magyarországon a fogyatékos személyek társadalmi integrációjának szintje alacsony, tehát egy nagy, sérülékeny társadalmi csoportról van szó.

A **támogató szolgálat szolgáltatásai** a személyi segítő szolgáltatás, szállító szolgáltatás, információnyújtás és tanácsadás.

a.) Személyi segítő szolgálat

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervszerűen és a fejleszteni kívánt területre fókuszálva történik. A részletes feladatellátáshoz gondozási terv készül. Személyi segítő tevékenységei: alapvető szükségletek kielégítése, segítségnyújtás a közlekedésben, ügyintézés.

A személyi segítő a feladatot ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükségletei biztosítottak legyenek.

b.) Szállító szolgálat

A személyi szállítás a fogyatékos személyek helyváltoztatását, elsősorban a lakáson kívüli szolgáltatások, intézmények elérését elősegítő, térítési díj ellenében végzett szociális tevékenység.

Az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, mely az ellátott személyes közreműködésével, a szállítás megszervezése révén az autonóm döntései meghozatalában nyújt segítséget.

Szállítási tevékenységi köre:

- Egészségügyi, szociális intézményekbe történő eljutás segítése
- Oktatási, munkahelyi, kulturális intézményekbe történő eljutás segítése
- Közszolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése

c.) Tanácsadás, információs szolgálat

A fogyatékkal élő személyeket érintő eseményekről, szolgáltatásokról, juttatásokról információt szolgáltat a rendelkezésre álló és folyamatosan frissített és bővített adatbázisból. Egyik fontos feladata a fogyatékos személyeket és hozzátartozóikat érintő információnyújtás, tájékoztatás a munka, szociális, egészségügyi, oktatási intézményi, szociális ellátásokról, azok változásairól, érdekképviselői szervekről stb., másik fontos feladata az életviteli, jogi, pszichológiai tanácsadás, munkaközvetítés.

Amennyiben a szolgálatnak nem áll módjában információt szolgáltatni, úgy az ellátott részére az illetékes szakemberrel való kapcsolatfelvételben segít. Szükség szerint ügyintézés, tanácsadást végez. (pl. fogyatékosági támogatás ügyintézésében közreműködik, eljár gyógyászati segédeszköz beszerzésében stb.)

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátások igénybevevői között jelen vannak fogyatékos személyek is. Ezek ellátásait az **illetékes járási hivatalok** biztosítják. A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményét, a fogyatékosági támogatást, a rokkantsági járadékot, a parkolási igazolványt az illetékes járási hivatalnál lehet igényelni, ezen ellátásban részesülők számáról nem állnak rendelkezésre helyi adatok.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.)

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítés definíciói:

- Komplexen akadálymentes, azaz teljes körűen, az egész épületre kiterjedően a fizikai és az információ-kommunikációs akadálymentesítés megoldott. A fogyatékosokkal élők bármelyike egyenlő eséllyel fér hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amelyet az intézmény nyújt és amelyet a többség használhat.
- Részben akadálymentes megjelölést akkor alkalmazunk, ha az épület nem komplexen akadálymentes, azonban vannak akadálymentes részelemei.
- Egyáltalán nem akadálymentesített.

Onga önkormányzatának tulajdonában 16 db középület van, ezek közül 5 épületben biztosított a komplex akadálymentes közlekedés, 7 épület részben akadálymentes, 4 épület nem akadálymentesített. A jövő nagy feladata, hogy a teljes körű akadálymentesítést megvalósítsuk, s mivel ez jelentős költségvonzatú, ezért csak ütemezetten lehetséges. Önkormányzatunk megragadja az akadálymentesítést célzó pályázati lehetőségeket.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információ és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos emberek helyzetét különösen nehezíti, hogy az akadálymentes közlekedés, a hivatalok és szolgáltató szervezetek akadálymentes megközelítése, elérése, a szolgáltató infrastruktúra akadálymentessége az erőfeszítések ellenére sem megoldott.

Önkormányzatunk arra törekszik, hogy valamennyi intézménye közvetlen külső környezetét is akadálymentessé tegye, így jelentős mértékben javulhat a fogyatékos emberek esélyegyenlősége a szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén is. A település honlapja akadálymentesített.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt feltétel az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodik a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településünkön működő Fogyatékosok Nappali Intézménye a 7.1. c) pontjában részletesen bemutatásra került.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A fogyatékos személyek nappali ellátására épülve az intézmény szociális foglalkoztatást végez, amellyel az egyébként is alacsony ellátással rendelkező személyek jövedelemhez jutnak. Az intézmény a különböző terápiás foglalkoztatások biztosításával javítja az ellátottak életminőségét.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek, közterületek komplex akadálymentesítése nem megoldott	Középületek, közterületek komplex akadálymentesítése
A fogyatékkal élők az egészségügyi szűrésekre nehezen mennek a szakorvosi rendelőkbe	Mobil szűrőállomás biztosítása évente. Felhívások, tájékoztatások szervezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló **2011. évi CLXXV. törvény megalkotásával** az Országgyűlés elismerte, hogy az emberek önkéntes összefogása nélkülözhetetlen Magyarország fejlődéséhez, a civil szervezetek a társadalom alapvető egységei, amelyek folyamatosan hozzájárulnak közös értékeink mindennapi megvalósulásához.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Az önkormányzat a döntései előkészítésébe bevonja a civil szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismeri, megállapodásban rögzített partneri viszonyt a következő helyi civil szervezetekkel alakított ki:

- Barátság Nyugdíjas Klub
- Ongai Sportegyesület
- Ongai Horgász Egyesület
- Ongai Iskoláért Alapítvány
- Ongai Kulturális Egyesület
- Ongai Óvodásokért Alapítvány
- Ongai Polgárőr Egyesület
- Ongai Szociális Segítő Alapítvány
- Önkéntes Tűzoltó Egyesület

- Tálerum Alapítvány Onga Polgáraiért
- Ongai Hagyományőrző Néptánc Csoport
- Miskolci Öko-Kör
- Ongai Görög Katolikus Templomért Alapítvány

A HEP megvalósításának 5 éve alatt folyamatos partnerkeresés, munkacsoport bővítés zajlik majd annak érdekében, hogy minél szélesebb társadalmi körre támaszkodhasson a helyi esélyegyenlőségi program működtetése.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Onga Város Önkormányzata minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik segíteni és támogatni a társadalmi önszerveződésre épülő civil szervezetek munkáját. Az együttműködés tartalmi elemeit az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti aktív, rendszeres kapcsolat és a közös munka alakítja. A partneri együttműködés alapfeltétele a folyamatos, rendszeres és hatékony kommunikáció, mely az érintett felek elemi felelőssége. 2014-től ismét működik nemzetiségi önkormányzat településünkön. Az Önkormányzat a kiépített kapcsolatrendszerét a jövőben tovább kívánja erősíteni.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az esélyegyenlőségi program 2.2. pontjában bemutatásra kerül, hogy önkormányzatunk 2013. július 1-jétől a szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatás intézményi ellátásainak közös működtetésére létrejött jogi személyiséggel rendelkező intézményi társulás, az **Onga és Társult Települések Szociális és Gyermekjóléti Társulása** székhely önkormányzata. Ezen túl tagja a **Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulásnak**, **Körömi Agglomeráció Szennyvíztisztító Fejlesztési Önkormányzati Társulásnak** és a **Rákóczi Leadernek** is.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

2014-től a nemzetiségi önkormányzat 4 fővel működik településünkön. A testület kiemelt célja a cigányság összefogása, összetartása, kultúrájának megőrzése, szociális és lakhatási helyzetének javítása, a gyermekek iskoláztatása, továbbtanulásuk szorgalmazása, számukra munkalehetőségek felkutatása.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Fontos a helyi for-profit szereplők, vállalkozások szerepvállalása, így önkormányzatunk jó partneri kapcsolatok kialakítására törekszik, melynek eredményeként, közös lépések megtételével a helyi esélyegyenlőségi programban vázolt célok hatékonyabban érhetőek el.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórum (HEP Fórum) tagjai. A kiemelt problématerületekre a terület képviselőinek részvételével tematikus

munkacsoportokat alakítottunk, melynek tagjai településünk költségvetési szerveinek vezetői, a településünkön dolgozó egészségügyi, köznevelési, közművelődési és szociális szakemberek és civil szervezetek képviselői.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az elfogadott dokumentum Onga város honlapján hozzáférhető lesz, amely alapján az állampolgárok megismerik az esélyegyenlőségi programot, intézkedéseket és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. Ezen túl szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiát bevonni (közmeghallgatás, lakossági fórum, Ongai Kékdaru, rendezvények stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Szegregátumok lakásai alacsony komfortfokozatúak 2. Alacsony képzettségi szint, magas munkanélküliség 3. Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák 4. Digitális írástudás hiánya	1. Infrastrukturális fejlesztés (komplex telep-program megvalósítása) 2. Felzárkóztatás, képzettségi szint javítása, munkához jutás elősegítése, értékteremtő, közfoglalkoztatási programok indítása <i>(TOP-5.1.2-15-BO1-2016-00006 „Onga és térsége helyi foglalkoztatási paktum”)</i> 3. Tájékoztatók, prevenciós programok <i>(EFOP-1.8.2-17-2017 "Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése - alapellátás fejlesztése")- (TOP-4.1.1-16-BO1-2017 „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” - „Fogorvosi rendelő, védőnői szolgálat és szolgálati lakás felújítása Onga Város egészségügyi alapellátásának fejlesztése érdekében”)</i> 4. Felhasználói számítástechnikai képzések szervezése <i>(GINOP-3.3.1-16-2016 „Digitális Jólét Program Pontok fejlesztése”)</i>
Gyermekek	1. Gyermekvédelmi szolgáltatások kapacitása nem megfelelő 2. HH és HHH gyermekek magas aránya az iskolában és óvodában 3. Mozgásszegény életmód 4. Egészségügyi problémák	1. Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményhálózat fejlesztése/bővítése (bölcsőde, családi napközi) – <i>(TOP-1.4.1-15-BO1-2016 Új bölcsőde kialakítása Ongán)</i> 2. Egyéni fejlesztés, hátránykompenzáló programok, tehetséggondozás, pedagógiai tevékenység hatékonyságának fejlesztése, esélyteremtő nevelési eljárások <i>(EFOP-3.1.3-16-2016 Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása, EFOP-3.3.2-16-2016 „A köznevelés eredményességének fokozása Onga térségében”)</i> 3. Szabadidősport, gyalogtúrák, ovi-foci, néptánc, úszás <i>(Nemzeti Szabadidős – Egészség Sportpark Program)</i> 4. Óvodai-iskolai szűrővizsgálatok, szemléletformáló életmód programok
Nők	1. Munkaerő-piacra visszatérés esetén a gyermekek napközbeni ellátása teljes körűen nem megoldott	1. Megfelelő intézményhálózat, férőhelyek kialakítása, gyermek-felügyelet működtetése, bölcsőde, óvoda nyitvatartási idejének szülői igényekhez igazítása <i>(TOP-1.4.1-15-BO1-2016 Új bölcsőde kialakítása Ongán)</i>

	2. Családon belüli/kapcsolati erőszak jelenléte	2. Jelzőrendszer kialakítása, beavatkozás, áldozatsegítés
Idősek	1. Mozgásszegény életmód, elmagányosodás 2. Célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága 3. Áldozattá válás megelőzése	1. mozgást fejlesztő programok (gyógytorna), helyi aktivitást segítő programok (TOP-2.1.2-15 „Onga kertje legyen zöldbb”) 2. szűrővizsgálatok szervezése a magas előfordulású megbetegedésekre, mobil szűrővizsgálat biztosítása, tanácsadások igény szerint (EFOP-1.8.2-17-2017 "Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése - alapellátás fejlesztése") 3. Rendőrség és polgárőrség bevonásával tájékoztatók, előadások szervezése (térfigyelő kamerarendszer fejlesztése pályázati forrásból)
Fogyatékkal élők	1. Középületek, közterületek komplex akadálymentesítése nem megoldott 2. A fogyatékkal élők egészségügyi szűrésekre a szakorvosi rendelőintézetbe nehezen jutnak el.	1. Középületek, közterületek teljes körű akadálymentesítése pályázati lehetőségek kihasználásával 2. Mobil szűrőállomás biztosítása évente. Felhívások, tájékoztatások szervezése.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Infrastrukturális fejlesztés, komplex telep-program kialakítása 2. Képzettségi szint javítása, értékteremtő közfoglalkoztatási programok indítása 3. Számítástechnikai képzések szervezése	1. Onga Város Önkormányzata , Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Ongai Szociális Szolgáltató Központ, Ongai Szociális Segítő Alapítvány, helyi védőnők 2. képzést vállaló célcsoporttagok - Onga Város Önkormányzata , Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Görgey Artúr Általános Iskola és AMI, Ongai Szociális Szolgáltató Központ 3. képzést vállaló célcsoporttagok - Görgey Artúr Általános Iskola és AMI, Ongai Kulturális Egyesület, Ongai Teleház és eMagyarország Pont , helyi önkéntesek
Gyermekek	1. Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményhálózat fejlesztése/bővítése 2. Egyéni fejlesztő, hátránykompenzáló programok az iskolában, óvodában – civil együttműködések kialakítása, esélyteremtő nevelési eljárások, tehetséggondozás 3. Szabadidő eltöltésének alternatív lehetőségei 4. Egészségügyi szűrések, prevenciók	1. Onga Város Önkormányzata , Ongai Óvodásokért Alapítvány, helyi védőnők 2. Görgey Artúr Általános Iskola és AMI , KLIK Miskolci Tankerülete, Bársonyos Óvoda és Bölcsőde, Csokonai Vitéz Mihály Művelődési Ház és Könyvtár 3. Görgey Artúr Általános Iskola és AMI , KLIK Miskolci Tankerülete, Ongai Iskoláért Alapítvány, Bársonyos Óvoda és Bölcsőde, Ongai Sportegyesület, helyi egészségügyi alapellátás szereplők 4. Onga Város Önkormányzata , helyi egészségügyi alapellátás szereplők, Görgey

		Artúr Általános Iskola és AMI, KLIK Miskolci Tankerülete, Bársonyos Óvoda és Bölcsőde
Nők	1. Intézményhálózat fejlesztése 2. Jelzőrendszer kialakítása, áldozatsegítés	1. Onga Város Önkormányzata , Görgey Artúr Általános Iskola és AMI, Ongai Iskoláért Alapítvány, Bársonyos Óvoda és Bölcsőde 2. Onga Város Önkormányzata , Ongai Óvodásokért Alapítvány, Ongai Polgárőr Egyesület, helyi egészségügyi alapellátás szereplői, helyi civil szervezetek
Idősek	1. Helyi aktivitást segítő programok 2. Szűrővizsgálatok, tanácsadás szervezése 3. Rendvédelmi szervek előadásai, tájékoztatók szervezése	1. Onga Város Önkormányzata , Ongai Szociális Szolgáltató Központ, Barátság Nyugdíjas Klub, Ongai Sportegyesület, helyi civil szervezetek 2. idős korú célcsoporttagok - Onga Város Önkormányzata , Ongai Szociális Szolgáltató Központ, Barátság Nyugdíjas Klub, helyi egészségügyi alapellátás szereplők, helyi civil szervezetek 3. idős korú célcsoporttagok - Onga Város Önkormányzata , Ongai Szociális Szolgáltató Központ, Ongai Polgárőr Egyesület
Fogyatékkal élők	1. Középületek, közterületek teljes körű akadálymentesítése 2. Szűrések, felhívások, tájékoztatások	1. Onga Város Önkormányzata 2. Onga Város Önkormányzata , Ongai Szociális Szolgáltató Központ, helyi egészségügyi alapellátás szereplői

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló javításának lehetősége javul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők munkához való hozzáféréseinek esélyei is kiszélesedjenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek testi, lelki, értelmi, mentális fejlődésének elősegítését, megfelelő és biztonságos környezetük kialakítását, megtartását és fejlesztését.

Folyamatosan odafigyelünk, hogy az idős személyek szociális, egészségügyi szolgáltatásait biztosítsuk, életminőségüket javítsuk, programokon keresztül lehetőséget biztosítsunk az aktív időskorra.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esélyeinek javítását a munka világában történő szerepvállalásukban, támogatjuk a család és a munka összeegyeztethetőségét, az egyenlő esélyek érvényesülését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek és speciális problémáinak feltárására, keressük az életminőségük javítását célzó lehetőségeket. Fontos számunkra, hogy másokkal egyenrangú állampolgárokként, a közösség elismert tagjaiként élhessenek. Törekszünk a fogyatékkal élők integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférésre, az akadálymentesítésre.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	I/1 Infrastrukturális fejlesztés, komplex-telep program megvalósítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szegregátumok lakásai alacsony komfortfokozatúak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szegregátumok területét érintő infrastrukturális fejlesztéssel, közszolgáltatások megjelenítésével valósulhat meg Rövid- közép és hosszútávon is eredményes a program megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	helyzetfelmérés, fejlesztési célok pályázati lehetőségekhez illesztése, támogatott projekt megvalósítása, fenntartása
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Partnerek	helyi védőnők, családsegítő szolgálat munkatársai
Határidő(k) pontokba szedve	A pályázat kiírását követően az abban rögzített határidőket tartva – 2023. 10. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Közművesített lakások száma, komfortfokozat növekedés (%), fejlesztett infrastruktúra nagysága(m2), fejlesztéssel érintett lakosok száma, A projekt megvalósítását követően vállalt fenntarthatósági célok teljesítése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati forrás nem áll rendelkezésre. A pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése, észrevételezés.
Szükséges erőforrások	Pályázati támogatások és a szükséges önkormányzati önerő biztosítása

Intézkedés címe:	I/2 Mélyszegénységben élők/romák részére képzési, közfoglalkoztatási programok indítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élő/roma népesség hátrányos helyzete. Segélyezettek, alacsony iskolázottságúak magas száma, kiugró munkanélküliségi adatok.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A képzési mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése munkaerő-piaci szükségletfelmérést követően. A képzések segítségével több problématerületre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások születnek, melynek eredményeként a célcsoport hátrányai csökkennek. Foglalkoztatottság növelése, értékteremtő közfoglalkoztatási programok indítása. Az eredmény hosszútávon várható.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek esetén a források kihasználása egy teljes körű képzési projekt megvalósításához, közfoglalkoztatási programok kidolgozása, melyek központjában az értékteremtés áll.
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat Görgey Artúr Általános Iskola és AMI Ongai Szociális Szolgáltató Központ

Partnerek	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Munkaadók
Határidő(k) pontokba szedve	2020. 02. 28. Közfoglalkoztatási pályázat kiírását követően az abban rögzített határidőket tartva.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felzárkóztatás, társadalmi re/integráció Benyújtott pályázatok száma, Részvevők száma, tanúsítványt szerzők száma Közfoglalkoztatottak száma Pályázat esetén projekt fenntartás végéig és folyamatosan.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati forrás nem áll rendelkezésre. A pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése, észrevételezés.
Szükséges erőforrások	TOP-5.1.2-15-BO1-2016-00006 „Onga és térsége helyi foglalkoztatási paktum” - Pályázati kiírástól függően szükséges önkormányzati önerő biztosítása.
Intézkedés címe:	I/3 Tájékoztatók, prevenciós programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A feltárt egészségügyi problémák hatékony kezelése, megelőzésükre törekvés. Az eredmény rövid- és középtávon is várható.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati forrásokból szervezett prevenciós programok, tájékoztatási fórumok.
Részvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata
Partnerek	Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat, helyi egészségügyi alapellátásban résztvevők, Ongai Szociális Szolgáltató Központ
Határidő(k) pontokba szedve	A pályázat kiírásban rögzített határidőket tartva. – 2019. 12. 31. 2020. 12. 31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Egészségügyi szűrések, tájékoztatók, prevenciós programok száma, Részvevők száma, Rövid, közép és hosszútávon is fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, a résztvevők aktivitásának hiánya Pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás (TOP-4.1.1-16-BO1-2017 „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” - „Fogorvosi rendelő, védőnői szolgálat és szolgálati lakás felújítása Onga Város egészségügyi alapellátásának fejlesztése érdekében”) (EFOP-1.8.2-17-2017 "Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése - alapellátás fejlesztése")

Intézkedés címe:	I/4 A mélyszegénységben élők/romák digitális írástudásának fejlesztése a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés esélyének növelése érdekében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedését.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Munkanélküli személyek elhelyezkedésének segítése, munkalehetőségek keresése (önéletrajz megírása, online módon történő benyújtása), számítógéppark bővítése az Ongai Teleházban és eMagyarország Ponton. Az eredmény rövid- és középtávon is várható.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Megfelelő számítógéppark fejlesztése, a munkanélküliek számítógépes ismereteinek oktatása, ismeretek bővítése
Résztvevők és felelős	Ongai Teleház és eMagyarország Pont
Partnerek	Ongai Kulturális Egyesület helyi önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	A beadott pályázati kiírásban rögzített határidőket tartva. - 2019. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Informatikai képzések száma, Résztvevők száma, munkanélküliek számának csökkenése Rövid, közép és hosszútávon is fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, a részt vevők aktivitásának hiánya, Intézményen kívüli feleslegessé vált számítógépek igénybevétele
Szükséges erőforrások	Személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek az intézmény költségvetésében rendelkezésre álljanak (GINOP-3.3.1-16-2016-00001 „Digitális Jólét Program Pontok fejlesztése”)

Intézkedés címe:	II/1 Gyermekesélyegyenlőségének biztosítása a hiányzó gyermekvédelmi szolgáltatások pótlásával
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményhálózat fejlesztése szükséges (óvodai férőhelyek növelése, bölcsőde, családi napközi kialakítása stb.)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az ellátás biztosítása minden igénylő gyermek számára Bölcsődei férőhelyek számának emelése új bölcsőde építésével. Családi napközi kialakítása Eredmények minden időtávon várhatóak.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gyermekeklétszámhoz igazodó férőhelyek kihasználtságának vizsgálata, férőhelyszükséglet, költség-számítás, fenntarthatóság vizsgálata, pályázati lehetőségek kutatása és kihasználása
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata Bársonyos Óvoda és Bölcsőde, Ongai Szociális Szolgáltató Központ helyi védőnők
Partnerek	Ongai Óvodásokért Alapítvány

Határidő(k) pontokba szedve	A bölcsődei férőhelyek hiánya miatt elutasított gyermekek számát figyelni kell, amennyiben szükséges, a férőhelyek számát indokolt megemlíteni. A pályázatban megjelölt határidők betartása – 2019. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Engedélyezett férőhelyek száma Férőhelyek folyamatos működtetése Elutasított gyermekek számának csökkenése, megszüntetése. Folyamatosan fenntartható az 5 éves fenntartási kötelezettség után is.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Demográfiai adatok csökkenése az adott korosztályban, működtetési költségek, jogszabályi változások.
Szükséges erőforrások	Költségvetési forrás, pályázati forrás, humánerőforrás <i>(TOP-1.4.1-15-B01-2016 A foglalkoztatás és az életminőség javítása, családdbarát, munkába állást segítő intézmény kialakítása - Új bölcsőde kialakítása Ongán)</i>

Intézkedés címe:	II/2 Egyéni fejlesztő, hátránykompenzáló programok az iskolában, óvodában – civil együttműködések kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	HH, HHH gyermekek magas száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minél több HH/HHH gyermek vegyen részt a fejlesztő, hátránykompenzáló, tehetséggondozó programokban. A projektekben a megvalósítás szakaszában valamennyi HH és HHH gyermek részvétele. A fenntartási időszakban a részvételi arány megőrzése. Továbbtanulásra motiváció
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Egyéni fejlesztés, tehetséggondozás, pályaaorientáció, hátránykompenzáló programok működtetése (mentori rendszer – Útravaló Program), esélyteremtő nevelési eljárások alkalmazása
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata, Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Partnerek	KLIK Miskolci Tankerülete Ongai Iskoláért Alapítvány Bársonyos Óvoda és Bölcsőde Ongai Óvodásokért Alapítvány Csokonai Vitéz Mihály Múvelődési Ház és Könyvtár Pályázatokat kiíró szervek
Határidő(k) pontokba szedve	A pályázatokban rögzített határidőket tartva - 2020. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A kialakított programok (egyéni fejlesztés, tehetséggondozás, pályaaorientáció, hátránykompenzálás) száma; a programokban résztvevők száma, esélyteremtő nevelési eljárások alkalmazásának gyakorisága Az eredmények megtartása Továbbtanulók száma Folyamatos egyéni fejlesztéssel fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A tanulók motiváltsága nem megfelelő. A programokban résztvevők száma alacsony. A diákok motiváltságának megteremtése pedagógiai eszközökkel. A programok folyamatos megismertetése széles körben.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, pályázati források - <i>(EFOP-3.1.3-16-2016 Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása, EFOP-3.3.2-16-2016 „A köznevelés eredményességének fokozása Onga térségében”)</i>

Intézkedés címe:	II/3 Mozgásszegény életmód megszüntetéséhez szabadidősport programok (gyalogtúrák, ovi- foci, néptánc, úszás) szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek mozgásszegény életmódja.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A mozgásszegény életmódból eredő megbetegedések prevenciója. Eredményei már rövid távon is érzékelhetőek
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	állapotfelmérés, családi szabadidős tevékenységek szervezése, kiegészítő óvodai – iskolai prevenciós foglalkozások tartása.
Résztvevők és felelős	helyi egészségügyi alapellátás résztvevői, Ongai Sportegyesület, Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Bársonyos Óvoda és Bölcsőde
Partnerek	KLIK Miskolci Tankerülete, Civilek
Határidő(k) pontokba szedve	A pályázat kiírásában rögzített határidőket tartva. – 2019. 12. 31. A beadott pályázat esetén az elbírálást követően a kiírásban rögzített határidők szerint. – 2023. 10. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az állapotfelmérés eredményeinek javulása, kialakított tevékenységek száma, résztvevők számának emelkedése. Az elért eredmények megtartása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati forrás nem áll rendelkezésre. A pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése, észrevételezés.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, pályázati forrás, önkormányzati önrész – (EFOP-3.1.3-16-2016 Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása) (Nemzeti Szabadidős – Egészség Sportpark Program)

Intézkedés címe:	II/4 Óvodai- iskolai szűrővizsgálatok, szemléletformáló életmódprogramok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az életkörülményekből, életmódból eredő egészségügyi problémák kialakulása.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A szűrővizsgálatokkal, szemléletformáló programokkal az egészségügyi problémák kialakulása csökkenthető. A szűrővizsgálatokon a város minden gyermeke részt vesz. Középtávon az életmódprogramoknak köszönhetően a betegségi mutatók javulnak. Az elért eredmények megtartása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Állapotfelmérés, prevenciós programok életkor szerint, elért eredmények ellenőrzése
Résztvevők és felelős	Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Bársonyos Óvoda és Bölcsőde

Partnerek	KLIK Miskolci Tankerülete Ongai Iskoláért Alapítvány egészségügyi alapellátásban résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázat kiírását követően az abban rögzített határidők szerint - 2023. 10. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szűrővizsgálatokon résztvevők száma, Korábban feltárt egészségügyi problémák számának csökkenése (%) Az állapotfelmérés eredményeinek javulása, Betegségek csökkenése Az eredmények megtartása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati forrás nem áll rendelkezésre. A pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése, észrevételezés.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, pályázati források, önkormányzati önrész

Intézkedés címe:	III/1 A nők esélyegyenlőségének biztosítása a hiányzó gyermekvédelmi szolgáltatások pótlásával
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők munkaerő piacra történő visszatérésének esélyét mérsékli az, hogy nem megoldott a gyermekek napközbeni ellátása, ennek érdekében a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményhálózat fejlesztése szükséges (óvodai férőhelyek növelése, bölcsőde, családi napközi kialakítása stb.)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az ellátás biztosítása minden igénylő gyermek számára Bölcsődei férőhelyek számának emelése új bölcsőde építésével Családi napközi kialakítása Eredmények minden időtávon várhatóak.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gyermekek számához igazodó férőhelyek kihasználtságának vizsgálata, férőhelyszükséglet, költségszámítás, fenntarthatóság vizsgálata, pályázati lehetőségek kutatása és kihasználása
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata Bársonyos Óvoda és Bölcsőde, helyi védőnők
Partnerek	Ongai Óvodásokért Alapítvány Ongai Szociális Segítő Alapítvány
Határidő(k) pontokba szedve	A projekt megvalósításának tervezett határideje – 2019. 12. 31., Fenntartási idő: 2023. 10. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép- és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Engedélyezett férőhelyek száma Munkába álló kisgyermekes nők száma Férőhelyek folyamatos működtetése Nő a munkaerőpiacon a visszatérő családanyák száma. Működő gyermekfelügyeleti rendszer és családi napközi. Elért eredmények fenntartása, javítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati források nem állnak rendelkezésre. A pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése, észrevételezés. Demográfiai adatok tartós csökkenése az adott korosztályban, működtetési költségek ugrásszerű emelkedése, jogszabályi változások. A pályázati kiíróval egyeztetve funkcióváltás.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, költségvetési forrás, humán erőforrás (TOP-1.4.1-15-BO1-2016 A foglalkoztatás és az életminőség javítása, családbarát, munkába állást segítő intézmény kialakítása - Új bölcsőde kialakítása Ongán)

Intézkedés címe:	III/2 A jelzőrendszer tagjainak tájékoztatása, felkészítése, megismertetése a családok belüli erőszak/kapcsolati erőszak különböző megjelenési formáival; kapcsolódó áldozatsegítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Családon belüli erőszak / kapcsolati erőszak eseteinek számáról nincs adatunk, az országos tendenciákat figyelembe véve a jelzőrendszert fel kell készíteni a fizikai bántalmazást megelőző preventív intézkedésekre tekintettel arra, hogy a településen is jelen van a probléma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Csökkenjen a családon belüli/kapcsolati erőszak áldozatainak száma. Rendelkezzünk információval az áldozatok számáról, az elkövetett cselekmények minőségéről. Az érintett célcsoport tagok körében mérhetően és tartósan csökken a beavatkozások száma. Jelzőrendszer tagjainak folyamatos informálása, megerősítése, érzékenyítő tréningek. Elért eredmények fenntartása, további javítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés az érintett célcsoportban. Jelzőrendszer tagjainak felkészítése a preventív intézkedésekre. Előadások, tájékoztatók szervezése.
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata Ongai Polgárőr Egyesület
Partnerek	Ongai Szociális Szolgáltató Központ Ongai Szociális Segítő Alapítvány és egyéb helyi civil szervezetek Helyi védőnők
Határidő(k) pontokba szedve	Pályázat kiírását követően az abban rögzített határidőket tartva. – 2023. 10. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Jelzett esetek, intézkedések száma Jelzőrendszer tagjainak tájékoztatása a beavatkozás lehetőségeiről. Az elért eredmények további javítása és fenntartása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati források nem állnak rendelkezésre. Érdektelenség, Intézkedések számának csökkenése, elmaradása. Jelzőrendszer tagjainak folyamatos informálása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, Humánerőforrás

Intézkedés címe:	IV/1 Az idősek esélyegyenlőségét javító aktivitást segítő programok, mozgást fejlesztő programok (gyógytorna)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, kevés az aktivitást nyújtó program, kialakul az elmagányosodás.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-	Magányosság, elszigetelődés megelőzése, idősek életminőségének javítása Az elmagányosodás megakadályozása érdekében változatos kulturális, sportolási

közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	programok folyamatos szervezése. Elmagányosodás csökkenése az aktivitást segítő programokon résztvevők számának növekedése mellett. Elért eredmények fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az aktivitást megőrző programok szervezése, Programok megrendezése és lebonyolítása, Előadások szervezése, Helyi közösségi élet programlehetőségeinek keresése, bővítése
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata, Ongai Szociális Szolgáltató Központ, Ongai Sportegyesület, helyi védőnők
Partnerek	Barátság Nyugdíjas Klub, helyi civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Szabadidős programlehetőségek bővítése 2019. 12. 31. Pályázat kiírását követően az abban rögzített határidőket tartva. – 2023. 10. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Programok száma, előadások száma, programokon résztvevők száma Elmagányosodottak számának csökkenése A helyi aktivitás (programokon részvétel) nő. Az intézmény (idősek klubja) és a sportegyesület programjai közé folyamatosan beépítve. A helyi közösségi élet meghatározó programjai sajátos, a településre jellemző arculatot kapnak, a programlehetőségek bővülnek. A fejlesztés révén a zöldfelület nagysága növekszik (új parkok kerülnek kialakításra)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati források nem állnak rendelkezésre. A pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése, észrevételezés. Elmaradt programok miatt nem csökken az elmagányosodottak száma. Civil szervezetek támogatási lehetőségének kihasználása.
Szükséges erőforrások	Költségvetési forrás, Intézményi költségvetés, civil támogatások, (TOP-2.1.2-15 „Onga kertje legyen zöldebb”

Intézkedés címe:	IV/2 Preventív és szűrőtevékenységek lefolytatása a magas előfordulású megbetegedések kiszűrése érdekében, tanácsadás igény szerint
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat az idősebb lakosok kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk terén.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idősek minél magasabb számban történő részvétele a preventív szűrővizsgálatokon. Rövid távon is várható eredmény. A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága csökken. Az elért eredmények fenntartása, további javítása.

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az idősek értesítése a szűrővizsgálatok időpontjáról, Segítségnyújtás ahhoz, hogy minél nagyobb számban részt vegyenek a szűrővizsgálatokon.
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata helyi egészségügyi alapellátás szereplői
Partnerek	Idősek klubja Barátság Nyugdíjas Klub
Határidő(k) pontokba szedve	Szűrővizsgálatok – pályázat szerint 2020. 12. 31. és 2023.10.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép- és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szűrőprogramok száma, Résztvevők száma Célcsoportra jellemző betegségek gyakoriságának csökkenése. Az elért eredmények további javítása. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati források nem állnak rendelkezésre. A pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése, észrevételezés. A részvétel hiánya csökkenti a betegségek felismerését és időben történő gyógyítás megkezdését. A szűrővizsgálat időpontjáról folyamatos, rendszeres tájékoztatás.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, költségvetés és intézményi költségvetés – (EFOP-1.8.2-17-2017 "Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése - alapellátás fejlesztése")

Intézkedés címe:	IV/3 Az idősek áldozattá válásának megelőzése és folyamatos monitorozása érdekében a rendvédelmi szervek bevonásával tájékoztatók, előadások, bemutatók szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas az idősek és az egyedül élő személyek aránya, gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az áldozattá válást elősegítő tényezők egyes szubjektív elemeinek - mint a személyi kör, az ember kapcsolata a szociális környezettel – javítása, valamint a képzettség, a tér és az idő mint objektív adottságok elfogadása. Térfelügyelő kamerarendszer fejlesztése. Nő a tájékoztatók, előadások száma. Csökkenés az áldozattá válási mutatóban. Elért eredmények fenntartása és javítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Helyzetelemzés a célcsoportban. Az áldozattá válást megelőző programok szervezése. Az eredmények mérése a célcsoportban. Újabb program lehetőségek keresése, bővítése
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata, Ongai Szociális Szolgáltató Központ, Ongai Polgárőr Egyesület
Partnerek	Barátság Nyugdíjas Klub, helyi civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos – 2023.10. 30.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép- és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Programok száma Előadások száma Programokon résztvevők száma Áldozattá válók számának csökkenése A programokon résztvevők száma nő. Az intézmény (idősek klubja) és a Polgárőr Egyesület programjai közé folyamatosan beépítve.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati források nem állnak rendelkezésre. A pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése, észrevételezés. Elmaradt programok miatt nem csökken az áldozatok száma. Civil szervezetek támogatási lehetőségének kihasználása.
Szükséges erőforrások	Költségvetési forrás, intézményi költségvetés, civil támogatások, térfigyelő kamera-rendszer fejlesztéséhez pályázati forrás

Intézkedés címe:	V/1 A fogyatékkal élők esélyegyenlősége érdekében szükséges a komplex akadálymentesítés megvalósítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Teljes akadálymentes környezetre való törekvés. A hiányzó akadálymentesítés megvalósítása ütemterv alapján történik.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Akadálymentesítés ütemterv szerinti megvalósítása
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata
Partnerek	Pályázat kiíró szerv
Határidő(k) pontokba szedve	Ütemterv szerinti – 2023.10.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Akadálymentesített önkormányzati intézmények száma. Fogyatékkal élők esélyegyenlősége biztosítottá válik minden időtávban.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Jogsabályi előírásnak való nem megfelelés, költségvetési forrás, pályázati kiírás hiánya, fogyatékkal élők esélyegyenlősége az akadálymentes környezet hiánya miatt nem biztosított, nem biztosított az egyenlő esélyű hozzáférés. A pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése, észrevételezés.
Szükséges erőforrások	Költségvetési és pályázati források lehetőségének igénybevétele

Intézkedés címe:	V/2 A fogyatékkal élők részére mobil egészségügyi szűrések biztosítása; kapcsolódó felhívások, tájékoztatások szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat az idősebb, mozgásukban akadályozott személyek kevésbé veszik igénybe. Nehezen jutnak el az egészségügyi szakorvosi rendelőintézetekbe. Szükséges támogatásuk a kihelyezett szűrőprogramokra történő eljutásuk terén.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A mobil szűrések kapcsán a fogyatékkal élők teljes számban elérhessék és igénybe vegyék a szolgáltatásokat. Emelkedik a mobil szűréseken megjelenők száma. Csökken a célcsoportban szűrhető betegségek előfordulása. A célcsoportban a korábban előforduló betegségek csökkennek és a kapcsolódó halálozási mutatók javulnak.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, mobil szűrések biztosítása, felhívások, tájékoztatók
Résztvevők és felelős	Onga Város Önkormányzata Ongai Szociális Szolgáltató Központ helyi egészségügyi alapellátás szereplői
Partnerek	Védett Műhely Rehabilitációs Foglalkoztató Nonprofit Közhasznú Kft.
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos – 2023. 10. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szűréseken résztvevők száma Korábban előforduló betegségek számának csökkenése Halálozási mutatók javulnak Fogyatékkal élők esélyegyenlősége biztosítottá válik Fenntartható minden időtávban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, intézkedés elmaradása. Pályázati forrás nem áll rendelkezésre. A nyilvánosság biztosításával a kellő motiváltság kialakítása. A pályázatok kiírói által társadalmi egyeztetésre bocsátott tervek folyamatos nyomon követése, észrevételezés.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, humánerőforrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Infrastrukturális fejlesztés, komplex-telep program megvalósítása	Szegregátumok lakásai alacsony komfort-fokozatúak	Szegregátumok élhetőbbé tétele infrastrukturális fejlesztéssel, közszolgáltatások megjelenítésével	Gazdasági program, ITS, Költségvetési koncepció	Pályázati forrásból megvalósuló infrastrukturális fejlesztés	Onga Város Önkormányzata	2023. 10. 30. (A pályázat kiírását követően az abban rögzített határidőket tartva)	közművesített ingatlanok száma, fejlesztett infrastruktúra nagysága, fejlesztéssel érintett lakosok száma	Pályázati források és a szükséges önkormányzati önerő biztosítása	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható
2	Mélyszegénységben élők/romák részére képzési, közfoglalkoztatási programok indítása	Segélyezettek, alacsony iskolázottságúak magas száma, kiugró munkanélküliségi adatok	A képzési, foglalkoztatottsági mutatók javítása, felnőttoktatás megszervezése munkaerő-piaci szükségletfelmérést követően.	Gazdasági program, Költségvetési koncepció	Pályázati forrás lehetőségeinek kihasználása egy teljes körű képzési, közfoglalkoztatási projekt megvalósításához.	Onga Város Önkormányzata	2020. 02. 28. (A pályázatban rögzített határidőket tartva)	Programba bevont személyek száma, képzést eredményesen elvégzők száma, tanúsítványt szerzők száma, közfoglalkoztatottak száma, munkanélküliség csökkenő aránya.	TOP-5.1.2-15-B01-2016-00006 „Onga és térsége helyi foglalkoztatási paktum” pályázati forrás és a szükséges önkormányzati önerő biztosítása, közfoglalkoztatási források	Projektfenntartás végéig fenntartható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
3	Mélyszegénységben élők/romák részére egészségügyi tájékoztatók, prevenció programok	Életkörülményekből, életvitelből adódó egészségügyi problémák	Feltárt egészségügyi problémák hatékony kezelése, megelőzésükre törekvés	Egészségterv, költségvetési koncepció	Pályázati forrásból szervezett célzott tájékoztatók, prevenció programok	Onga Város Önkormányzata	2020. 12. 31. (A pályázatban rögzített határidőket tartva)	<i>feltárt egészségügyi problémákkal küzdők számának csökkenése</i>	Pályázati források és a szükséges önkormányzati önerő biztosítása (EFOP-1.8.2-17-2017 "Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése) (TOP-4.1.1-16-B01-2017 „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” - „Fogorvosi rendelő, védőnői szolgálat és szolgálati lakás felújítása Onga város egészségügyi alapellátásának fejlesztése érdekében”)	Fenntartható
4	Mélyszegénységben élők/romák digitális írástudásának fejlesztése	Digitális írástudás hiánya	Munkanélküli személyek elhelyezkedésének segítése, munkalehetőségek keresése, számítógéppark bővítése az Ongai Teleházban és eMagyarország Ponton.	Költségvetési koncepció	Megfelelő számítógéppark fejlesztése, a munkanélküliek számítógépes ismereteinek oktatása, ismeretek bővítése	Ongai Teleház és eMagyarország Pont	2019. 12.31. (Pénzügyi források függvényében, folyamatos)	Informatikai képzések száma, Részvevők száma	GINOP.3.3.1-16 „Digitális Jólét Program Pontok fejlesztése” pályázati forrás, személyi, tárgyi feltételek biztosítása	Fenntartható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Hiányzó gyermek-védelmi szolgáltatások pótlása	Gyermekek napközbeni ellátása nem megoldott	Bölcsőde építése, (családi napközi kialakítása) – ezzel az ellátás biztosítása minden igénylő gyermek számára.	Gazdasági program, Költségvetési koncepció, Köznevelési Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv	Gyermekeklétszámhoz igazodó férőhelyek kihasználtságának vizsgálata.	Onga Város Önkormányzata	2019. 12. 31. (A pályázatban rögzített határidőket tartva)	Engedélyezett férőhelyek száma	TOP-1.4.1-15-B01-2016 Családbarát, munkába állást segítő intézmény kialakítása - Új bölcsőde kialakítása Ongaán” pályázati forrás, költségvetési forrás, humán erőforrás	Önkormányzati döntéssel fenntartható
2	Egyéni fejlesztő, hátránykompenzáló programok az iskolában, óvodában – civil együttműködések kialakításának szükségessége	HH és HHH gyermekek magas száma	HH és HHH gyermekek hátrányainak kompenzálása, civil együttműködések kialakítása a gyermekek eu. és szociális gondozásában, napközbeni ellátásában	Köznevelési Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv	Minél korábbi óvodáztatás, egyéni fejlesztés, hátránykompenzáló programok, tehetséggondozás, pedagógiai tevékenység hatékonyságának fejlesztése, esélyteremtő nevelési eljárások eredményes alkalmazása	Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Bársonyos Óvoda és Bölcsőde, Csokonai Vitéz Mihály Művelődési Ház és Könyvtár	2019. 12. 31. (A pályázatokban rögzített határidőket tartva)	A kialakított programok (egyéni fejlesztés, tehetséggondozás, pályaeorientáció, hátránykompenzálás) száma; a programokban résztvevők száma, esélyteremtő nevelési eljárások alkalmazásának gyakorisága	(EFOP-3.1.3-16-2016 Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása,) (EFOP-3.3.2-16-2016 „A köznevelés eredményességének fokozása Onga térségében) pályázati források, humán erőforrás	Folyamatos egyéni fejlesztéssel fenntartható
3	Mozgásszegény életmód megszüntetéséhez szabadidősport programok szervezése	A gyermekek mozgásszegény életmódja	Minél több gyermek vegyen részt a szabadidősport programokon a mozgásszegény életmódból eredő megbetegedések megelőzése érdekében	Egészségterv, költségvetési koncepció	Iskolai-óvodai és családi szabadidős programok szervezése, prevenciók foglalkozások tartása	Görgey Artúr Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Bársonyos Óvoda és Bölcsőde, Ongai Sportegyesület	2019.12. 31. (A pályázatban rögzített határidőket tartva)	Kialakított tevékenységek száma, résztvevők száma, állapotfelmérés eredményeinek javulása	Humán erőforrás, pályázati források (EFOP-3.1.3-16-2016 Társadalmi felzárkózási és integrációs köznevelési intézkedések támogatása projekt –	Fenntartható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
									<i>Nemzeti Szabadidős Egészség Sportpark Program)</i>	
4	Óvodai-iskolai szűrővizsgálatok, szemléletformáló életmód-programok	Életkörülményekből, életmódból eredő egészségügyi problémák	Szűrővizsgálatokkal, szemléletformáló programokkal az egészségügyi problémák kialakulása csökken.	Egészségterv, Költségvetési koncepció	Szűrővizsgálatok, prevenciók programok	Onga Város Önkormányzata	2020. 12. 31. (Folyamatos)	szűrővizsgálaton résztvevők száma, egészségügyi problémák számának csökkenése	Humánerőforrás, pályázati forrás	Fenntartható
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők munkaerőpiaci mobilizálása	A nők munkaerőpiacra történő visszatérésének esélyét mérsékli, hogy nem megoldott a gyermekek napközbeni ellátása	Kisgyermekes nők munkába állásának lehetősége nő	Gazdasági program, Megyei köznevelés-fejlesztési terv, Köznevelési Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv	Új bölcsőde építése	Onga Város Önkormányzata	2019.12.31. (A pályázatban rögzített határidőket tartva)	Engedélyezett férőhelyek száma, munkába álló kisgyermekes nők száma	Költségvetési forrás, TOP-1.4.1-15-BO1-2016 Családbarát, munkába állást segítő intézmény kialakítása -Új bölcsőde kialakítása Ongán - pályázati forrás, humán erőforrás	Költségvetési normatíva igénylésével, önkormányzati döntéssel fenntartható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Jelzőrendszer tagjainak tájékoztatása a családon belüli/kapcsolati erőszak megjelenési formáival - áldozatsegítés	Családon belüli /kapcsolati erőszak eseteinek számáról nincs adat, de jelen van	Csökkenjen a családon belüli /kapcsolati erőszak áldozatainak száma	Költségvetési koncepció	Jelzőrendszer tagjainak felkészítése a preventív intézkedésekre. Előadások, tájékoztatók szervezése	Onga Város Önkormányzata	2019. 12. 31. (Folyamatosan)	Jelzett esetek száma, intézkedések száma	Költségvetési forrás, pályázati források igénybevétele, humán erőforrás	Fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Az idősek esélyegyenlőségét javító aktivitást segítő programok, mozgást fejlesztő programok (gyógytorna)	Mozgásszegény életmód, elmagányosodás egyes szükségleteiket nehezen tudják biztosítani	Magányosság, elszigetelődés megelőzése, idősek életminőségének javítása	Költségvetési koncepció, Egészségterv, Esélyegyenlőségi terv	Mozgást fejlesztő programok, gyógytorna, helyi aktivitást szervező programok szervezése	Onga Város Önkormányzata	2023. 10. 30.	Programok száma, programokon résztvevők száma	Pályázati forrás igénybevétele, költségvetési forrás	Fenntartható
2	Preventív és szűrőtevékenységek lefolytatása a magas előfordulású megbetegedések kiszűrése érdekében – tanácsadás igény szerint	Az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat az idősebb, mozgásukban akadályozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Az idősek minél magasabb számban történő részvétele a preventív, szűrővizsgálatokon	Költségvetési koncepció, Egészségterv	Az idősek értesítése a szűrővizsgálatok időpontjáról, Segítségnyújtás ahhoz, hogy minél nagyobb számban részt vegyenek a szűrővizsgálatokon	Onga Város Önkormányzata	2019.12.31. (A pályázatban rögzített határidőket tartva) – 2023. 10. 30.	Szűrőprogramok száma, résztvevők száma	Költségvetés és intézményi költségvetés, (EFOP-1.8.2-17-2017 "Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése")	Fenntartható

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
3	Az idősök áldozatává válásának megelőzése és folyamatos monitorozása érdekében a rendvédelmi szervek bevonásával tájékoztatók, előadások, bemutatók szervezése	Magas az idős és az egyedül élő személyek aránya, gyakran válnak vagyoni és személy elleni visszaélések/bűncselekmények áldozatává.	Az idősök biztonságának javítása	Költségvetési koncepció	Rendőrség és polgárőrség bevonásával szervezett tájékoztatók, előadások szervezése, térfelügyelő kamera-rendszer fejlesztése	Onga Város Önkormányzata	2023. 10.30. (Folyamatos)	Előadások száma Részvevők száma	Előadások, tájékoztatók szervezéséhez humán erőforrás biztosítása, térfelügyelő kamerarendszer fejlesztéséhez pályázati forrás igénybevétele	Fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A fogyatékkal élők esélyegyenlősége érdekében komplex akadálymentesítés megvalósítása	Az önkormányzati intézmények, a közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nem teljes mértékben akadálymentesek.	Teljes akadálymentes környezetre való törekvés, megvalósítás ütemterv alapján	Gazdasági program, Költségvetési koncepció, Település-rendezési terv	Akadálymentesítés ütemterv szerinti megvalósítása	Onga Város Önkormányzata	2023.10.30. (folyamatosan)	Akadálymentesített önkormányzati intézmények száma	Költségvetési és pályázati források lehetőségének igénybevétele	Fenntartható
2	A fogyatékkal élők részére mobil egészségügyi szűrések biztosítása kapcsolódó felhívások, tájékoztatások szervezése	A fogyatékkal élő emberek nehezen jutnak el a szakorvosi rendelő-intézetekbe.	A fogyatékkal élők teljes számban igénybe vehessék a mobil szűrések lehetőségét.	Költségvetési koncepció, Egészségterv	Adatgyűjtés, mobil szűrések, felhívások, tájékoztatók	Onga Város Önkormányzata	2023.10.30. (folyamatosan)	Mobil szűréseken résztvevők száma, szűrhető betegségek száma, javuló halálzási mutatók	Pályázati források, Humánerőforrás	Fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot (HEP Fórum) hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A munkacsoportok vezetői:

Romák/mélyszegénységben élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport:

Karabinszkyne Becse Ágnes – gyógypedagógus, családgondozó

Gyerekek esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport vezetője:

Péli Edit – Bársonyos Óvoda és Bölcsőde vezetője

Nők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport vezetője:

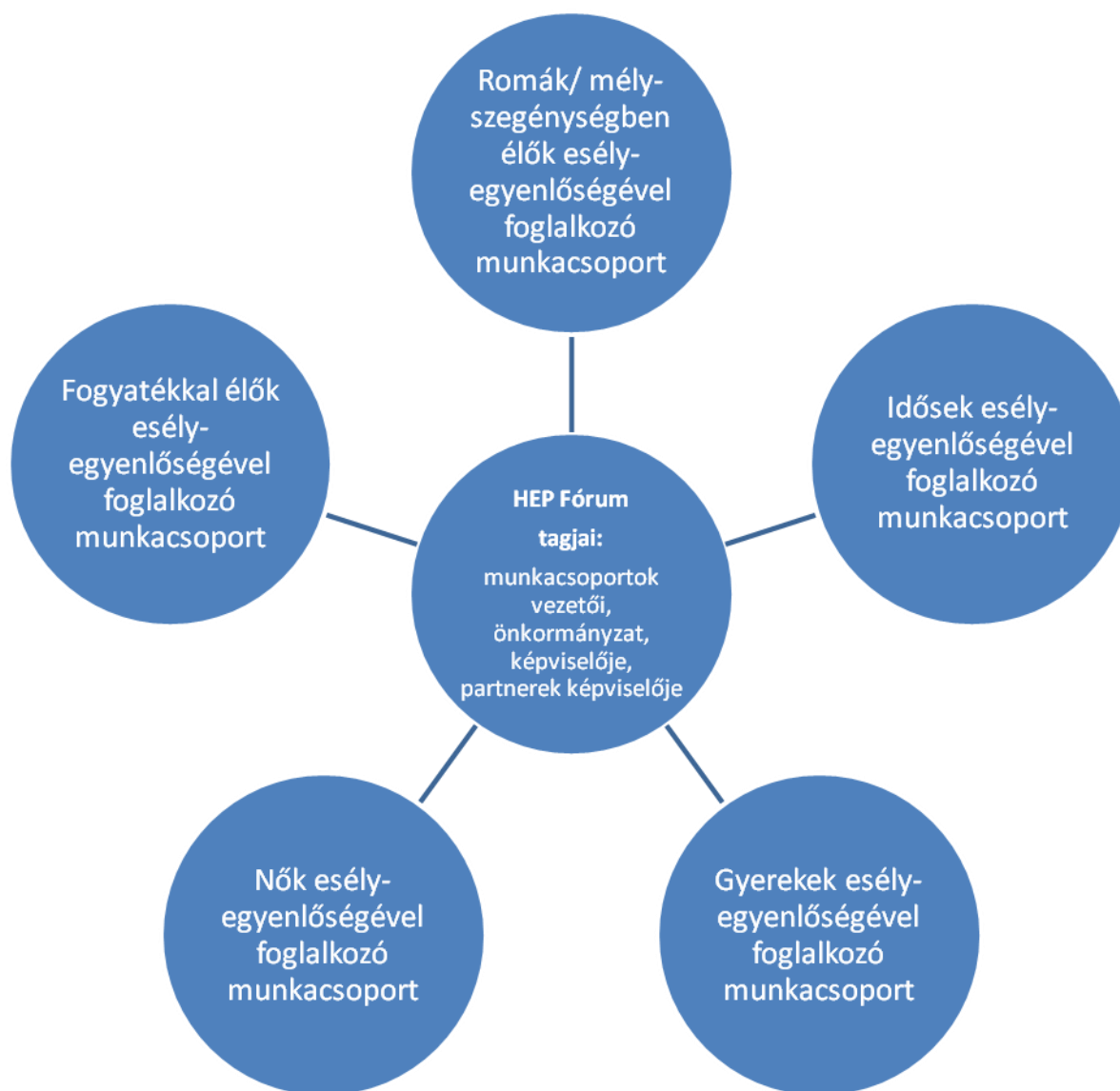
Gál Lászlóné - védőnő

Idősek esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport vezetője:

Tóth József – Barátság Nyugdíjas Klub vezetője

Fogyatékkal élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport vezetője:

Hadházi Ferencné – Ongai Szociális Szolgáltató Központ vezetője

A HEP Fórum működése

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program www.onga.hu honlapon történő nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása. A nyilvánosságot biztosítja még, az hogy a Képviselő-testület a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (HEP) és az Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervet (HEP IT) nyilvános ülésén tárgyalja és fogadja el.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Jegyző által kijelölt munkatárs felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének (a Jegyző által kijelölt munkatárs) feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- Felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-t, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

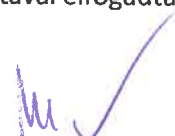
4. Elfogadás módja és dátuma

Onga Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Onga Önkormányzati Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 80/2018. (X. 30.) számú határozatával elfogadta.

Onga, 2018. október 30.

Dr. Madzin Tibor
polgármester

Onga Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

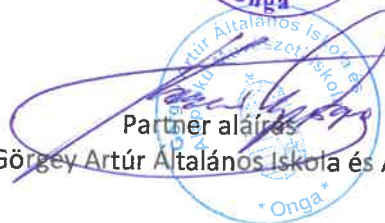
Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Bársonyos Óvoda és Bölcsőde

Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Görgey Artúr Általános Iskola és AMI

Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Ongai Szociális Szolgáltató Központ

Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Barátság Nyugdíjas Klub

Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Ongai Iskolák Alapítvány

Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Ongai Kulturális Egyesület

Onga, 2018. október 30.

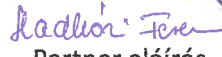

Partner aláírás
Ongai Óvodásokért Alapítvány

Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Ongai Polgárőr Egyesület

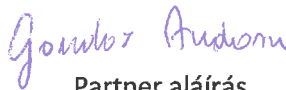
Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Ongai Szociális Segítő Alapítvány

Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Helyi egészségügyi alapellátás képviselője

Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Ongai Teleház és eMagyarország Pont
eTanácsadója

Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Onga Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Onga, 2018. október 30.

Partner aláírás
Ongai Görög Katolikus Templomért
Alapítvány
Alapítvány képviselője

Ongai Görög Katolikus Templomért
Alapítvány
562 Onga
Ongai Özsza György u. 9.

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Bátrsonyos Óvoda és Bölcsőde	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	 Bátrsonyos Óvoda és Bölcsőde
Görgey Artúr Általános Iskola és AMI	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	 Görgey Artúr Általános Iskola és AMI
Ongai Szociális Szolgáltató Központ	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	 Ongai Szociális Szolgáltató Központ
Barátság Nyugdíjas Klub	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RT	RÉT	 Barátság Nyugdíjas Klub
Ongai Iskoláért Alapítvány	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RT	RÉT	 Ongai Iskoláért Alapítvány
Ongai Kulturális Egyesület	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	 Ongai Kulturális Egyesület
Ongai Óvodásokért Alapítvány	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RT	RÉT	 Ongai Óvodásokért Alapítvány
Ongai Polgárőr Egyesület	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RT	RÉT	 Ongai Polgárőr Egyesület
Ongai Szociális Segítő Alapítvány	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RT	RÉT	 Ongai Szociális Segítő Alapítvány
Helyi egészségügyi alapelállítás képviselője	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RT	RÉT	 Helyi egészségügyi alapelállítás képviselője
Ongai Teleház és eMagyarország Pont eTanácsadója	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RT	RÉT	 Ongai Teleház és eMagyarország Pont eTanácsadója
Ongai Roma Nemzetiségi Önkormányzat	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RT	RÉT	 Ongai Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Ongai Görög Katolikus Templomért Alapítvány	T	T	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RT	RÉT	 Ongai Görög Katolikus Templomért Alapítvány

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum.

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaihoz kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű jelölésével jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételt, támogat, ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

**Kivonat Onga Város Önkormányzata Képviselő-testülete
2018. október 30. napján tartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből**

**Onga Város Önkormányzat Képviselő-testülete
80/2018. (X. 30.) sz. határozata:**

Tárgy: Az önkormányzat 2018-2023. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadása

Onga Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta az önkormányzat 2018-2023. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját és az alábbi határozatot hozza:

- 1.) Onga Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az *önkormányzat 2018-2023. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját* a határozat melléklete szerint *elfogadja*.
- 2.) A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a program záradékának aláírására.

Felelős: polgármester, jegyző

Határidő: azonnal – az önkormányzat honlapján történő közzétételre
azonnal– Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósághoz történő továbbításra

K. m. f.

Dr. Nevelős Szabolcs sk.
jegyző

Dr. Madzin Tibor sk.
polgármester

A kiadmány hitelül:

